

พันจ่าเอก บุญชง อ่อนละมุล

ว่าที่เรือตรี เจน ศรีถนอม

เรือเอก วัฒนา สารวรรณ

อนุสรณ์นักบินทหารเรือ

ที่เสียชีวิตเมื่อ ๑๗ มีนาคม ๒๕๑๒

คำนำ

ในการจัดหาเรื่องมาลงพิมพ์ในหนังสือ "อนุสรณ์ นักบินทหารเรือ" ในชั่วระยะเวลาอันสั้น กองเรือยุทธการ ได้เลือกเรื่องในหนังสือนาวิกศาสตร์ อันมีข้อความเกี่ยวกับกิจการบินของทหารเรือ มาพิมพ์ลงด้วยกัน ๓ เรื่องนี้คือ.–

๑. **ปฐมดำริของการบินทหารเรือ** เพื่อให้เกิดความประทับใจในความคิดอันไกล ของเสนาบดีกระทรวงทหารเรือ ในเรื่องนี้

๒. **เรือรบไทยรุ่นพุทธศักราช ๒๔๗๘** จากปฐมดำริของการบินทหารเรือมาได้ ๑๑ ปี งบประมาณก้อนแรก ด้วยเงินเพียง ๒๒๙,๔๗๖ บาท กองทัพเรือก็ซื้อเครื่องบินทะเลแบบ บรน. ๑ จากประเทศญี่ปุ่นมาใช้ได้ถึง ๖ เครื่อง

๓. **อาการแทรกซ้อน** กิจการทหารของประเทศเราหลังสงครามโลกครั้งที่ ๒ นั้น มีปัจจัยอย่างหนึ่งที่เข้ามามีบทบาทเกี่ยวพันกับ กองทัพไทย เป็นอย่างยิ่ง สิ่งนั้นคือ "การช่วยเหลือทางการทหารของสหรัฐอเมริกา" กองทัพเรือก็ได้ถูก "การช่วยเหลือการทหารของสหรัฐอเมริกา" นี้เข้ามาเกี่ยวพัน, แทรกแซง ด้วยเหมือนกัน จะมีผลดีผลเสียอย่างไร บทความเรื่องนี้ได้ให้คำอธิบายไว้แล้ว

กองเรือยุทธการ

สารบาญ

คำไว้อาลัย

ผู้บัญชาการทหารเรือ

ผู้บัญชาการกองเรือยุทธการ

ผู้บังคับฝูงบินทหารเรือ

คำไว้อาลัย

จาก

ผู้บัญชาการทหารเรือ

ข้าพเจ้ามีความเสียใจเป็นอย่างยิ่งที่กองทัพเรือต้องสูญเสียกำลังพลที่สำคัญของชาติไปจำนวนหนึ่ง พร้อมกับเครื่องบินปราบเรือดำน้ำที่ประสบอุบัติเหตุในระหว่างปฏิบัติราชการในอ่าวไทย นายทหารที่เสียชีวิตไปในอุบัติเหตุนี้ คือ เรือเอก วัฒนา จารุวรรณ ว่าที่เรือตรี เงิน ศรีถนอม และ พันจ่าเอก บุญยง อ่อนละมุล ท่านทั้งสามนี้ได้รับการฝึกหัดในหน้าที่ที่ได้รับมอบเป็นอย่างดียิ่ง สมตามความประสงค์ของกองทัพเรือ ทั้งได้ปฏิบัติราชการด้วยความเข้มแข็งและเรียบร้อยตลอดเวลา ทำความเจริญก้าวหน้าให้ฝูงบินทหารเรือเป็นอย่างมาก เป็นที่พอใจของผู้บังคับบัญชาทุกระดับชั้น เมื่อท่านทั้งสามได้ประสบเคราะห์กรรมในขณะปฏิบัติราชการดังกล่าว ก็ย่อมนำความเศร้าสลดเป็นอย่างยิ่งมาสู่ผู้บังคับบัญชา มิตรสหายตลอดจนญาติพี่น้องทั้งมวล

ในฐานะผู้บัญชาการทหารเรือข้าพเจ้ามีความอาลัย และ เสียดายอย่างสุดซึ้งในการจากไปของนายทหารทั้งสามท่านนี้ การจากไปครั้งนี้นับว่าเป็นการจากไปอย่างสมเกียรติของทหารเรือ สมศักดิ์ศรีของชายชาติทหารทุกประการ กองทัพเรือจะไม่ลืม คุณงาม ความดี ที่ท่าน ทั้งสาม ได้ประกอบไว้ใน ระหว่าง ปฏิบัติ ราชการ เป็น อันขาด อนึ่ง ในอุบัติเหตุครั้งนี้ได้ทำให้ นาวาตรี พี. โปเตนติ นายทหารที่ปรึกษาจัสแมก ฝ่ายทหารเรือ ประจำฝูงบินทหารเรือ กองเรือยุทธการ ต้องเสียชีวิตไป ข้าพเจ้าขอถือโอกาสนี้แสดงความเสียใจอย่างสุดซึ้งต่อรัฐนาวีอเมริกันด้วย

ขออานุภาพแห่งสิ่งศักดิ์สิทธิ์ ทั้งหลายใน สากลโลก และ มวลวิญญาณ ของบรรพบุรุษ ผู้กล้าหาญ ที่ล่วงลับไป จง ดลบันดาล ให้ ดวงวิญญาณ ของ เรือเอก วัฒนา จารุวรรณ ว่าที่เรือตรี เจน ศรีถนอม และ พันจ่าเอก บุญยง อ่อนละมุล ตลอดทั้ง นาวาตรี พี โปเตนติ ได้ประสบสุขวิบูลพูนผลในสัมปรายภพตามควรแก่คติวิสัยทุกประการ.

พลเรือเอก [signature]

(จรูญ เฉลิมเตียรณ)

คำไว้อาลัย

ของ

ผู้บัญชาการกองเรือยุทธการ

เมื่อวันที่ ๑๗ มีนาคม ๒๕๑๒ ข้าพเจ้าได้รับรายงานว่าเครื่องบินทหารเรือแบบ S–2 F หมายเลข ๑๓๖๔๒๐ ได้หายไปหลังการฝึกปราบเรือดำน้ำร่วมกับหมวดเรือฝึกกองเรือปราบเรือดำน้ำ (เรือหลวง ท่าจีน, เรือหลวง ประแส) และเรือดำน้ำอเมริกัน (U.S.S. SABALO) ตำบลที่ครั้งสุดท้ายของเครื่องบินที่หายไป คือทางทิศตะวันออกเฉียงเหนือของเกาะพงัน ห่างประมาณ ๙๐ ไมล์

ข้าพเจ้าได้รับข่าวนี้ด้วยความกระวนกระวายใจ และได้สั่งการค้นหาเครื่องบินที่หายไปทุกวิถีทางด้วยเรือ และเครื่องบินของกองเรือยุทธการ นอกจากนั้น ยังได้รับความร่วมมือจากกองทัพอากาศไทย และกองทัพอากาศสหรัฐอเมริกา ที่ตั้งอยู่ ณ สนามบินอู่ตะเภา จัดเครื่องบินออกร่วมการค้นหาด้วย การค้นหาได้ครอบคลุมพื้นที่อ่าวไทย และเกาะต่าง ๆ ในอ่าวไทยรวมทั้งพื้นที่บนบก ผลการค้นหาปรากฏว่าไม่พบเครื่องบินที่หาย หรือร่องรอยแต่ประการใด เมื่อได้ดำเนินการค้นหามาได้ ๗ วัน แล้วจึงได้เลิกการค้นหาชั่วคราว เมื่อวันที่ ๒๘ มีนาคม ๒๕๑๒

ต่อมาเมื่อวันที่ ๒๗ มีนาคม ๒๕๑๒ ฝูงบินทหารเรือได้รายงานว่า ชาวประมงพบศพ ๑ ศพ ที่แหลมทรพิม อำเภอแกลง จังหวัดระยอง และชาวประมงบ้านเพ ซึ่งลากอวนบริเวณเกาะทะลุ ได้เก็บชิ้นส่วนของเครื่องบิน เสื้อกางเกง และส่วนอื่น ๆ ของศพได้เพิ่มเติม จากการตรวจสอบศพรวมทั้งชิ้นส่วนของเครื่องบิน ทำให้มั่นใจว่าเครื่องบินประสบอุบัติเหตุตกทะเล ทางทิศตะวันออกเฉียงใต้ของเกาะเสม็ด จังหวัดระยอง ห่างประมาณ ๑๐ ไมล์ กองเรือยุทธการจึงได้สั่งการค้นหาซากเครื่องบิน และศพอื่น ๆ โดยได้รับความร่วมมือจากชาวประมงบ้านเพ อำเภอแกลง จังหวัดระยอง เป็นอย่างดี ผลการค้นหาได้พบชิ้นส่วนของเครื่องบิน ซึ่งมี ร.อ. วัฒนา จารุวรรณ ร.น., ว่าที่ ร.ต. เงิน ศรีถนอม ร.น., พันจ่าเอก บุญยง อ่อนละมุล และ น.ต. โปเตนติ (ที่ปรึกษาชาวอเมริกันประจำฝูงบินทหารเรือ) ได้เสียชีวิตทันที

ขณะที่เครื่องบินตกทะเล ไม่มีผู้ใดรอดชีวิตมาให้การถึงข้อเท็จจริงในการเกิดอุบัติเหตุครั้งนี้

การสูญเสียเครื่องบิน นักบิน และเจ้าหน้าที่ประจำเครื่องบินในครั้งนี้ เป็นการสูญเสียครั้งที่สำคัญอย่างไม่คาดฝันของกองเรือยุทธการอีกครั้งหนึ่ง ซึ่งยังความสะเทือนขวัญและ ความเศร้าสลด แด่บรรดานายทหารและ ทหารในกองเรือยุทธการเป็นอย่างยิ่ง การเสียเครื่องบินนั้น แม้ว่าจะเป็นการเสียเครื่องมือรบอันสำคัญและมีราคาแพงไป เราก็อาจสามารถจัดหาหรือสร้างขึ้นมาทดแทนได้ แต่การสูญเสียองค์บุคคลที่มีความรู้ ความสามารถดี ซึ่งเป็นปัจจัย อันสำคัญที่สุดของกองเรือ ยุทธการนั้น เราไม่อาจจัดสร้างขึ้นมาได้ในระยะเวลาอันสั้น เฉพาะนายทหารทั้ง ๓ นายที่เสียชีวิตไปนี้ ย่อมทราบกันดีแล้วว่า เป็นผู้ที่มีความขยันหมั่นเพียร มีความคิดริเริ่มที่ดี มีความสามารถและกำลังใจแรงกล้าในการปฏิบัติหน้าที่ และตั้งใจกระทำการทุกอย่างเพื่อความเจริญก้าวหน้าของฝูงบิน ทร. กร. โดยไม่ย่อท้อเพื่อที่จะให้เป็นกำลังรบที่มีประสิทธิภาพหน่วยหนึ่งของกองทัพเรือ เมื่อต้องมาประสบชะตากรรมไปเสียก่อนจะถึงเวลาอันสมควรเช่นนี้ จึงเป็นที่น่าเสียดายเป็นยิ่งนัก

ในนามของนายทหารในกองเรือยุทธการ และในฐานะผู้บังคับบัญชาที่ใกล้ชิด ข้าพเจ้าขอแสดงความเสียใจอย่างสุดซึ้งต่อครอบครัวของผู้เสียชีวิตในครั้งนี้ทุกท่านไว้ ณ ที่นี้ด้วย

ขอตั้งจิตอธิษฐาน ให้กุศลผลบุญ ที่ผู้วายชนม์ทั้งสาม ได้สร้างสมไว้แต่ครั้งยังมีชีวิตอยู่ จงดลบันดาลให้ดวงวิญญาณของท่านที่จากไปแล้วอย่างสมเกียรติของชายชาติทหาร ไปสู่สุคติภูมิในสัมปรายภพนั้นเทอญ.

พลเรือเอก

(นัย นพคุณ)

คำไว้อาลัย

จาก

ฝูงบิน ทร. กร.

๑๗ มีนาคม ๑๒ สภาพอากาศเลวมาแต่เช้า ท้องฟ้ามีเมฆปกคลุมหนาทึบโดยทั่วไป มีฝนตกเป็นครั้งคราวตลอดวัน ตราบจนกระทั่งเวลาเย็นสภาพอากาศไม่เปลี่ยนแปลง พวกเราที่อู่ตะเภากำลังรอการกลับของ วัฒนา อย่างกระวนกระวายภายหลังที่ เพื่อนของเขาที่ไปปฏิบัติภารกิจร่วมกันอีก ๒ เครื่องได้กลับมาถึงแล้ว วัฒนา ควรจะถึงอู่ตะเภา เวลา ๑๗๓๐

วัฒนา เงน บุญยง และ โปเตนติ ที่ปรึกษา ทร. จม. ได้นำเครื่อง บ. ทร. S-2F หมายเลข 136420 วิ่งขึ้นจากสนามบินสงขลา เมื่อเวลา ๑๔๓๐ และได้ทำการฝึก CASEX 33 กับเรือดำน้ำ พร้อมกับ S-2F อีกเครื่องหนึ่ง ตั้งแต่เวลา ๑๕๐๐ จนกระทั่งเสร็จการฝึกเมื่อเวลา ๑๖๐๐ ทางเรือได้แจ้งเข็มและระยะทางกลับ อู่ตะเภา เข็ม ๐๐๓° ระยะทาง ๑๘๕ ไมล์ เครื่องบินทั้งสองก็ได้บินตามเข็มที่ส่งให้นั้น วัฒนา ได้ขาดการติดต่อกับหน่วยเรือเมื่อเวลาประมาณ ๑๖๓๐

เวลาได้ผ่านไปจนเป็นที่ผิดสังเกต ทาง บก. ฝูงบิน ฯ จึงได้วิทยุ ฯ สอบถามสนามบินทุกแห่งที่อยู่ในขอบข่ายที่ วัฒนา จะไปได้ แต่ไม่มีข่าวของวัฒนา จึงได้ประมาณการณ์ว่า วัฒนา คงจะประสบอุบัติเหตุ และได้รายงานให้ผู้บังคับบัญชาทราย การค้นหาได้เริ่มตั้งแต่บัดนั้น

การค้นหาได้ดำเนินการไปอย่างไม่ลดละ นอกเหนือจากทางเครื่องบินและเรือของกองทัพเรือแล้ว ยังได้รับการสนับสนุนอย่างเต็มที่จาก กองทัพอากาศไทยและกองทัพอากาศอเมริกัน โดยการจัดเครื่องบินออกค้นหา ครอบคลุมพื้นที่ทั้งในทะเล และบนบก ในบริเวณที่สงสัย ถึงแม้กระนั้นก็ไม่ได้ร่องรอยจากอุบัติเหตุครั้งนี้เลย ตราบจนกระทั่งฝูงบิน ทร. ได้รับรายงานจาก ชาวประมง ในท้องที่อำเภอแกลง

จังหวัดระยอง ถึงการพบศพ และอุปกรณ์ประจำเครื่องบินบางอย่าง และต่อมาได้มีผู้พบซากเครื่องบินในทะเล ที่ตำบลที่ แลต ๑๒°-๒๕.๐ น. ลอง ๑๐๑°-๓๕.๐ อ. ซึ่งอยู่ห่างจากฝั่งที่แหลมทรพิมพ์ ระยะทาง ๑๓ ไมล์ จากนั้นการค้นซากเครื่องบินจึงได้เริ่มดำเนินการ

ทุกชีวิตที่ได้สูญสิ้นพร้อมกันครั้งนี้ล้วนแต่เป็นหลักของฝูงบิน ทร. กร. ตามตำแหน่งฐานะของตนทั้งสิ้น วัฒนา เป็นนักบินชั้นอาวุโส เจน เป็นหัวหน้าผู้ทำการบนอากาศยานเป็นประจำ (Aircrew) บุญยง เป็นช่างอิเลคโทรนิคส์ฝีมือดี และทำหน้าที่พิเศษเป็นผู้ทำการบนอากาศยานเป็นประจำด้วย โปเตนติ ที่ปรึกษา ทร. อม. ประจำฝูงบิน ทร. เป็นผู้มีความชำนาญในการปราบเรือดำน้ำโดยเฉพาะ นอกจากนี้ก็ได้มีประสบการณ์กับ บ. แบบ S-2F เป็นอย่างดี ก่อนที่จะเดินทางมารับหน้าที่ในประเทศไทย ฝูงบิน ทร. กร. มิได้มีเจตนาที่จะกล่าวยกย่องสรรเสริญผู้ที่ล่วงลับไปแล้วให้เกินความเป็นจริง แต่ก็ใคร่ที่จะกล่าวในที่นี้ว่า ทุกผู้ที่ได้สูญสิ้นไปแล้วเป็นผู้ที่มีความขยันหมั่นเพียรในหน้าที่ราชการ มีความคิดริเริ่มที่ดี มีความกระตือรือล้นในการกระทำทุกอย่างที่จะให้ฝูงบิน ทร. เป็นหน่วยที่จะมีความเจริญก้าวหน้าและมีประสิทธิภาพยิ่งหน่วยหนึ่งในราชนาวี ในด้านอัธยาศัยส่วนตัวนั้น ก็กล่าวได้โดยปราศจากข้อเคลือบแคลงใด ๆ ทั้งสิ้นว่า เขาเหล่านั้นไม่เป็นพิษเป็นภัยแก่ใคร และเขาไม่มีศัตรู ทุกคนเป็นคนน่ารักของเพื่อน น่าเอ็นดูของผู้บังคับบัญชา และน่าเคารพของผู้น้อย เมื่อชีวิตของเขาทั้งหลายได้สูญสิ้นด้วยเหตุอันพึงเศร้าสลด พวกเรารู้สึกว่าได้สูญเสียคนดีไปอย่างน่าใจหาย มรณกรรมของเขาเป็นที่น่าเสียดายแก่เพื่อนร่วมงาน เป็นที่อาลัยของครอบครัวและญาติมิตรทั้งปวง แต่การสูญเสียชีวิตในการปฏิบัติหน้าที่ราชการทั้งนี้ เป็นการเสียสละอันยิ่งใหญ่สมศักดิ์ศรีของชายชาติทหาร เกียรติอันสูงส่งนี้จะได้จารึกในประวัติศาสตร์ของกองทัพเรือตลอดไป

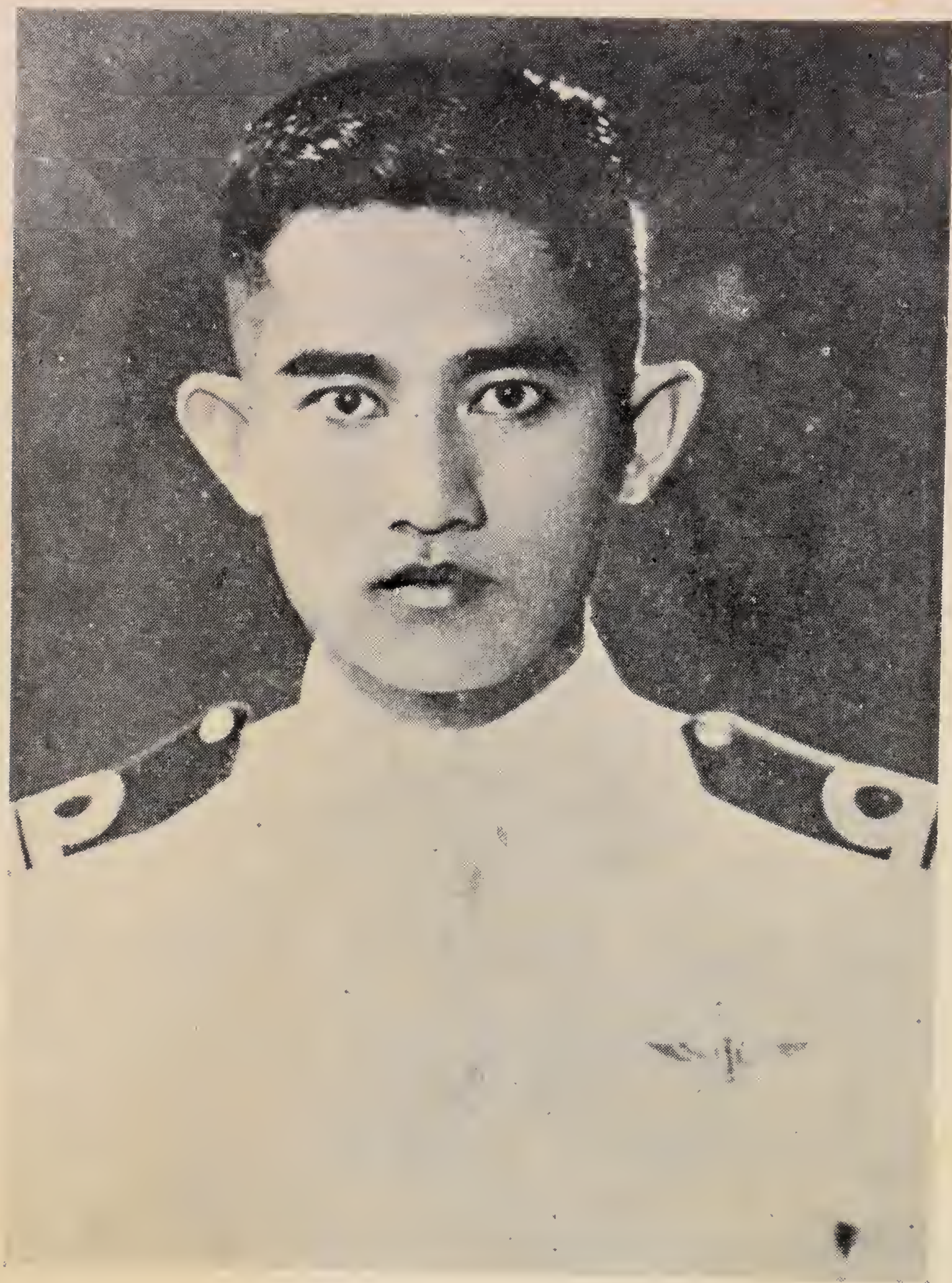
ด้วยผลแห่งกรรมดีที่เขาทั้งหลายได้ประกอบมา ด้วยกุศลบุญราศีที่ผู้บังคับบัญชา ญาติมิตรสหาย และครอบครัวได้บำเพ็ญ ขอจงเป็นประโยคสมบัติบันดาลอิฏฐคุณมนุญผลแก่เขาทั้งหลาย ในสัมปรายภพตลอดทุกเมื่อไป.

ประวัติสังเขป

เรือเอก วัฒนา จารุวรรณ

ว่าที่เรือตรี เจน ศรีถนอม

พันจ่าเอก บุญยง อ่อนละมุล

เรือเอก วัฒนา จารุวรรณ

ชาตะ ๒ มีนาคม ๒๔๗๙

มตะ ๑๗ มีนาคม ๒๕๑๒

ประวัติสังเขป

ของ

เรือเอก วัฒนา จารุวรรณ

:O:

เรือเอก วัฒนา จารุวรรณ เป็นบุตรของ นายผัน และ นางกัลยา จารุวรรณ เกิดเมื่อวันที่ ๒ มีนาคม ๒๔๗๙ ที่ตำบลบางไผ่ อำเภอเมือง จังหวัดนนทบุรี

การศึกษา

สำเร็จการศึกษาชั้นมัธยมศึกษาที่ รร. โยธินบูรณะ พระนคร ปี พ.ศ. ๒๔๙๖

สำเร็จ รร. เตรียมนายเรือ ธนบุรี ปี พ.ศ. ๒๔๙๘

สำเร็จ รร. นายเรือ สมุทรปราการ ปี พ.ศ. ๒๕๐๓ ต่อจากนั้นได้เข้าศึกษาต่อที่ รร. การบิน กองทัพอากาศ นครราชสีมา สำเร็จเป็นนักบินประจำกองปี พ.ศ. ๒๕๐๔ ได้เข้าอบรมเป็นนักบิน บินกับเครื่องบินเครื่องยนต์ไอพ่น ปี พ.ศ.๒๕๐๕

ในปี พ.ศ. ๒๕๐๕ ได้รับทุนจากกองทัพเรือไปศึกษาเกี่ยวกับการบิน ที่ CORPUS CHRISTI TEXAS เมื่อจบแล้วได้ศึกษาและฝึกงานต่อที่ PENSACOLA และ GUAM เดินทางกลับประเทศไทย ปี พ.ศ. ๒๕๐๖

ในปี พ.ศ. ๒๕๐๗ สำเร็จหลักสูตรการปราบเรือดำน้ำ

ในปี พ.ศ. ๒๕๐๘ ได้เดินทางไปศึกษาการปราบเรือดำน้ำด้วยเครื่องบินและวิชาครูที่ SANDIEGO สหรัฐอเมริกา สำเร็จกลับเมืองไทย ปี พ.ศ. ๒๕๐๙

การสมรส

เรือเอก วัฒนา จารุวรรณ ได้สมรสกับ นางวรรณงาม จารุวรรณ เมื่อ ๒๘ พ.ค. ๒๕๐๘ ยังไม่มีบุตร

ยศทหาร

นักเรียนนายเรือ	๓๑ มี.ค. ๙๙
ว่าที่เรืออากาศตรี	๑๖ พ.ค. ๐๓
เรืออากาศตรี	๑ ม.ค. ๐๔
เรือตรี	๑ มิ.ย. ๐๕
เรือโท	๑ ต.ค. ๐๖
เรือเอก	๑ ต.ค. ๑๑

ตำแหน่งราชการ

ประจำ บก.ทอ.	๑๖ พ.ค. ๐๓
ศิษย์การบิน	๑ มิ.ย. ๐๓
ศิษย์การบินมัธยม	๑ ม.ค. ๐๔
นักบินประจำกอง	๑๕ ส.ค. ๐๔
นักบินประจำ บน. ๒ ฝูง ๒๓.	๑๕ ส.ค. ๐๔
ประจำ กพ. ทร.	๑ มิ.ย. ๐๕
นักบินประจำหมวดบิน ฝูงบิน ทร. กร.	๕ ก.ค. ๐๕
สรก. กพ. ทร.	๑๖ ต.ค. ๐๕
นักบินประจำฝูง หมวดบิน ฝูงบิน ทร. กร.	๑๖ ส.ค. ๐๖

ราชการพิเศษ

ไปราชการซ่อม บ. ทร. ณ ประเทศญี่ปุ่น โดยเป็นนักบินประจำ บ. ผ่านประเทศ ฮ่องกง ไทเป เมื่อ ๕ ก.พ. – ๑๙ ก.พ. ๒๕๐๗ และกลับเมื่อ ๒๐ พ.ค. – ๕ มิ.ย. ๒๕๐๗

ไปราชการซ่อม บ. ทร. ณ ประเทศญี่ปุ่น โดยเป็นนักบิน และผู้ควบคุม ผ่านประเทศ เวียดนามใต้ ฮ่องกง ไทเป โอกินาวา เมื่อ ๒๘ มี.ค. – ๑๓ เม.ย. ๑๑ และรับ บ. กลับ เมื่อ ๒๒ มิ.ย. – ๘ ก.ค. ๑๑

ไปราชการซ่อม บ. ทร. ณ ประเทศญี่ปุ่น โดยเป็นนักบินและผู้ควบคุม ผ่านประเทศ เวียดนามใต้ ฮ่องกง ไทเป โอกินาวา เมื่อ ๒๓ ก.ค. – ๙ ส.ค. ๑๑ และรับ บ. กลับ เมื่อ ๑๘ ต.ค. – ๔ พ.ย. ๑๑

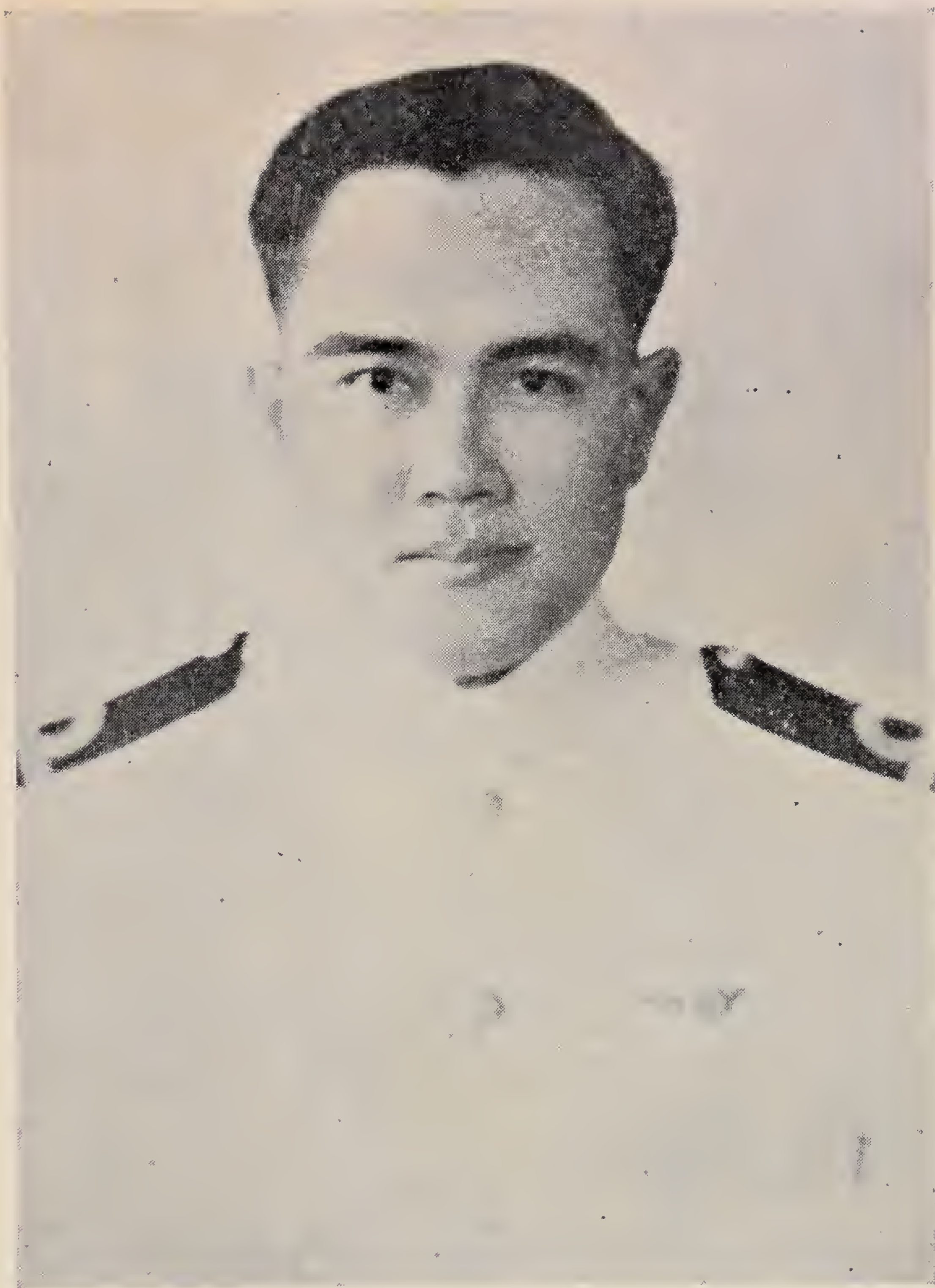
ไปราชการซ่อม บ. ทร. ณ ประเทศญี่ปุ่น โดยเป็นนักบินและผู้ควบคุม ผ่านประเทศ เวียดนามใต้ ฮ่องกง ไทเป โอกินาวา เมื่อ ๖ ก.พ. – ๒๓ ก.พ. ๑๒

เครื่องราชอิสริยาภรณ์และเหรียญ

เบญจมาภรณ์มงกุฎไทย	๕ ก.ค. ๐๔
เบญจมาภรณ์ช้างเผือก	๕ ก.ค. ๐๘

มรณกรรม

เรือเอก วัฒนา จารุวรรณ ได้ถึงแก่กรรมในคราวไปราชการฝึกร่วมกับกองเรือปราบเรือดำน้ำ โดยเครื่องบินประสบอุบัติเหตุในทะเลบริเวณทิศตะวันออกเฉียงใต้ของเกาะเสม็ดประมาณ ๑๐ ไมล์ ในท้องที่อำเภอแกลง จังหวัดระยอง เมื่อวันที่ ๑๗ มีนาคม ๒๕๑๒ นับอายุได้ ๓๓ ปี.

ว่าที่ เรือตรี เจน ศรีถนอม

ชาตะ ๒๘ ธันวาคม ๒๔๗๘

มตะ ๑๗ มีนาคม ๒๕๑๒

ประวัติสังเขป

ของ

ว่าที่เรือตรี เจน ศรีถนอม

——:O:——

เรือตรี เจน ศรีถนอม เป็นบุตร เรือเอก คำ นางส้มจีน ศรีถนอม เกิดเมื่อวันที่ ๒๙ ธันวาคม พ.ศ. ๒๔๗๘ ที่บ้านเลขที่ ๘๒ ตำบลยางนา อำเภอพระโขนง จังหวัดพระนคร

การศึกษา

เมื่อเยาว์วัยได้เข้าเรียนวิชาสามัญที่ โรงเรียนสมุทรปราการ จบ ม. ๖ เมื่อ พ.ศ. ๒๔๙๔ ต่อมาได้เข้าเรียนใน โรงเรียนจ่าวิทยุ และทัศนสัญญาณ ทร. สำเร็จออกเป็นจ่าเมื่อ พ.ศ. ๒๔๙๖

ระหว่าง รับราชการ ได้รับการศึกษา อบรม เพิ่มเติม ทั้ง ใน ประเทศ และ ต่างประเทศดังนี้คือ – ผ่านการอบรมนักเรียนพันจ่า รุ่น ๓/๐๔ ผ่านการอบรมหน้าที่ควบคุมการจราจรทางอากาศ จาก กรมการบินพลเรือน ทอ. เมื่อ ๑๒ ธ.ค. ๐๕ ผ่านการอบรม ผบ. หมวดสื่อสาร และ หน. สถานี A/G เมื่อ ๒๓ ก.ย. ๐๖ ศึกษาวิชา CREW TRAINNING ASW AIRCRAFT ที่ NARCTU NAS, LOS AMITOS. CALIF และ AIR ANTI-SUB MARINE SQUARDRON 41 NAS NORTH. ISLAND CALIF ตั้งแต่ ๑๔ ธ.ค. ๐๘ ถึง ๒๔ มิ.ย. ๐๙ และผ่าน รร. พันจ่าชั่วคราว ยศ.ทร. รุ่นที่ ๑/๒๕๑๐ เมื่อ ๒๓ ก.พ. ๑๐

การอุปสมบท

ได้ทำการอุปสมบทในพระพุทธศาสนา เมื่อวันที่ ๓ กรกฎาคม พ.ศ.๒๕๐๓ ที่วัดพิเรนทร์ จังหวัดพระนคร โดยมีพระราชศีลโศภิต เป็นพระอุปัชฌาย์ ได้ทำการศึกษาอบรมวินัยอยู่ ๑ พรรษา

การสมรส

ได้ทำการสมรสกับ นางศรีสอางค์ ศรีถนอม เมื่อ ๓๐ เม.ย. ๐๗ ที่อำเภอพระโขนง จังหวัดพระนคร มีบุตรด้วยกัน ๒ คน คือ.

๑. เด็กชาย วิทวัส

๒. เด็กหญิง วิภาวี

ยศทหาร

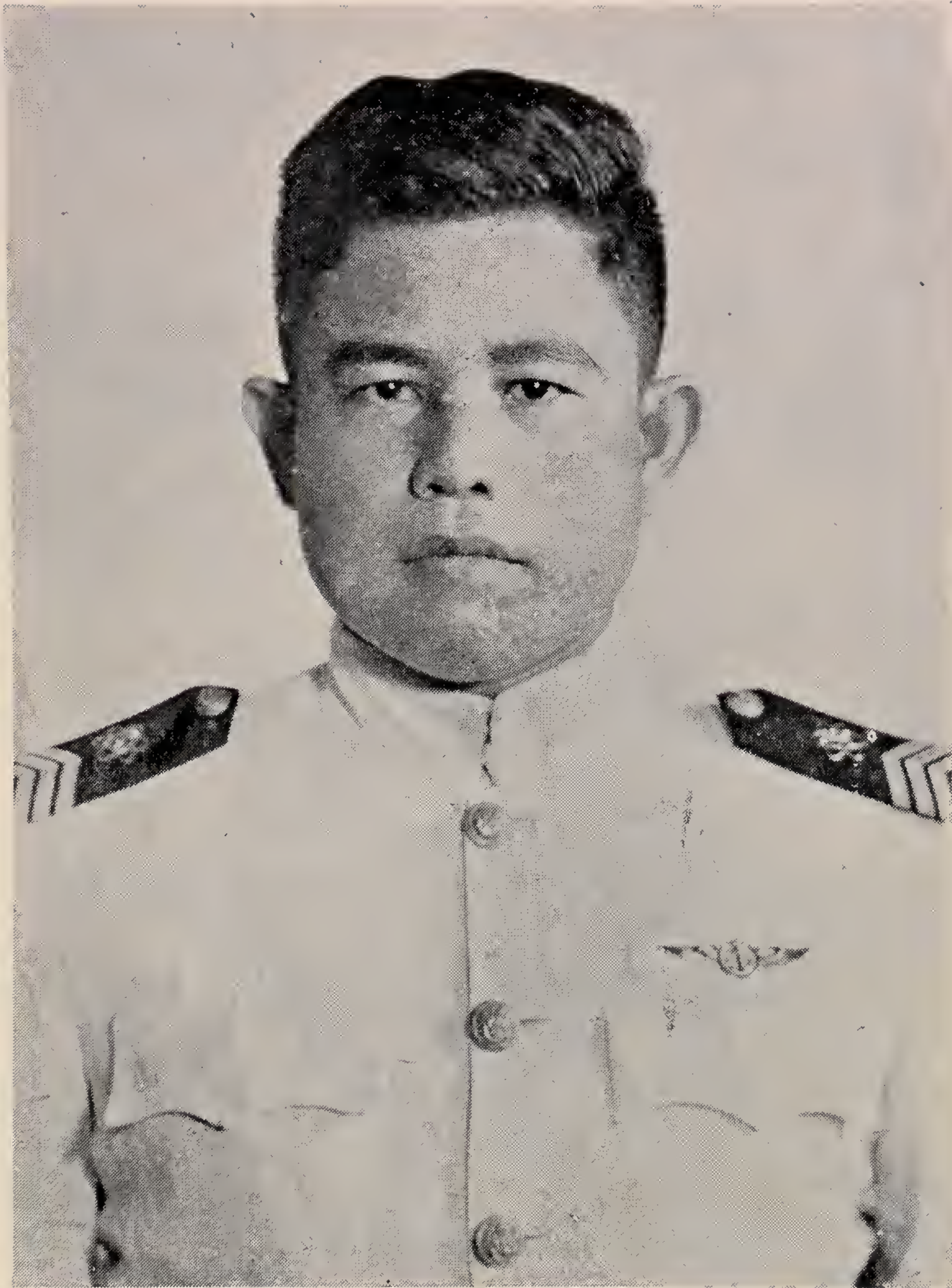
พลทหาร	๒๙ พ.ค. ๒๔๙๔
จ่าโท	๑ ก.ค. ๒๔๙๖
จ่าเอก	๑ ม.ค. ๒๔๙๙
พันจ่าตรี	๑ ส.ค. ๒๕๐๕
พันจ่าโท	๑ ต.ค. ๒๕๐๕
พันจ่าเอก	๑ ต.ค. ๒๕๐๖
ว่าที่ เรือตรี	๑๕ พ.ย. ๒๕๑๑

ตำแหน่งราชการ

ประจำกองสัญญาณ ทร.	๒๙ พ.ค. ๒๔๙๘
ประจำกรมสื่อสาร ทร.	๑๔ มิ.ย. ๒๔๙๙
ประจำแผนกวิทยุกระจายเสียง บก. สส.ทร.	๑ ม.ค. ๒๕๑๑
ประจำโรงเรียนสื่อสาร	๔ ม.ค. ๒๕๐๓
พนักงานวิทยุ หน่วยบิน	๒๗ ส.ค. ๒๕๐๕
ประจำฝูงบิน ทร.กร.	๑ ม.ค. ๒๕๐๘
หน. หมวดอุปกรณ์ภาคพื้นดินแผนกบริการฝูงบิน ทร.กร.	๑ ก.ค. ๒๕๑๐

มรณกรรม

ว่าที่ เรือตรี เจน ศรีถนอม ได้ถึงแก่กรรมในคราวไปราชการฝึกร่วมกับกองเรือปราบเรือดำน้ำ โดยเครื่องบินประสบอุบัติเหตุ ในทะเลบริเวณทิศตะวันออกเฉียงใต้ของเกาะเสม็ดประมาณ ๑๐ ไมล์ ในท้องที่อำเภอแกลง จังหวัดระยอง เมื่อ ๑๗ มี.ค. ๒๕๑๒ นับอายุได้ ๓๔ ปี

พันจ่าเอก บุญยง อ่อนละมุล

ชาตะ ๗ กรกฎาคม ๒๔๗๙

มตะ ๑๗ มีนาคม ๒๕๑๒

ประวัติสังเขป

ของ

พันจ่าเอก บุญยง อ่อนละมุล

———:O:———

พันจ่าเอก บุญยง อ่อนละมุล เป็นบุตรของ พันจ่าเอก เปรื่อง อ่อนละมุล นางสังวาล อ่อนละมุล เกิดเมื่อวันที่ ๗ ก.ค. ๒๔๗๙ ที่ตำบลบางนา อำเภอพระโขนง จังหวัดพระคร

การศึกษา

สำเร็จการศึกษาที่ ร.ร. ไพศาลศิลป์ ปี พ.ศ. ๒๔๙๘

สำเร็จ รร. จ่าสัญญาณ ปี พ.ศ. ๒๕๐๐

สำเร็จ รร. ช่างอิเล็คทรอนิคส์ ปี พ.ศ. ๒๕๐๕

สำเร็จการศึกษาที่ NARETU CALIFORNIA USA. ปี พ.ศ. ๒๕๐๘ ในหลักสูตร RADIO AIR CRAF และในปี พ.ศ. ๒๕๐๙ ไปศึกษาดูงานในหลักสูตร TACAN, ARR 26. และวิชาครู

การสมรส

ยังไม่ได้ทำการสมรส

ยศทหาร

นักเรียนจ่า	พ.ศ. ๒๔๙๘
จ่าโท	๑๑ ต.ค. ๒๕๐๐
จ่าเอก	๑ ม.ค. ๒๕๑๓
พันจ่าโท	๑ ต.ค. ๒๕๑๐
พันจ่าเอก	๑ ต.ค. ๒๕๑๑

ตำแหน่ง

ประจำ รร. จ่าสื่อสาร	๑๔ มิ.ย. ๙๘
แผนกช่างไฟฟ้า กองช่างไฟฟ้าสื่อสาร	๑๑ ต.ค. ๕๐๐
ประจำหมวดอิเล็คทรอนิคส์ฝูงบิน ทร. กร.	๙ มี.ค. ๐๘
เป็นผู้ทำงานในอากาศตามระเบียบ ทร. ที่ ๑๐๖	
ตามแจ้งความ ทร. ที่ ๗/๒๕๑๐	๒๘ ส.ค. ๑๐

ราชการพิเศษ

ไปซ่อม บ. ทร. ณ ประเทศญี่ปุ่น โดยเป็นทำงานบนอากาศ ผ่านประเทศเวียดนามใต้ ฮ่องกง ไทเป โอกินาวา เมื่อ ๖ ก.พ. – ๒๓ ก.พ. ๑๒

มรณกรรม

พันจ่าเอก บุญยง อ่อนละมุล ได้ถึงแก่กรรมในคราวไปราชการฝึกร่วมกับกองเรือปราบเรือดำน้ำ โดยเครื่องบินประสบอุบัติเหตุในทะเลบริเวณทิศตะวันออกเฉียงใต้ของเกาะเสม็ด ประมาณ ๑๐ ไมล์ ในท้องที่อำเภอแกลง จังหวัดระยอง เมื่อวันที่ ๑๗ มี.ค. ๑๒ รวมอายุ ๓๓ ปี.

พระธรรมเทศนา

พระราชธรรมโสภณ

เจ้าอาวาสวัดเครือวัลย์วรวิหาร

พระธรรมเทศนา

พระราชธรรมโสภณ วัดเครือวัลย์วรวิหาร

แสดง

ในการบำเพ็ญกุศลของกองเรือยุทธการ

วันที่ ๘ พฤษภาคม ๒๕๑๒

นโม ตสฺส ภควโต อรหโต สมฺมาสมฺพุทฺธสฺส ฯ

น อนฺตลิกฺเข น สมุทฺทมชฺเฌ น ปพฺพตานํ วิวรํ ปวิสฺส

น วิชฺชเต โส ชคติปฺปเทโส ยตฺรฏฺฐิตํ นปฺปสเหยฺย มจฺจู ติ

บัดนี้ จักแสดงพระธรรมเทศนา พรรณนาศาสนธรรม คือคำสั่งสอนของพระบรมศาสดา สัมมาสัมพุทธเจ้า ผู้เป็นเจ้าของแห่งพระพุทธศาสนา เพื่ออนุโมทนาทักษิณานุปทานกิจ ซึ่งทางกองทัพเรือโดยผู้บัญชาการกองเรือยุทธการ เป็นประธานพร้อมด้วยครอบครัว คือมารดาบิดาและญาติของนายทหารและพันจ่า ซึ่งได้สิ้นชีวิตลงขณะปฏิบัติหน้าที่ราชการ นายทหารและพันจ่าที่ได้สิ้นชีวิตลงไปในคราวนี้ คือ ร.อ. วัฒนา จารุวรรณ, ร.ต. เงิน ศรีถนอม และ พ.จ.อ. บุญยง อ่อนละมุล นายทหารและพันจ่าทั้ง ๓ ท่านนี้ ได้ถึงแก่กรรมในคราวไปราชการฝึกร่วมกับกองเรือปราบเรือดำน้ำ โดยเครื่องบินประสบอุบัติเหตุในทะเลทิศตะวันออกเฉียงใต้ ของเกาะเสม็ดประมาณ ๑๐ ไมล์ในท้องที่อำเภอแกลง จังหวัดระยอง เมื่อวันที่ ๑๗ มีนาคม ๒๕๑๒ การที่นายทหารและพันจ่าได้ถึงแก่กรรมไปในคราวนี้ ทำความเศร้าสลดมาให้แก่ท่านผู้บังคับบัญชาและผู้อยู่ใต้บังคับบัญชา และครอบครัวของนายทหารและพันจ่าทั้ง ๓ ท่าน เป็นอย่างมาก เมื่อได้ค้นพบศพซึ่งก็ต้องใช้เวลาเป็นอย่างมาก จึงได้นำมาตั้งบำเพ็ญกุศลใกล้กับ ๕๐ วัน นับตั้งแต่เครื่องบินได้ประสบอุบัติเหตุเป็นต้นมา

ประเพณีการทำบุญอุทิศให้แก่ผู้ตายนี้ ได้มีมาเป็นเวลาช้านานโดยมีเค้าเรื่องโดยย่อว่า พระเจ้าพิมพิสาร ได้ทรงสุบินนิมิตเห็นพวกพระญาติของพระองค์ได้รับความลำบาก เช่นอดอาหารและไม่มีเครื่องนุ่งห่มเป็นต้น พระองค์จึงเสด็จไปเฝ้าพระพุทธเจ้า ทรงเล่าเรื่อง พระองค์ทรง สุบินนิมิตให้ พระพุทธเจ้า ทราบโดย ตลอด พระพุทธเจ้าจึงตรัสให้พระเจ้า พิมพิสารทรงกระทำบุญ อุทิศไปให้แก่พวกญาติ เหล่านั้น ครั้นพระองค์ทรงบำเพ็ญ กุศลแล้วอุทิศไปให้ แก่พวกญาติ ตามที่พระพุทธเจ้าทรงรับสั่ง ต่อมาพระองค์ได้ทรงสุบินนิมิตเห็นพวกญาติเหล่านั้นมีความสุขสบายโดยทั่วกัน จึงได้ถือกันเป็นประเพณีว่า การทำบุญอุทิศไปให้แก่ผู้ตายนั้นเป็นของที่ ผู้ตายได้รับจริง และก็เป็นทางเดียวเท่านั้นที่ผู้เป็นอยู่กับ ผู้ตายจะมีทางติดต่อกัน คือการทำบุญแล้วอุทิศไปให้เท่านั้น

อนึ่ง บุญกุศลที่บุคคลมาบำเพ็ญโดยตั้งใจ อุทิศไปให้แก่ผู้ตาย นั้นใช่ว่าบุญกุศลทั้งหมดจะตกไปเป็นของผู้ตายทั้งหมด ทั้งสิ้นก็หามิได้ แท้ที่จริงบุญนั้นใครทำก็เป็นของผู้นั้น แต่ที่ตั้งใจอุทิศไปให้แก่ผู้ที่ล่วงลับไปนั้นก็เป็นบุญเพิ่มขึ้นมาอีกส่วนหนึ่ง คล้ายกับเรามีดวงไฟอยู่ดวงหนึ่งแล้วเราให้คนอื่นต่อดวงไฟที่เรามีอยู่ ดวงไฟที่เราให้เขาต่อออกไปนั้น ก็คงให้ความสว่างเท่าเดิมมิได้หมดไปสิ้นไป ให้เขาต่อออกไปมากเท่าไร ความสว่างก็ยิ่งแผ่กว้างออกไปมากเท่านั้น บุญกุศลก็เช่นเดียวกันเมื่อใครทำก็เป็นของผู้นั้น คือผู้นั้นเองเป็นผู้ได้บุญแต่เมื่อตั้งใจอุทิศไปให้คนอื่น ๆ นั้นก็เป็นบุญเพิ่มขึ้นมาอีกส่วนหนึ่ง ฉะนั้นการทำบุญอุทิศไปให้แก่ผู้ตายนั้นเราก็เป็นผู้ได้รับบุญนั้นด้วย และผู้ตายเมื่อได้ทราบด้วยญาณวิถีทางใดทางหนึ่งแล้วอนุโมทนา ก็ได้รับส่วนบุญนั้นด้วย และบุญนี้ก็คือสภาพแห่งความสุข ขึ้นชื่อว่าความสุขนั้น ย่อมเป็นที่ปรารถนาของคนทั่วไป เพราะความจริงข้อนี้เอง ท่านจึงสอนให้คนทำบุญ เพราะบุญนั้นนำความสุขมาให้แก่ผู้บำเพ็ญ ทั้งในขณะที่มีชีวิตอยู่ในโลกนี้ และในขณะที่ ละโลกนี้ไปสู่โลกหน้า

อีกประการหนึ่งชีวิตของคนที่เกิดมาในโลกนี้ล้วนจะต้องมีความตายในเบื้องหน้าด้วยกันทั้งหมดทั้งสิ้น ไม่มียกเว้นแก่ใคร ๆ เลย รวมความว่าคนที่เกิดมาแล้วในโลกนี้จะมากน้อยเท่าไรก็ล้วนจะต้องตายด้วยกันทั้งนั้น เราไม่สามารถจะสร้างที่หลบหลีกหนีให้พ้นออกไปจากความตาย สถานที่เช่นนี้หามีอยู่ไม่ สมจริงตามนัยพุทธภาษิตที่ยกขึ้นเป็นบทนิเขป ณ เบื้องต้นนั้นว่า

น อนฺตลิกฺเข น สมุทฺทมชฺเฌ น ปพฺพตานํ วิวรํ ปวิสฺส

น วิชฺชเต โส ชคติปฺปเทโส ยตฺรฏฺฐิตํ นปฺปสเหยฺย มจฺจุ

ความว่า ความตายไม่พึงครอบงำผู้หนีไปในอากาศในท่ามกลางมหาสมุทรสู่ช่องแห่งภูเขาทั้งหลายแล้วดำรงอยู่ได้ไม่มีเลย เพราะความตายไม่พึงครอบงำผู้ที่ดำรงอยู่ในประเทศแห่งแผ่นดินใด ประเทศแห่งแผ่นดินนั้นหามีอยู่ไม่ ดังนี้คือเอาใจความตามพระพุทธภาษิตนี้ว่า สถานเป็นที่สำหรับที่จะหลีกหลบ เพื่อให้พ้นออกไปจากความตายนั้นไม่มีอยู่ในโลกนี้ สถานที่หลบภัยบางอย่างที่เราสร้างขึ้นเช่นเวลาที่เครื่องบินมาทิ้งลูกระเบิดเราก็ขุดหลุมลงไปลึก ๆ จนพ้นจากแรงของลูกระเบิดจะทำลายได้หรือภัยบางอย่างขนยก เมื่อเราหลบลงไปอยู่ในน้ำก็พอพ้นไปได้ หรือภัยบางอย่างถ้าเราได้หลบเข้าไปถ้ำแห่งภูเขาเสียก็พอจะหลีกหลบได้เป็นบางคราวหรือบางกรณี คือมีเครื่องป้องกันภัยชนิดนั้นได้บ้าง ซึ่งก็มีอยู่มากเหมือนที่ภัยเหล่านั้นเมื่อได้อาศัยเครื่องป้องกันหรือที่หลบหลีกอันปลอดภัย ก็สามารถจะพ้นจากภัยนั้น ๆ ได้เป็นอย่าง ๆ ไป

แต่ภัยคือความตายนี้ไม่สามารถจะหาที่หลบให้พ้นได้ ไม่ว่าจะบินไปในอากาศหรือจะไปสู่มหาสมุทรหรือจะหลบเข้าไปอยู่ในซอกแห่งภูเขา เมื่อความตายมาถึงแล้ว ไม่สามารถจะหลบหลีกได้ ท่านอุปมาให้เห็นว่าเหมือนกับมีภูเขาสูงจดท้องฟ้าทั้ง ๔ ทิศ ภูเขาทั้ง ๔ ทิศนั้นกลิ้งบดสัตว์เข้ามาทุก ๆ ด้าน สัตว์ที่อยู่ในระหว่างของภูเขานั้นต้องตายหมด ใครอยู่ใกล้ก็ตายก่อน ใครอยู่ไกลก็ตายทีหลัง แต่เมื่อรวมแล้วสัตว์ทั้งสิ้นที่อยู่ในระหว่างภูเขา ย่อมต้องตายทั้งหมดทั้งสิ้น ไม่มีทางจะรอดเหลืออยู่เลย

เมื่อความจริงมีอยู่อย่างนี้ เราจะได้ทำจิตใจของเราให้กล้าหาญที่จะเผชิญกับความจริงในข้อนี้ ถึงเราจะกลัวสักเท่าไรเราก็ไม่สามารถจะหนีให้พ้นได้ เพราะความตายมันติดมากับความเกิด เมื่อเกิดมีความตายก็ติดตามมา เป็นของธรรมดา เมื่อเรารู้ความจริงอย่างนี้ จะได้สร้างความดีให้บังเกิดขึ้น คือสร้างสุจริตทางกาย วาจา และ ใจ ให้สมบูรณ์ขึ้นในตน เมื่อตนมีความดีแล้วจะกลัวทำไมต่อความตาย เพราะเมื่อเรามีความดีแล้ว ตายไปเกิดใหม่เพราะความดีนั้นก็ส่งให้ไปเกิดในที่ดีกว่าที่เป็นอยู่ในชาตินี้อีก เท่ากับได้เลื่อนชั้นให้สูงขึ้นกว่าที่เป็นอยู่ในปัจจุบันนี้

อนึ่ง ผู้ที่ตั้งใจปฏิบัติราชการอันเป็นประโยชน์แก่ส่วนรวมของประเทศ ท่านยกย่องว่าเป็นผู้มีเกียรติ และคนจะเป็นผู้มีเกียรตินั้นก็เพราะตั้งอยู่ในธรรมดังคำบาลีว่า ธมฺมฏฺฐํ น วิชหาติ กิตฺติ ความว่าเกียรติย่อมไม่ละบุคคลผู้ตั้งอยู่ในธรรม ธรรมในที่นี้ก็ได้แก่สุจริตที่เป็นไปครบไตรทวาร ตั้งใจทำกิจอันเป็นประโยชน์แก่ประเทศชาติแม้จะต้องสิ้นชีวิต ก็ได้ชื่อว่าได้ยึดถือเอาสาระแห่งชีวิตไว้ได้น่าภูมิใจเป็นอย่างยิ่ง

ในที่สุดแห่งพระธรรมเทศนา ขออำนาจบุญกุศลที่กองทัพเรือโดยกองเรือยุทธการได้บำเพ็ญแล้วนี้ จงดลบันดาลให้ดวงวิญญาณของนายทหารและพันจ่าทั้ง ๓ ท่าน คือ ร.อ. วัฒนา จารุวรรณ, ร.ต. เงิน ศิริถนอม และ พ.จ.อ. บุญยง อ่อนละมุล ได้อนุโมทนาสาธุการรับเอาส่วนกุศลนั้นเป็นวิปากสมบัติอำนวยความสุขในสัมปรายภพสมตามความปรารถนา มีอรรถาธิบายดังแสดงมาด้วยประการฉะนี้.

ประวัติฝูงบิน ทร. กร.

ประวัติฝูงบิน ทร. กร.

บทความนี้ มีความ มุ่งหมาย ที่จะกล่าว ถึงเรื่องราว ของฝูงบิน ทร. ในสมัยปัจจุบัน อันเป็นหน่วยที่ได้จัดตั้งขึ้นใหม่ ภายหลังจากที่ได้สลายตัวไประยะหนึ่ง อันเนื่องจากเหตุการณ์เมื่อ ๒๙ มิ.ย. ๒๔๙๔ ฉะนั้น เรื่องต่าง ๆ ของฝูงบิน ทร. ที่ปรากฏในบทความนี้จึงมิใช่เหตุการณ์ที่เก่าเกินไปนัก เพราะฝูงบิน ทร. ในสมัยหลังนี้เพิ่งจะได้ตั้งขึ้นใหม่เมื่อปี ๒๕๐๕ นี่เอง เรื่องราวที่ต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นยังคงอยู่ในความทรงจำของผู้ที่เกี่ยวข้องดีอยู่ แต่เพื่อเป็นการบันทึกเหตุการณ์ที่ต่อเนื่องกันและเพื่อประโยชน์ สำหรับผู้สนใจต่อกิจการของฝูงบิน ทร. ในวาระนี้ และด้วยเวลาเท่าที่อำนวย จึงขอเสนอเรื่องราวของฝูงบิน ทร. ในเหตุการณ์ที่ต่อจากที่ น.อ. สมพงษ์ บุตรานนท์ ได้เขียนไว้ในนาวิกศาสตร์ ฉบับวันนาวี ปี ๒๕๐๖ มาจนถึงปัจจุบันนี้ โดยรวบรวมจากเอกสารต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง แต่เพื่อให้เรื่องของฝูงบิน ทร. มีความสมบูรณ์พอควร จึงขอกล่าวความเป็นมาตั้งแต่ต้นพอเป็นสังเขป อนึ่ง เรื่องของสนามบินอู่ตะเภา ก็ได้มีความผูกพันเกี่ยวข้องกับฝูงบิน ทร. อย่างใกล้ชิด ฉะนั้นจะได้กล่าวถึงเหตุการณ์ต่าง ๆ ของสนามบินอู่ตะเภาไว้ในเรื่องนี้ด้วย

เมื่อ ๑๕ พ.ค. ๒๔๙๙ จอมพลเรือ ป. ยุทธศาสตร์โกศล ผู้บัญชาการทหารเรือได้มีหนังสือเรียนรัฐมนตรีว่ากระทรวงกลาโหม มีใจความกล่าวถึงความจำเป็นในการใช้เครื่องบิน ในการตรวจการณ์ในทะเล และขอให้จัดตั้งหน่วยบิน ทร. ขึ้นในกองทัพอากาศ แต่ข้อเสนอของ ทร. นี้ กองทัพอากาศไม่สามารถให้การสนับสนุนได้ เพราะจำกัดด้วยงบประมาณ และแนวความคิดของ ทร. ในการที่จะขอให้ ทอ. ตั้งหน่วยบินทหารเรือขึ้นในกองทัพอากาศนั้น เห็นว่าจะไม่เกิดผลสมความมุ่งหมาย เพราะขาดเครื่องบินและเครื่องมือเครื่องใช้อันจำเป็นสำหรับกิจการนี้โดย

เฉพาะ

๒๙ มิ.ย. ๒๔๙๙ จอมพลเรือ ป. พิบูลสงคราม รัฐมนตรีว่าการกระทรวงกลาโหมได้อนุมัติให้ตั้งหน่วยบิน ทร. ขึ้น และให้เสนองบประมาณ รายละเอียดขึ้นมาพิจารณา แต่ ทร. ยังมิได้ดำเนินการประการใด ก็มีเหตุการณ์ทำให้เปลี่ยนแปลงรัฐบาล การตั้งหน่วยบินทหารเรือ จึงเป็นอันพับไปโดยปริยาย

๑๒ ต.ค. ๒๕๐๓ พล.ร.อ. หลวงชำนาญอรรถยุทธ์ ผู้บัญชาการทหารเรือ ได้เสนอขออนุมัติหลักการที่ ทร. จะตั้งหน่วยบินของ ทร. เอง ด้วยงบประมาณของ ทร. รวมทั้งการขอความช่วยเหลือจาก จม. และขอรับการสนับสนุนสิ่งอำนวยความสะดวกบางอย่างจากกองทัพอากาศ

๑๘ ต.ค. ๒๕๐๓ จอมพลเรือ สฤษดิ์ ธนะรัชต์ ผู้บัญชาการทหารสูงสุด ได้อนุมัติหลักการ ให้กองทัพเรือ มีเครื่องบิน ไว้สนับสนุน การป้องกัน ประเทศทางทะเล โดยมีภารกิจหลัก ดังนี้

๑. เพื่อช่วยเหลือและสนับสนุนหน่วยเรือในการลาดตระเวนอ่าวไทย
๒. เพื่อการปราบเรือดำน้ำ
๓. เพื่อค้นหาและกู้ภัย

และต่อมารัฐมนตรีว่าการกระทรวงกลาโหม ได้มีบัญชาอนุญาตให้กองทัพเรือรับโครงการช่วยเหลือจากรัฐบาลสหรัฐ ฯ ได้

จากผลการเจรจาระหว่าง กองทัพเรือกับรัฐบาลสหรัฐ ฯ และด้วยความตั้งใจช่วยเหลืออย่างจริงจังจากหัวหน้าจัสแมกฝ่ายทหารเรือในขณะนั้น ในที่สุดเมื่อ ๑๗ มิ.ย. ๐๕ เจ้าหน้าที่ ทร. สหรัฐ ฯ ได้นำเครื่องบินแบบ HU – 16D จำนวน ๒ เครื่องมาส่งที่ดอนเมือง เครื่องบินแบบนี้ เป็นเครื่องบินสะเทินน้ำสะเทินบก แบบกรัมมัน แอลบาทรอสส์ ชนิด ๒ เครื่องยนต์

กระทรวงกลาโหมได้ลงคำสั่งตั้งอัตราฝูงบินทหารเรือขึ้น เมื่อ ๕ กรกฎาคม ๒๕๐๕ โดยให้เป็นหน่วยขึ้นตรงต่อกองเรือยุทธการ

ทางเข้าฝูงบิน ทร. และโรงซ่อม ๑ – ๒

ถนนสายกลาง ผ่านฝูงบิน ทร. สู่สนามบินอู่ตะเภา

เครื่องบินประเภทลาดตระเวนและกู้ภัย

แบบ HU-163 Grumman Albratross.

เครื่องบินประเภทปราบเรือดำน้ำ

แบบ S - 2F Grumman Tracker

ทางเข้าฝูงบิน ทร. และโรงซ่อม ๑ – ๒

ถนนสายกลาง ผ่านฝูงบิน ทร. สู่สนามบินอู่ตะเภา

เครื่องบินประเภทลาดตระเวนและกู้ภัย

แบบ HU-163 Grumman Albratross.

เครื่องบินประเภทปราบเรือดำน้ำ

แบบ S - 2F Grumman Tracker

เดิมกองทัพเรือได้มีแนวความคิดที่จะขออนุญาตกองทัพอากาศ ใช้สนามบินของกองบิน ๗ ร่วมกับกองทัพอากาศ และในระหว่างที่ยังสร้างอาคารสำหรับบริการภาคพื้นดินยังไม่เสร็จ ก็จะได้ขออนุญาตใช้สนามบินของกองทัพอากาศที่ดอนเมืองเป็นการชั่วคราวไปก่อน แต่ต่อมากองทัพเรือได้พิจารณาเห็นว่า ทางวิ่งของสนามบินกองบิน ๗ สั้น และคับแคบไม่เหมาะในการฝึกหัด และการปฏิบัติการในเวลาค่ำคืนของเครื่องบินที่กองทัพเรือมีอยู่ จึงได้เลือกพื้นที่ใหม่ระหว่างหมู่บ้านอู่ตะเภากับหมู่บ้านพลา จังหวัดระยอง ซึ่งอยู่ห่างจากสถานีทหารเรือสัตหีบประมาณ ๑๕ กิโลเมตร (หลัก กม. ที่ ๑๘๖ -๑๙๑) เพื่อสร้างเป็นสนามบินของกองทัพเรือ เพราะพื้นที่ดังกล่าวมีบริเวณกว้างขวาง อยู่ใกล้ถนนสุขุมวิท ติดทะเล สะดวกต่อการคมนาคม และมีระยะทางร่อนมากกว่า ๑๐ กิโลเมตร ในปี ๒๕๐๗ จึงได้เสนอของบประมาณการสร้างสนามบินของกองทัพเรือขึ้นเองไปยังกองบัญชาการทหารสูงสุด ซึ่งก็ได้รับการอนุมัติเห็นชอบ จากนั้นการก่อสร้างสนามบินราชนาวีที่บ้านอู่ตะเภาก็ได้ดำเนินการต่อมาเป็นระยะ ๆ โดยสร้างทางวิ่งลาดยางแนวทิศ ๒๒-๐๔ ยาวประมาณ ๑,๒๐๐ เมตรโดยกองพันวิศวกรรมโยธา สถานีทหารเรือสัตหีบ เป็นผู้ดำเนินการสร้าง นอกจากนี้ ทร. ได้ดำเนินการก่อสร้างหอบังคับการบิน และโรงซ่อมเครื่องบิน ทั้งสองรายการนี้ ในปี ๒๕๐๘ ได้ดำเนินการถึงขั้นวางรากและก่อฐานส่วนคลังน้ำมันเชื้อเพลิง ซึ่งประกอบด้วยถังน้ำมัน ๔ ถังนั้น ได้ดำเนินการเรียบร้อยพร้อมที่จะใช้ราชการได้แล้ว การก่อสร้างสนามบินราชนาวีที่อู่ตะเภาได้ดำเนินการมาถึงเพียงนี้ก็ได้มีเหตุการณ์ทำให้การก่อสร้างต้องเปลี่ยนแปลงไปจากโครงการเดิมทั้งหมด ดังจะได้กล่าวต่อไป

ในปี ๒๕๐๘ วิกฤตการณ์ในเวียดนามใต้ได้ทวีความรุนแรงยิ่งขึ้น ประกอบกับสิ่งแวดล้อมอื่น ๆ ในการปฏิบัติการทางอากาศ ทำให้รัฐบาลสหรัฐฯเห็นความจำเป็นที่จะต้องมีฐานบินขนาดใหญ่ในประเทศไทยอีกแห่งหนึ่ง ฉะนั้นจากการเจรจาระหว่างรัฐบาลสหรัฐฯกับรัฐบาลไทย ประมาณต้นเดือนสิงหาคม ๒๕๐๘ คณะรัฐมนตรีได้มีมติอนุญาตให้รัฐบาลสหรัฐฯช่วยสร้างสนามบินอันถาวรและทันสมัย รวมทั้งปรับปรุง

สิ่งอำนวยความสะดวกในด้านการส่งกำลังบำรุงที่สนามบิน ซึ่งกองทัพเรือกำลังสร้างอยู่ ณ บริเวณหมู่บ้านอู่ตะเภา โดยตกลงให้รัฐบาลสหรัฐฯ เป็นผู้สร้างฐานบินแห่งนี้สืบต่อไป ในการนี้นอกจากส่วนที่ฝ่ายอเมริกันจะสร้างขึ้นเพื่อใช้ราชการของตนเองแล้ว กองทัพอากาศอเมริกันยังได้สร้างอาคารต่าง ๆ บางส่วนตามโครงการของกองทัพเรือให้อีกด้วยคือ.-

๑. โรงซ่อมเครื่องบิน และลานจอด ๑ หลัง
๒. ตึกอำนวยการ ๑ หลัง
๓. โรงซ่อมอุปกรณ์ภาคพื้นดิน ๑ หลัง
๔. โรงพับและเก็บร่มชูชีพ ๑ หลัง
๕. คลังพัสดุ ๑ หลัง
๖. ตึกพักนายทหารสัญญาบัตรโสด ๑ หลัง
๗. ตึกพักนายทหารประทวนโสด ๑ หลัง

รวมทั้งสิ้น ๗ หลัง เป็นมูลค่าประมาณ ๓ ล้านเหรียญอเมริกัน อาคารเหล่านี้ได้แล้วเสร็จ และรับมอบอาคารสุดท้ายเมื่อ วันที่ ๑๕ กรกฎาคม ๒๕๑๐

ในการดำเนินการก่อสร้าง ฐานบินที่บ้าน อู่ตะเภาของ ทอ. สหรัฐฯนั้น ทอ. สหรัฐฯ ได้ดำเนินการ วางแผนผัง ใหม่ ทั้งหมด ตั้งแต่ขนาด และทิศทาง ของทางวิ่งตลอดจนสถานที่ตั้งอาคารและสิ่งอำนวยความสะดวกทั้งปวง ฉะนั้นสิ่งก่อสร้างที่กองทัพเรือได้ดำเนินการไปก่อนแล้ว จึงถูกลบล้างรื้อถอนด้วยโครงการก่อสร้างของ ทอ. สหรัฐฯ ทั้งหมด

ดังได้กล่าวแล้วแต่ต้นว่า นับแต่ฝูงบินทหารเรือ ได้เริ่มก่อตั้งขึ้นใหม่ในภายหลังนี้ ได้อาศัยพื้นที่ตลอดจนสิ่งอำนวยความสะดวกบางอย่าง ของกองทัพอากาศโดยตลอด โดยเฉพาะกองซ่อมบำรุง กองบินยุทธการ ซึ่งได้เอื้อเฟื้อต่อฝูงบิน ทร. อย่างดีที่สุดแล้วก็ตาม แต่การที่จะให้สะดวกไปทุกอย่างเหมือนบ้านของเราเองนั้น ย่อมเป็นไปไม่ได้ ฉะนั้น ฝูงบิน ทร. ในระยะนั้นจึงต่างก็รอผลการก่อสร้างสนามบินที่อู่ตะเภาด้วยความร้อนใจเป็นที่สุด

ใน ๒ มิถุนายน ๒๕๐๙ ทางวิ่งในแนวทิศ ๑๘-๓๖ ยาวประมาณ ๑๑,๕๐๐ ฟุต แล้วเสร็จโดยใช้เวลาสร้างประมาณ ๗ เดือนครึ่ง และเครื่องบิน HU-16D ของกองทัพเรือได้บินลงเป็นปฐมฤกษ์ เมื่อ ๕ กรกฎาคม ๒๕๐๙

๙ สิงหาคม ๒๕๐๙ ฯพณฯ ผู้บัญชาการทหารสูงสุดได้มีคำสั่งมอบสนามบินอู่ตะเภาให้กองทัพเรือใช้ราชการ และเป็นผู้ดูแลรักษา

๑๐ สิงหาคม ๒๕๐๙ ฯพณฯ นายกรัฐมนตรี จอมพล ถนอม กิตติขจร ได้มาเป็นประธานในพิธีรับมอบสนามบินอู่ตะเภา จาก ฯพณฯ เกรแฮม มาร์ติน เอกอัครรัฐทูตอเมริกัน

อนึ่ง เพื่อเป็นเครื่องแสดงฐานะของสนามบินราชนาวี อู่ตะเภา และเป็นหลักฐานแก่คนรุ่นหลังต่อไป จึงขอแสดงเอกสารของทางราชการที่เกี่ยวข้องให้ปรากฏไว้ ณ ที่นี้ดังนี้.

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ บก. ทหารสูงสุด

ที่ กห. ๐๓๑๒/๕๐๑๙ วันที่ ๙ ส.ค. ๐๙

เรื่อง การมอบสนามบินอู่ตะเภา อ. สัตหีบ จว. ระยอง

เรียน ผบ. ทร.

ตามที่คณะรัฐมนตรีมีมติให้สหรัฐอเมริกา ช่วยเหลือปรับปรุงสิ่งอำนวยความสะดวกทางด้านส่งกำลังบำรุงในประเทศไทย รัฐบาลสหรัฐอเมริกาได้ตกลงให้การช่วยเหลือสร้างสนามบินที่ บ. อู่ตะเภา อ. สัตหีบ จว. ชลบุรี ซึ่งได้เริ่มทำการก่อสร้างตั้งแต่ ธ.ค. ๐๘ เป็นต้นมานั้น

บัดนี้ การสร้างทางวิ่ง และสิ่งก่อสร้างที่สำคัญของสนามบินอู่ตะเภา ได้เสร็จเรียบร้อยแล้วและจะทำการกระทำพิธีเปิดใน ๑๐ ส.ค. ๐๙ โดยมี ผบ. ทหารสูงสุด ในนาม ฯพณฯ นายกรัฐมนตรี เป็นประธานในพิธี

ฉะนั้น จึงขอมอบสนามบินแห่งนี้ให้ ทร. ใช้ราชการ และดูแลรักษาสนามบินอู่ตะเภา ตั้งแต่รับมอบจากสหรัฐอเมริกาเป็นต้นไป รายละเอียดในการนี้ให้ติดต่อกับ บก. ทหารสูงสุดส่วนหน้าโดยตรง

(ลงชื่อ) จอมพลเรือ ถ. กิตติขจร ร.น.

(ถ. กิตติขจร)

ผบ. ทหารสูงสุด

แจ้งความกองทัพเรือ

ที่ ๑๑/๒๕๐๙

เรื่อง การตั้งชื่อสนามบิน

เนื่องด้วยชื่อสนามบินที่บ้านอู่ตะเภา อำเภอเมือง จังหวัดระยอง ตามแจ้งความ กองทัพเรือที่ ๒๘/๒๕๐๗ ไม่ตรงกับชื่อที่ ผบ. ทหารสูงสุด ได้อนุมัติไว้ จึงยกเลิกแจ้งความกองทัพเรือที่ ๒๘/๒๕๐๗

ผบ. ทหารสูงสุดได้อนุมัติให้ใช้ชื่อสนามบินแห่งนี้ว่า "สนามบินอู่ตะเภา" และให้ชื่อภาษาอังกฤษว่า "U-TAPAO Airfield"

จึงแจ้งมาให้ทราบทั่วกัน

แจ้งความ ณ วันที่ ๒๘ กันยายน ๒๕๐๙

(ลงชื่อ) พล.ร.อ. จรูญ เฉลิมเตียรณ

(จรูญ เฉลิมเตียรณ)

ผบ. ทร.

เพื่อให้การปฏิบัติหน้าที่ของกองเรือยุทธการ ได้เป็นไปอย่างสมบูรณ์เต็มที่ตาม ภารกิจ ที่ได้ รับมอบ ตลอดจน การ ปฏิบัติ ตาม พันธกิจ ที่มี ต่อชาติ พันธมิตรทั้งปวง ฉะนั้นในเดือน กรกฎาคม ๒๕๐๙ ทร. สหรัฐฯ จึงได้ทำการส่งมอบเครื่องบิน GRUMMAN S-2F TRACKER ให้แก่กองทัพเรืออีกเป็นจำนวน ๖ เครื่อง ซึ่งเครื่องบินแบบนี้ เป็นประเภทปราบเรือดำน้ำ ๒ เครื่องยนต์ มีเครื่องมืออีเลคโทรนิคส์ สำหรับทำการค้นหาเป้าทั้งบนผิวน้ำและใต้น้ำ สามารถประกอบอาวุธใต้น้ำได้พอสมควรแก่ขนาดของเครื่องบิน นับได้ว่าเครื่องบินแบบนี้เป็นอาวุธหลัก สำหรับให้การสนับสนุนในการปฏิบัติภารกิจของกองเรือยุทธการให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

หลังจากที่ได้รับมอบเครื่องบินแบบ S-2F จาก ทร. สหรัฐฯ เป็นจำนวน ๖ เครื่อง เมื่อรวมกับ HU-16D จำนวน ๑ เครื่อง ที่เหลืออยู่ ฝูงบิน ทร. ก็จะมี บ. ประจำการรวมเป็น ๗ เครื่อง และการใช้สนามบินอู่ตะเภาเป็นการประจำยังไม่อาจทำได้ ฉะนั้นเครื่องบินของ ทร. ทั้ง ๗ จึงเป็นปัญหาในเรื่องลานจอด ซึ่งยังความอึดอัดให้แก่ฝูงบิน ทร. และทางฝ่ายเจ้าของสถานที่คือกองทัพอากาศมาก ฝูงบิน ทร. ในระยะนี้จึงต้องมีการย้ายที่จอดเครื่องบินกันอยู่ตลอดเวลา นอกจากนี้แล้วยังมีปัญหาที่เกี่ยวกับการปฏิบัติงานนอกเวลาราชการและในวันหยุด รวมทั้งการเปิดโรงเก็บเครื่องบินในเวลาดังกล่าว ปัญหาเกี่ยวกับที่ตั้งฐานบินในเวลาฝึกร่วมกับกองเรือ ซึ่งโยงไปถึงเรื่องสิ่งอำนวยความสะดวกในการบินด้วย ซึ่งฝูงบิน ทร. ได้หวังว่าหากได้ย้ายเข้าสู่ที่ตั้งปกติ ณ สนามบินอู่ตะเภาเมื่อใด ปัญหาต่าง ๆ ดังกล่าวก็ลุล่วงไปได้

การก่อสร้างอาคารที่ทำการ และสิ่งอำนวยความสะดวกของฝูงบิน ทร. ที่สนามบินอู่ตะเภาได้ดำเนินการต่อมาจนถึงเดือน พฤษภาคม ๒๕๑๐ อาคารส่วนใหญ่ที่จำเป็นได้แล้วเสร็จ กองเรือยุทธการจึงได้สั่งการให้ฝูงบิน ทร. ทำแผนการย้ายฝูงบิน ทร. จากสนามบินดอนเมือง เข้าสู่ที่ตั้งปกติ ณ สนามบินอู่ตะเภา และให้เริ่มปฏิบัติตามแผนนั้นตั้งแต่เดือน พฤษภาคม ๒๕๑๐ เป็นต้นไป จนกระทั่งกองทัพเรือได้มีคำสั่งให้ฝูงบิน ทร. เข้าที่ตั้งปกติดังนี้

คำสั่งกองทัพเรือ

ที่ ๑๓๓/๒๕๑๐

เรื่อง การย้ายกองเรือยุทธการไปสัตหีบ

เนื่องจากบ้านพักข้าราชการ กร. บางส่วนจะสร้างแล้วเสร็จใน พ.ค. ๑๐ นี้ และโดยเหตุที่ การย้าย กองเรือ ยุทธการ ยังไม่สามารถ ทำการย้ายไปทั้งหมดในคราวเดียวกันได้ จำเป็นต้องแบ่งกันย้ายไปเป็นส่วน ๆ ตามจำนวนที่พัก และสิ่งอำนวยความสะดวกที่ได้สร้างเสร็จ ฉะนั้นให้ส่วนที่จะต้องย้ายไปก่อนไปเข้าที่ตั้งปกติของหน่วยนั้นที่สัตหีบ ส่วนที่ยังไม่สามารถขนย้ายไปได้ให้คงมีสถานที่ทำงานอยู่ ณ ที่ทำงานเดิมในกรุงเทพ ฯ โดยให้ถือเสมือนยังเป็นที่ตั้งปกติของข้าราชการส่วนที่ยังมิได้สั่งย้ายไปนั้น ดังนั้นเพื่อให้การย้าย กร. ไปสัตหีบได้ดำเนินการไปโดยเรียบร้อยจึงให้ปฏิบัติดังนี้.-

๒. หน่วยที่ต้องย้ายในขั้นแรกนี้

กองพลาธิการ กร. บางส่วน

กองรักษาการณ์ กร. บางส่วน

กองการฝึก กร. ทั้งหมด

ฝูงบิน ทร. กร. ทั้งหมด

๓. การขนย้ายกำลังพลและครอบครัวของหน่วยใน ๒. ให้เริ่มปฏิบัติได้ตั้งแต่ ๒๙ พ.ค. ๑๐ เป็นต้นไป และให้เสร็จสิ้นภายใน ๑ ก.ย. ๑๐

๔. ให้หน่วยที่ย้ายไปตามใน ๒. พร้อมปฏิบัติงานเป็นที่ตั้งปกติที่สัตหีบได้ตั้งแต่ ๑ ก.ย. ๑๐

๕. พาหนะในการขนย้าย

๕.๑ ข้าราชการ คนงานและครอบครัว ให้ทำการขนย้ายด้วยพาหนะทางบก และให้ ทำการ ขนย้าย เบิกค่า พาหนะ ขนย้าย ตามพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยค่าใช้จ่ายในการเดินทางไปราชการ พ.ศ. ๒๕๐๔

๕.๒ พลทหาร ให้ทำการขนย้ายโดยพาหนะของทางราชการ

๕.๓ การขนย้ายใน ๕.๑ ให้ กร. พิจารณาเป็นส่วนรวมได้และในกรณีผู้ทำการขนย้าย รายใดมีของมากไม่สามารถขนย้ายได้หมดในเที่ยวเดียว ก็ให้ฝากไปกับเรือของ กร. ที่จะไปราชการสัตหีบได้.

สั่ง ณ วันที่ ๓๑ พฤษภาคม ๒๕๑๐

(ลงชื่อ) พล.ร.อ. อนันต์ เนตรโรจน์

(อนันต์ เนตรโรจน์)

รอง ผบ. ทร. รรก. แทน

ผบ. ทร.

โดยนัยแห่งคำสั่ง ทร. ที่ ๑๓๓/๒๕๑๐ นี้ เป็นหลักฐานแสดงว่าฝูงบิน ทร. กร. ยุคใหม่ได้เริ่มเป็นปึกแผ่นขึ้นมาโดยมีรากฐาน ณ บ้านอู่ตะเภา ตั้งแต่ ๑ กันยายน ๒๕๑๐ เป็นต้นไป ณ ที่นี้จะเป็นที่มั่นของกิจการบินของทหารเรือต่อไปในอนาคต

หลังจากที่ได้รับมอบเครื่องบินแบบ S-2F มาแล้ว ฝูงบิน ทร. ก็ได้ขยายตัวขึ้นมาตามลำดับ ได้มีการพัฒนาทั้งในด้านองค์บุคคล องค์วัตถุ และเพิ่มพูนความรู้ความชำนาญในด้านยุทธการ อันเป็นภารกิจของฝูงบิน ทร. ยิ่งขึ้นตามลำดับ ได้มีการฝึกภาคทางยุทธวิธีร่วมกับกองเรือ ฝึกหัดการค้นหาและปราบเรือดำน้ำด้วยเป้าของจริง โดยความร่วมมือของ ทร. ชาติพันธมิตรเป็นครั้งคราว อาจกล่าวได้อย่างมั่นใจที่สุดว่า ปัจจุบันนี้ฝูงบิน ทร. ได้มีขีดความสามารถสูงสุดในการปฏิบัติภารกิจตามหน้าที่

นอกเหนือไปจากการสนับสนุนการปฏิบัติของกองเรือดังได้กล่าวมาแต่ต้นแล้ว ฝูงบิน ทร. ยังมีภารกิจในการให้ความสนับสนุนการปฏิบัติการของ นย. อีกด้วย ฉะนั้นด้วยความร่วมมือจาก ทร. สหรัฐ ฯ จึงได้มีโครงการตั้งฝูงบินตรวจการณ์ เพื่อการสนับสนุน นย. ขึ้นอีกฝูงหนึ่ง เริ่มด้วยการส่งนายทหารชั้นสัญญาบัตร เหล่า นย. ไปรับการฝึกบินทั้งใน รร. การบินของ ทบ. สหรัฐ ฯ และที่ศูนย์ฝึกการบินพลเรือนในประเทศไทยที่หัวหิน จากนั้น ทร. สหรัฐ ฯ จึงได้ทำการส่งมอบเครื่องบินแบบ O-1A ให้แก่กองทัพเรือเป็นจำนวน ๓ เครื่อง ทั้งนี้ได้ดำเนินการเป็นที่เรียบร้อย เมื่อ ๘ พ.ค. ๑๑

ขณะนี้ ฝูงบินทหารเรือ พร้อมแล้วในการที่จะปฏิบัติหน้าที่ตามภารกิจที่ได้รับมอบ นักบินนาวีทุกคนพร้อมที่จะเสียสละแม้ชีวิตเป็นชาติพลี เพื่อรักษาอธิปไตยเหนือท้องทะเล.

ปฐมดำริของการบินทหารเรือ

ปฐมดำริของการบินทหารเรือ

จำเดิมแต่ใน พ.ศ. ๒๔๕๔ ในรัชกาลที่ ๖ มีอากาศยานลำแรกมาถึงเมืองไทยโดยมีนักบินชาวฝรั่งเศสเป็นผู้ขับและแสดงการบินให้ผู้สนใจดูที่สนามม้า ในคราวนั้นทูลกระหม่อมจักรพงษ์ (พระอนุชาร่วมพระมารดาของพระมงกุฎเกล้าฯ) และเสด็จในกรมกำแพงเพชรฯ ทรงเครื่องแบบทหาร กางเกงขี่ม้า รองเท้าสูงติดเดือยคาดกระบี่ ผลัดกันเสด็จขึ้นเครื่องบินรวมทั้งประทับไปด้วย เมื่อบินขึ้นให้คนดู ไม่มีเอกสารใดที่จะพิสูจน์ได้ว่าพระองค์ไหนเสด็จขึ้นสู่ท้องฟ้าก่อน จึงกล่าวรวมได้ว่าทั้ง ๒ พระองค์เป็นคนไทยคนแรกที่เคยขึ้นเครื่องบินที่บินพ้นพื้นสู่อากาศ

ทูลกระหม่อมจักรพงษ์ทรงเลื่อมใสในการบินทันที เล็งเห็นประโยชน์ในอนาคตทั้งสำหรับราชการทหารการพลเรือน ในฐานะที่ทรงดำรงตำแหน่งเสนาธิการทหารบก ทรงจัดการส่งนายทหารไทย ๓ นายไปเรียนการบินที่ประเทศฝรั่งเศส คือ นายพันตรี หลวงศักดิ์ศัลยวุธ (สุณี สุวรรณประทีป) สำเร็จหลักสูตรนักบินกองทัพบกฝรั่งเศส นายร้อยเอก หลวงอาวุธสิขิตกร (หลง สินสุข) และนายร้อยโท ทิพย์ เกตุทัต สำเร็จหลักสูตรนักบินพลเรือนทั้ง ๓ ท่านเป็นนักบินรุ่นแรกและเป็นครูการบินในเมืองไทย

ทูลกระหม่อมทรงตั้งแผนกการบินทหารบกขึ้นเป็นครั้งแรกอยู่ในกรมทหารช่างซึ่งเสด็จในกรมกำแพงเพชรฯ เป็นเจ้ากรม ต่อมาเมื่อมีนักบินและเครื่องบินมากขึ้นจึงเปลี่ยนหน่วยบินเป็นกองอากาศยานทหารบกขึ้นอยู่ในกรมเสนาธิการทหารบก ทูลกระหม่อมทรงเลือกดอนเมืองเป็นสนามบิน เพราะเป็นที่ดอน น้ำไม่ท่วมในหน้าน้ำ และเป็นกำเนิดของกองทัพอากาศในปัจจุบันนี้

ในขณะที่ชาวฝรั่งเศสมาแสดงการบินใน พ.ศ ๒๔๕๔ นั้น สมเด็จเจ้าฟ้ากรมหลวงนครสวรรค์วรพินิต ทรงเป็นเสนาบดีกระทรวงทหารเรือ และเข้าใจว่าเจ้านายที่เป็นทหารเรือคงได้ไปชมการแสดงการบินอยู่ด้วยบ้าง แต่ไม่ปรากฏว่าทางทหารเรือแสดงออกประการใดในยานพาหนะแบบใหม่นี้ เห็นจะเป็นเพราะของใหม่มากและทางต่างประเทศเองก็เพิ่งเริ่มทดลองใช้เครื่องบินกับการทหารเรือ

กระทรวงทหารเรือมีเสนาบดีสืบต่อจากกรมหลวงนครสวรรค์ฯ อีก ๒ พระองค์ คือ กรมพระยาภาณุพันธ์ฯ และ กรมหลวงชุมพรฯ ซึ่งเมื่อกรมหลวงชุมพรฯสิ้นพระชนม์ลงเมื่อวันที่ ๑๙ พฤษภาคม ๒๔๖๖ แล้ว พระมงกุฎเกล้าฯทรงโปรดเกล้าฯ ให้สมเด็จเจ้าฟ้าอัษฎางค์เดชาวุธ (กรมหลวงนครราชสีมา) ทรงดำรงตำแหน่งผู้กำกับราชการกระทรวงทหารเรือ

กรมหลวงนครราชสีมา ทรงเป็นทหารบกโดยกำเนิด และก่อนการกำกับราชการทหารเรือนั้น ทรงเป็นผู้บัญชาการกองพลทหารบกที่ ๑ รักษาพระองค์อยู่ เมื่อทรงกำกับราชการกระทรวงทหารเรือได้ ๙ เดือน พระมงกุฎเกล้าฯทรงโปรดเกล้าฯ ให้เป็นผู้สำเร็จราชการกระทรวงทหารเรือ

ในระหว่างการสำเร็จราชการทหารเรือชั่วเวลาอันสั้นนี้ กระทรวงทหารเรือในสมัยของพระองค์มีความดำริที่จะตั้ง แผนกการบินฝ่ายทหารเรือ อย่างเช่นอารยประเทศฝ่ายตะวันตก เพราะระยะเวลาอันยาวนาน ๑๐ กว่าปีที่เกิดอากาศยานขึ้น พิสูจน์ได้ดีว่า เครื่องบินเป็นกำลังสนับสนุนที่สำคัญยิ่งของการรบทางเรือ ดังที่ปรากฏเห็นชัดเจนในมหาสงครามโลกครั้งที่ ๑

ฉะนั้น กระทรวงทหารเรือจึงได้วางแผนในชั้นแรก โดยส่งนายทหารเรือ ๒ นาย ไปรับการอบรมวิชาการบินที่กองทัพอากาศ ดอนเมือง ดังสำเนาคำสั่งกระทรวงต่อไปนี้

ที่ ๖๓ / ๒๔๖๗/๐๐๘๕๒ ศาลาว่าการกระทรวงทหารเรือ

วันที่ ๒๘ เมษายน พุทธศักราช ๒๔๖๗

เรื่อง ให้นายทหารไปศึกษาระเบียบการ และศึกษาการบินที่กรมอากาศยาน ดอนเมือง

ด้วยกระทรวงทหารเรือดำริการที่จะตั้งการบินฝ่ายทหารเรือขึ้นอีกแผนกหนึ่ง เพราะฉะนั้นจึงให้ นายเรือเอก หลวงพลสินธวาณัติก์ ผู้ช่วยหัวหน้าแผนกที่ ๑ กรม

ยุทธศาสตร์ทหารเรือ ๑ นายเรือเอก เจริญ ทุมมานนท์ สำรองราชการกรมเสนาธิการทหารเรือ ๑ รวม ๒ นาย ไปประจำกรมอากาศยานปฏิบัติการต่าง ๆ ตามที่ได้กระทำความตกลงกันไว้โดยเฉพาะกับกรมอากาศยาน

ทั้งนี้ให้ ร.อ. หลวงพลสินธวาณัติก์ ไปรายงานตนเอง ณ กรมอากาศยาน ตั้งแต่วัน ๑ พ.ค. ๖๗ ร.อ. เจริญ ทุมมานนท์ ตั้งแต่วันที่ ๑๕ มิ.ย. ๖๗ เมื่อได้กลับจากการทะเลแล้ว

(พระนาม) **อัษฎางค์**

นายพลเรือเอก ผู้สำเร็จราชการกระทรวงทหารเรือ

สมเด็จเจ้าฟ้าอัษฎางค์ฯ ทิวงคต ในวันที่ ๙ กุมภาพันธ์ ๒๔๖๗ อย่างกะทันหันโดยพระโรควักกะพิการ และไข้หวัดใหญ่ พระมงกุฎเกล้าฯ ทรงโปรดเกล้าฯ ให้ พลเรือเอก กรมหลวงสิงหวิกรมเกรียงไกร ทรงดำรงตำแหน่งเสนาบดีกระทรวงทหารเรือ ในวันที่ ๑๓ กุมภาพันธ์ ๒๔๖๗ สืบต่อมา

ภายหลังสงครามโลกครั้งแรกจบลง ได้เกิดภาวะเศรษฐกิจตกต่ำไปทั่วโลกรวมทั้งประเทศไทยด้วย รัฐบาลของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวจำเป็นต้องประหยัดการใช้จ่ายงบประมาณอย่างมาก จึงเป็นเหตุให้ "การบินทหารเรือ" ไม่ได้รับการดำเนินการสืบต่อมาจากปฐมดำริ และชะงักอยู่ในสมัยราชาธิปไตย

(จากหนังสือ "เจ้าชีวิต" ของ พระองค์เจ้าจุลจักรพงษ์ และ พระราชประวัติของสมเด็จเจ้าฟ้าอัษฎางค์เดชาวุธ (กรมหลวงนครราชสีมา) จากหนังสือนาวิกศาสตร์)

เรือรบไทย รุ่น พุทธศักราช ๒๔๗๘

นาวาเอก ประพัฒน์ จันทวิรัช

เรือรบไทย รุ่น พุทธศักราช ๒๔๗๘

เรื่อง "อาการแทรกซ้อน" ของ นาวาตรี ประพันธ์ รักษ์แก้ว ซึ่งผมได้อ่านในนาวิกศาสตร์ ปีที่ ๔๙ เล่ม ๑๐ (ตุลาคม ๓๕๐๙) ก่อให้เกิดความสนใจและประทับใจแก่ผมมากเพราะคุณประพันธ์ ฯ กับผมมีความเห็นตรงกันอยู่หลายประการ ประการแรกก็คือ ความจริงที่ว่า สหรัฐอเมริกาคงจะไม่ให้ของอันมีราคาแพง เช่นเรือทั้งลำ หรือเครื่องบินทั้งฝูง แก่เรา "ด้วยความเสน่หา" หรือ "ให้ไปทำบุญ" อย่างแน่นอนและต้องเป็นการให้ "เพื่อความมั่นคงของสหรัฐ ฯ" นั่นเอง ตามที่คุณประพันธ์ ฯ ได้อุตสาหะค้นหาถ้อยแถลงของนาย แม็กนามารา มายืนยันไว้แล้ว ประการที่สองได้แก่ "อาการแทรกซ้อน" ซึ่งคุณประพันธ์ ฯ เห็นว่าอาจเกิดขึ้นได้ด้วยอิทธิฤทธิ์ของ "ผู้นำ" ประเทศซึ่งมี "ทหารเรือน้องใหม่" รอบบ้านเรา (ซึ่งขณะนี้ทำท่าจะเป็น "พี่ใหม่" ไปบ้างแล้วก็มี - ผู้เขียน) และคุณประพันธ์ ฯ ได้สรุปไว้ในตอนท้ายเรื่องว่า "ถ้ายังยืมจมูกคนอื่นไว้ตลอดกาล ถ้าเกิด "อาการแทรกซ้อน" ขึ้น ทหารเรือจะหายใจไม่ได้" ประการสุดท้ายก็คือ เรื่อง "ปัญหา" ที่ทหารเรือรุ่นครูบาอาจารย์ได้ใช้ในการจัดหาเรือ "รุ่น พ.ศ. ๒๔๗๗" (ความจริงเป็น พ.ศ. ๒๔๗๘ - ผู้เขียน) ไว้ให้ทหารเรือรุ่นปัจจุบันได้อาศัยเป็น "ไร่นา" หาเลี้ยงชีพอยู่จนทุกวันนี้ เรื่องนี้ไม่ใช่แต่คุณประพันธ์ ฯ (ซึ่งสมมติตนว่าเป็นทหารเรือเด็ก ๆ) เท่านั้นที่ให้ความเคารพและนับถือแก่ท่านเหล่านั้นอย่างสูง ทหารเรือที่ผม (บนศีรษะ) กำลังเปลี่ยนสีเช่นผมเอง ก็มีความคารวะและนับถือท่านเหล่านั้น ตลอดจนผู้อื่นที่เกี่ยวข้อง (รัฐบาล สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร และประชาชน) ในสมัยนั้นเป็นอย่างยิ่งมานานแล้ว ยิ่งได้ศึกษาพิจารณาการดำเนินงาน ของท่านก็ยิ่งเห็นว่า น่าจะได้รวบรวมเรื่อง การจัดหาเรือรุ่น พ.ศ. ๒๔๗๘ มาเล่าให้เพื่อนทหารเรือได้รับรู้ไว้บ้าง และจะได้เป็นอนุสรณ์สดุดีแก่ท่านเหล่านั้นด้วย แต่ที่เพิ่งเขียนเอาเมื่อได้อ่านเรื่องของคุณประพันธ์ ฯ มาเกือบปีเช่นนี้ ก็เห็นจะต้องรับสารภาพเสียโดยชื่นตาว่า ผมมีความขยันน้อยกว่าคุณประพันธ์ ฯ นั่นเอง อย่างไรก็ดี ผมใคร่ขอเรียนให้ทราบเสียก่อนว่าเรื่องที่ผมจะเล่า

สู่กันฟังนี้ ผมได้รวบรวมจากเอกสารต่าง ๆ ซึ่งไม่ใคร่สมบูรณ์นักและผมก็ไม่ได้ติดตามถามไถ่รายละเอียดจากท่านที่เกี่ยวข้อง ซึ่งยังดำรงชีวิตอยู่เพราะขาดความขยันนั่นเอง ถ้ามีสิ่งใดขาดตกบกพร่อง ผมก็หวังว่าจะได้รับอภัยจาก "ทหารเรือเด็ก ๆ" "ทหารเรือที่ผมกำลังเปลี่ยนสี" และ "ทหารเรือที่ผมเปลี่ยนสีไปมากแล้ว" ซึ่งคงจะได้ช่วยกันชี้แจงข้อบกพร่องหรือผิดพลาดในนาวิกศาสตร์นี้ เพื่อเป็นวิทยาทานประดับสติปัญญาแก่ผมและเพื่อนทหารเรืออื่น ๆ ต่อไป! นอกจากนั้น หากผมจะได้กล่าวสรรเสริญสดุดี "ทหารเรือยุคนั้น" ไปบ้าง ก็ขอได้กรุณาเข้าใจว่า เป็นการสรรเสริญที่เกิดจากความประทับใจในผลงานของท่านอย่างแท้จริง มิใช่สรรเสริญเพื่อ "จับเส้น" หรือหวังผลตอบแทนใด ๆ ทั้งนี้เพราะท่านเหล่านั้นไม่อยู่ในฐานะที่จะอำนวยผลตอบแทนใด ๆ ให้แก่ผม และยิ่งกว่านั้น บางท่านยังได้ไปคอยดู "ฝีมือ" ของทหารเรือรุ่นปัจจุบันอยู่ในภพอื่นเสียแล้วด้วยซ้ำ

อารัมภบทของผมออกจะเพ้อเจ้อและยืดยาวไปสักหน่อย ขอให้ถือว่าเป็นการ "ไหว้ครู" (ที่ได้จัดหาเรือรบรุ่น พ.ศ. ๒๔๗๘) ก็แล้วกัน ต่อไปนี้ผมจะได้เล่าเรื่องที่ได้ตั้งใจไว้ คงจำกันได้ว่า ประเทศไทยได้เริ่มจัดการทหารบกทหารเรือตามแบบฝรั่ง (ยุโรป) ในสมัยรัชกาลที่ ๕ และในระหว่างที่ปรับปรุงอยู่นั้น ฝรั่ง (เศส) ก็ได้เข้ามาให้บทเรียนทางเรือแก่เราที่ปากแม่น้ำเจ้าพระยาใน ร.ศ. ๑๑๒ (วันที่ ๑๓ กรกฎาคม พ.ศ. ๒๔๓๖) **เป็นบทเรียนที่ไทยต้องจ่ายค่าเล่าเรียนด้วย เลือด น้ำตา เงิน และดินแดนไทยอีกไม่น้อย** สมเด็จพระปิยมหาราชจึงได้ทรง "เร่งรัดพัฒนา" ประเทศทุกทาง ในด้านทหารเรือนั้น เป็นไปอย่างที่คุณประพันธ์ ฯ ได้กล่าวไว้ คือทรงถือว่า "มีรากหยั่งลงแล้ว" เมื่อเสด็จในกรมหลวงชุมพร ฯ พระบุพพาจารย์ของทหารเรือ ได้ทรงจัดตั้งโรงเรียนนายเรือขึ้นผลิตนายทหารเมื่อ พ.ศ. ๒๔๔๙ นับตั้งแต่นั้นมา การทหารเรือได้เป็นหลักฐานมั่นคงขึ้น นายทหารไทยได้เข้ารับงานแทนนายทหารต่างประเทศที่จ้างไว้แต่เดิม ได้จัดซื้อเรือรบและอาวุธยุทโธปกรณ์มาเพิ่มเติมตามกำลังเงินของประเทศ หน่วยงานฝ่ายบก (สายยุทธบริการ) ก็ได้รับการปรับปรุงและจัดตั้งขึ้น จัดตั้งโรงเรียนพลทหารเรือตามจังหวัดชายทะเล ฯลฯ

ซึ่งผมขอไม่กล่าวโดยละเอียดและขอสรุปเพียงสั้น ๆ ว่า บรรพบุรุษของทหารเรือได้วางรากฐานในด้านระเบียบงาน บุคคลและวัตถุ ไว้ให้อย่างน่าชมเชยยิ่ง และเป็นมรดกอันล้ำค่าที่ตกทอดมาถึงพวกเราในปัจจุบันนี้

เมื่อผมเริ่มเข้าศึกษาชั้นมัธยมในโรงเรียนอำนวยศิลป์ ใน พ.ศ. ๒๔๗๗ นั้น จำได้ว่า ได้อ่านหนังสือเล่มเล็ก ๆ บาง ๆ ในห้องสมุดของโรงเรียน หนังสือนี้ชื่อว่า "ทหารเรือของชาติ" บรรยายความจำเป็นที่ประเทศจะต้องมีกองทัพเรือ ลักษณะและคุณสมบัติของเรือรบและอาวุธยุทโธปกรณ์ทางเรือ สภาพของเรือรบไทยในเวลานั้น และสรุปว่า เรือรบที่ผมเห็นผูกทุ่นเรียงรายอยู่ในแม่น้ำเจ้าพระยานั้น เมื่อพิจารณาอายุของเรือตามเกณฑ์ที่ควรรุหรือปลด (เรือปืน ๒๐ ปี เรือพิฆาต ฯ และเรือตอร์ปิโด ๑๕ ปี เรือยามฝั่ง ๕ – ๑๐ ปี) แล้ว จะมีเรือที่มีอายุอยู่ในเกณฑ์ใช้งานได้ คือ เรือปืน ๒ ลำ (ร.ล. รัตนโกสินทร์และสุโขทัย) และเรือยามฝั่ง ๕ ลำ (ร.ย.ฝ. หาญหักศัตรู ร.ย.ฝ. ๒, ๓, ๔ และ ๔) เท่านั้น ส่วน ร.ล. พระร่วงนั้น แม้ว่าอายุจะเข้าเกณฑ์ปลด (๑๖ ปี) แล้ว แต่ก็กำลังซ่อมใหญ่ เข้าใจว่าจะใช้ไปได้อีก ๕ – ๖ ปี ผมได้รู้เรื่องราวของทหารเรือจากหนังสือนี้เป็นครั้งแรก และเกิดความสนใจที่จะหาความรู้เพิ่มเติมเกี่ยวกับทหารเรือจากนาวิกศาสตร์ต่อไป (และในที่สุดก็ได้ตะเกียกตะกายเข้ามา "ร่วมเครือนาวี" ในเวลา ๕ ปี ต่อมา) ต่อมาผมจึงได้ทราบว่าหนังสือ "ทหารเรือของชาติ" นี้ กองทัพเรือพิมพ์ขึ้นแจกแก่ประชาชนในงานฉลองรัฐธรรมนูญ พ.ศ. ๒๔๗๖ (และคงจะแจกในงานอื่นด้วย) เพื่อโฆษณาชักชวนให้ประชาชนนิยมทหารเรือ และช่วยกันสละทรัพย์บำรุงกองทัพเรือ ในเวลานี้ ผมยังอดนึกชมเชย "ทหารเรือรุ่นนั้น" ที่ได้จัดทำหนังสือ "ทหารเรือของชาติ" ว่า ฝีมือโฆษณา (หรือประชาสัมพันธ์) ของท่านแน่นัก ทั้ง ๆ ที่ในสมัยนั้น โรงเรียนการประชาสัมพันธ์ยังไม่เกิด ใครอยากชมฝีมือของท่านก็ลองอ่านเรื่อง "ทหารเรือของชาติ" (เรื่องเดียวกับที่พิมพ์แจก) ในนาวิกศาสตร์ ปีที่ ๑๗ เล่ม ๑ (มกราคม ๒๔๗๖) ดูเถิด

ก่อนที่จะเล่าต่อไป ผมขอเรียนให้ทราบว่า ใน พ.ศ. ๒๔๗๗ นั้น นาวาเอก พระยาวิจารณ์จักรกิจ (บุญชัย สวาทะสุข) เป็นผู้รักษาราชการแทนผู้บัญชาการทหารเรือ (ท่านเป็นเจ้ากรมอู่ทหารเรือด้วย และได้รับพระมหากรุณาโปรดเกล้า ฯ ให้เป็นผู้บัญชาการทหารเรือใน ๑๐ พฤษภาคม ๒๔๘๑) และนาวาเอก หลวงสินธุสงครามชัย (สินธุ์ กมลนาวิน) เป็นเสนาธิการทหารเรือ ในปี พ.ศ. ๒๔๗๗ นี้ กองทัพเรือได้สั่งสร้างเรือตอร์ปิโด ๒ ลำ (คือ ร.ล. ตราด และ ร.ล. ภูเก็ต) ที่อิตาลี (ราคารวมทั้งอาวุธประมาณ ๒.๖ ล้านบาท) และเรือยามฝั่ง ๓ ลำ (ร.ย.ฝ..๖,๗ และ ๘) ที่อังกฤษ (ราคาไม่รวมอาวุธ ประมาณ ๕ แสนบาท) โดยใช้เงินงบประมาณที่ได้รับเพิ่มเติมจากกระทรวงกลาโหมใน ปลายปี ๒๔๗๖

เพื่อให้การปรับปรุงกำลังทางเรือได้เป็นไปตามแบบแผนที่นานาประเทศเขานิยมปฏิบัติกัน คือ ทำเป็นโครงการสร้างเรือ (Naval Construction Programme หรือ Naval Programme) กองทัพเรือจึงได้ทำรายงานถึงกระทรวงกลาโหมในวันที่ ๑๘ มกราคม ๒๔๗๗[๑] ซึ่งผมขอคัดลอกมาทั้งฉบับ ดังนี้

(สำเนา)

ที่ ๑๒๒/๗๕๙๕ ที่ว่าการกองทัพเรือ

วันที่ ๑๘ มกราคม พุทธศักราช ๒๔๗๗

เรียน นายพันเอก หลวงพิบูลสงคราม รัฐมนตรีว่าการกระทรวงกลาโหม

ตามนโยบายป้องกันประเทศสยามในปัจจุบันนี้ ทุกหน่วยกำลังของชาติกำลังวางโครงการที่จะให้ประเทศมีกำลังเหมาะกับเหตุการณ์ สำหรับกองทัพเรือนั้นได้วางโครงการไว้เป็นขั้น ๆ ตามกำลังทรัพย์ของประเทศ และขั้นต่ำที่สุดที่ต้องการให้พอทำการได้ผลบ้างเฉพาะในยุคนี้ ดังนี้

เรือปืนขนาดหนัก	๒,๐๐๐ ตัน	๒ ลำ
เรือตอร์ปิโดขนาด	๔๐๐ ,,	๖ ,,

๑. ในเวลานั้น ยังถือว่า วันขึ้นปีใหม่ คือวันที่ ๑ เมษายน

เรือดำน้ำขนาด	๓๐๐ - ๔๐๐ ตัน	๖ ลำ
เรือทิ้งทุ่นระเบิด		๒ ,,
ทุ่นระเบิด		๒,๐๐๐ ลูก
เรือยามฝั่ง ไม่ต่ำกว่า		๒๐ ลำ
เรือตอร์ปิโดเล็ก สำหรับฝึกคน		๓ ,,
เรือฝึกหัดนักเรียน		๑ ,,

ด้วยกำลังเท่านี้ กะว่า จะทำการรักษาความเป็นกลางไว้ได้ และถ้าเกิดสงคราม ช่วยป้องกันการยกพลขึ้นบก และช่วยรักษาปีกทหารบกในบริเวณก้นอ่าวสยามไว้ได้ แต่จะไปทำการรุกใด ๆ ไม่ได้ เพราะเป็นขั้นสำหรับป้องกันตัวเท่านั้น

ราคาเรือและอาวุธที่กล่าวแล้วนั้น ประมาณได้ดังนี้

เรือปืนขนาด	๒,๐๐๐ ตัน	ลำละ	๕,๐๐๐,๐๐๐ บาท
เรือตอร์ปิโดขนาด	๔๐๐ ,,	,,	๑,๓๐๐,๐๐๐ ,,
เรือดำน้ำขนาด	๓๐๐ ,,	,,	๒,๓๐๐,๐๐๐ ,,
เรือทิ้งทุ่นระเบิดขนาด	๔๐๐ ,,	,,	๕๐๐,๐๐๐ ,,
เรือยามฝั่ง		,,	๑๒๐,๐๐๐ ,,

ในขั้นนี้ กองทัพเรือใคร่จะขออนุมัติเริ่มดำเนินการเฉพาะ

เรือปืนขนาด	๒,๐๐๐ ตัน	๑ ลำ
เรือตอร์ปิโดขนาด	๔๐๐ ,,	๔ ,,
เรือดำน้ำ		๓ ,,
เรือทิ้งทุ่นระเบิด		๑ ,,

ก่อน เป็นเงินประมาณ ๑๗,๖๐๐,๐๐๐ บาท เวลานี้ กองทัพเรือกำลังทาบทามบริษัทต่าง ๆ ในการใช้เงินนี้ ถ้าหากบริษัทตกลงยอมให้ผ่อนใช้ปีละ ๒,๐๐๐,๐๐๐ บาทแล้ว กองทัพเรือจึงใคร่ขอให้กระทรวงกลาโหมเจรจาทำการตกลง ขออนุมัติรัฐบาลให้ด้วย

ถ้ารัฐบาลอนุมัติให้ดำเนินการได้ กองทัพเรือจะได้รีบจัดการต่อไป เพราะว่าการต่อเรือลำหนึ่ง ๆ กินเวลาร่วม ๒ ปี ฉะนั้นถ้าได้เริ่มเสียเดี๋ยวนี้จะเป็นการดียิ่ง มิฉะนั้นจะไม่ได้เรือมาใช้ทันการ

ควรมิควรแล้วแต่จะกรุณา
นายนาวาเอก พระยาวิจารณ์จักรกิจ
ผู้รักษาราชการแทนผู้บัญชาการทหารเรือ

ผมใคร่ขอย้ำว่า รายงานนี้ได้ระบุความมุ่งหมายสำคัญ ด้วยถ้อยคำง่าย ๆ และชัดเจน คือ "ต้องการให้ทำการได้ผล บ้าง เฉพาะในยุคนี้" ...."จะทำการรักษาความเป็นกลาง...........ถ้าเกิดสงครามช่วยป้องกันการยกพลขึ้นบก และช่วยรักษาปีกทหารบกในบริเวณก้นอ่าวสยาม........แต่จะไปทำการรุกใด ๆ ไม่ได้..........."

รายงานของกองทัพเรือ ได้รับการสนับสนุนเต็มที่จากรัฐมนตรีว่าการกระทรวงกลาโหม (นายพันเอก หลวงพิบูลสงคราม–ขณะนั้นยังไม่ได้มียศทหารเรือ ท่านได้รับพระราชทานยศเป็นนายนาวาเอก เมื่อวันที่ ๒๖ กุมภาพันธ์ พ.ศ. ๒๔๗๘ ก่อนพิธีต้อนรับ ร.ล. ตราด, ภูเก็ต เล็กน้อย) และรัฐบาล (นายพันเอก พระยาพหลพลพยุหเสนา เป็นนายกรัฐมนตรี) แต่รัฐบาลไม่เห็นด้วยกับการที่กองทัพเรือจะสร้างเรือรบด้วยระบบผ่อนส่ง เพราะเกรงว่านานาชาติจะเข้าใจผิดว่า การเงินของประเทศไทยไม่ดี รัฐบาลจึงตกลงให้ใช้เงินสดเพราะเงินคงคลังมีพอ และกำหนดให้ใช้งบประมาณในการบำรุงกำลังทางเรือ ๑๘ ล้านบาทในเวลา ๖ ปี

รัฐบาลได้เสนอร่างพระราชบัญญัติบำรุงกำลังทางเรือ ต่อสภาผู้แทนราษฎร และได้พิจารณาในการประชุมครั้งที่ ๖๒/๒๔๗๗ เมื่อวันที่ ๒๙ มีนาคม ๒๔๗๗ ผู้แถลงและอภิปรายสนับสนุนคือ พ.อ. หลวงพิบูลสงคราม น.อ. หลวงสินธุสงครามชัย และ น.ต. หลวงธำรงนาวาสวัสดิ์ ผู้แทนราษฎรบางท่านคัดค้านโดยขอให้บำรุงการศึกษาและเศรษฐกิจก่อน แต่ก็มีผู้สนับสนุนคือ นายเขียน กาญจนพันธ์ (ผู้แทนราษฎร

จังหวัดสมุทรปราการ) อภิปรายขอเพิ่มวงเงินจาก ๑๘ ล้านบาท เป็น ๒๐ ล้านบาท นายยู่เกี่ยง ทองลงยา (ผู้แทนราษฎรจังหวัดกาญจนบุรี) เห็นว่าระยะเวลา ๖ ปีที่กำหนดไว้นั้นนานไป ขอลดเหลือ ๔ ปี แต่ฝ่ายรัฐบาลยืนยันตามร่างเดิม[๑] สภาผู้แทนราษฎรได้ลงมติรับหลักการแห่งพระราชบัญญัตินี้ได้พิจารณารวดเดียว และดำเนินกรรมวิธีต่อไปจนประกาศใช้เป็นกฎหมายเมื่อวันที่ ๘ เมษายน ๒๔๗๘ แต่ให้เริ่มใช้ตั้งแต่ ๑ เมษายน ๒๔๗๘ เป็นต้นไป (ราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๕๒ หน้า ๑๓ วันที่ ๑๔ เมษายน ๒๔๗๘)

พระราชบัญญัตินี้ มีเพียง ๕ มาตราเท่านั้น สาระสำคัญที่น่าสนใจคือ คำปรารภ มาตรา ๓ และ มาตรา ๔ ซึ่งมีใจความดังนี้

"โดยที่สภาผู้แทนราษฎรลงมติว่ากองทัพเรือได้ขาดการบำรุงให้สมกับฐานะของประเทศสยาม ที่มีฝั่งทะเล เป็นอันมาก สมควรตั้งเงิน งบประมาณขึ้นไว้ ก้อนหนึ่งเพื่อบำรุงกำลังทางเรือ สำหรับการป้องกันและรักษาความปลอดภัยและมั่นคงของชาติให้ดียิ่งขึ้น"

"มาตรา ๓ ให้ตั้งงบประมาณขึ้นไว้ก้อนหนึ่งเป็นจำนวนเงินสิบแปดล้านบาทถ้วน เพื่อให้กระทรวงกลาโหมจัดสร้างบำรุงกำลังทางเรือให้แล้วเสร็จภายใน ๖ ปี นับแต่วันที่ใช้พระราชบัญญัตินี้เป็นต้นไป"

"มาตรา ๔ ให้จ่ายเงินที่กล่าวนี้จากเงินงบประมาณปีละหนึ่งล้านบาทนอกจากนี้ให้จ่ายจากเงินคงคลัง"

เอาละครับ เป็นอันว่ารัฐบาลและสภาผู้แทนราษฎรได้เห็นชอบกับการที่กองทัพเรือจะต้องจัดสร้างกำลังทางเรือและอนุมัติเงินให้ตามที่ขอไป ผมขอให้สังเกตว่าแม้ว่าผู้แทนราษฎรบางท่านจะเสนอเพิ่มวงเงินให้ก็ดี หรือขอลดระยะเวลาในการสร้างเรือลงก็ดี เสนาธิการทหารเรือ (น.อ. หลวงสินธุสงครามชัย) ซึ่งเป็นทั้งรัฐมนตรีฯ

๑. ผู้สนใจจะค้นคว้าได้จากหนังสือรายงานการประชุมสภาผู้แทนราษฎร ฉบับที่เคยอยู่ในห้องสมุดราชนาวิกสภา ซึ่งผมเคยได้อ่านและบันทึกไว้เมื่อ พ.ศ. ๒๔๙๘ นั้น บัดนี้ได้ทราบว่าชำรุด และได้ทำลายเสียแล้ว

และสมาชิกสภาฯ (ประเภทที่ ๒) ได้อภิปรายขอยืนตามร่างเดิม แสดงว่าท่านมีความมั่นใจในโครงการของท่านจริง ๆ [๑]

เพื่อความสะดวกแก่ท่านที่ต้องการพิจารณาโดยละเอียดว่า ทหารเรือได้รับงบประมาณสร้างเรือประมาณกี่เปอร์เซ็นต์ของงบประมาณของประเทศในเวลานั้น ผมจึงรวบรวมตัวเลขงบประมาณประจำปี (รวมทั้งงบประมาณเพิ่มเติมในระหว่างปีและงบประมาณพิเศษในปีนั้น ๆ) มาเสนอไว้ด้วยดังนี้

พ.ศ. ๒๔๗๗	๗๙.๒๕๙ ล้านบาท
พ.ศ. ๒๔๗๘	๙๘.๗๙๖ ,,
พ.ศ. ๒๔๗๙	๑๑๕.๘๗๒ ,,
พ.ศ. ๒๔๘๐	๑๒๐.๗๘๑ ,,
พ.ศ. ๒๔๘๑	๑๓๙.๐๐๒ ,,

งบประมาณที่จ่ายให้สร้างเรือปีละ ๑ ล้านบาทนั้นคำนวณได้ประมาณ ๐.๗๒–๑.๒๖เปอร์เซ็นต์ของงบประมาณประจำปี ส่วนอีก ๑๒ ล้านบาทที่จ่ายจากเงินคงคลังนั้นได้จ่ายหมดไปในระหว่าง พ.ศ. ๒๔๗๘–๒๔๘๑ คิดเฉลี่ยปีละ ๓ ล้านบาท หรือประมาณ ๒.๕๑ เปอร์เซ็นต์ของงบประมาณประจำปี งบประมาณที่ใช้สร้างเรือแต่ละปีจึงรวมเป็นประมาณปีละ ๔ ล้านบาท หรือประมาณ ๓.๕–๓.๗ เปอร์เซ็นต์ของงบประมาณประจำปีของประเทศ

เล่ามาถึงแค่นี้ คุณประพันธ์ฯ ก็คงหายสงสัยแล้วว่า ทหารเรือรุ่นนั้น "หาปัญญา" มาจากไหน จึงสามารถสั่งต่อเรือรบไว้ให้พวกเราได้ใช้กันมาทุกวันนี้แต่เพื่อให้เรื่องสมบูรณ์และเพื่อแสดง "ปัญญา" ของทหารเรือรุ่นนั้น อันควรแก่การสรรเสริญและบูชา ผมจึงขอเล่าเรื่องการดำเนินการสร้างเรือรบรุ่น พ.ศ. ๒๔๗๘ ต่อไป

---

๑. เสนาธิการฯ ได้ชี้แจงในที่ประชุมคณะกรรมการพิจารณาโครงการบำรุงกองทัพเรือว่า..... การสร้างเรือเหล่านี้ กว่าจะตกลงกันได้ก็กินเวลาตั้งปีเพื่อได้มีโอกาสพิจารณากันให้รอบคอบ ดังนั้นในปี ๒ ปีแรกจึงเกือบไม่ต้องใช้เงินเท่าไร...... ฉะนั้นเวลา ๖ ปีนั้นเหมาะแล้ว คนอื่นก็จะได้เห็นว่า การสร้างเรือนั้น ต้องใช้เวลา......"

ในวันรุ่งขึ้น (๙ เมษายน ๒๔๗๘) หลังจากที่ประกาศใช้พระราชบัญญัติบำรุงกำลังทางเรือฯแล้ว กองทัพเรือได้ออกคำสั่งเฉพาะที่ ๒/๗๘ ตั้ง **กรรมการพิจารณาโครงการบำรุงกองทัพเรือ** ขึ้นประกอบด้วย[๑]

๑. ผู้รักษาราชการแทนผู้บัญชาการทหารเรือ (น.อ. พระยาวิจารณ์จักรกิจ)
๒. เสนาธิการทหารเรือ (น.อ. หลวงสินธุสงครามชัย)
๓. ผู้บังคับการกองเรือรบ (น.ท. หลวงเจริญราชนาวา)
๔. เจ้ากรมสรรพาวุธทหารเรือ (น.ท. หลวงคัยกรกำจาย)
๕. น.อ. พระวิจิตรนาวี
๖. น.อ. พระจักรานุกรกิจ
๗. น.อ. พระประกอบกลกิจ
๘. น.ต. หลวงยุทธศาสตร์โกศล
๙. น.ต. หลวงสำแดงพิชชาโชติ
๑๐. น.ต. หลวงยุทธกิจพิลาส
๑๑. น.ต. หลวงนาวาวิจิต
๑๒. น.ต. หลวงพลสินธวาณัติก์
๑๓. น.ต. หลวงสังวรยุทธกิจ

โดยให้ น.ต. หลวงสำแดงพิชชาโชติ เป็นเลขานุการ อีกตำแหน่งหนึ่ง

ต่อมาใน พ.ศ. ๒๔๘๐ ได้แต่งตั้ง น.ท. หลวงจำรัสจักราวุธ เป็นกรรมการเพิ่มขึ้น และให้ ร.อ. สุนทร ช่วยวงศ์วาน (สุนทรนาวิน) เป็นเลขานุการของคณะกรรมการฯแทน น.ต. หลวงสำแดงพิชชาโชติ

คณะกรรมการชุดนี้แหละที่ได้พิจารณาและดำเนินการต่างๆจนกองทัพเรือได้มีเรือรุ่น พ.ศ. ๒๔๗๘ ใช้ในกรณีพิพาทกับฝรั่งเศส (อินโดจีน) – ในสงครามโลก

---

๑. ชื่อและตำแหน่ง เป็นไปตามที่ปรากฏในคำสั่ง ข้อความในวงเล็บ เป็นของผู้เขียน สำหรับยศและบรรดาศักดิ์ในปัจจุบันของท่าน พวกเราทหารเรือคงจำกันได้ จึงมิได้ระบุไว้

ครั้งที่ ๒–ตลอดมาจนทุกวันนี้ และยังได้พิจารณาสร้างเรือลาดตระเวน ขึ้นอีก ฯลฯ ซึ่งอยู่นอกขอบเขตของเรื่องนี้ อย่างไรก็ดี ผมมีความรู้สึกว่า ทหารเรือในยุคนั้นทุกท่าน ทุกพรรคทุกเหล่า ตลอดจนพลเรือนทุกประเภท ในกองทัพเรือ มีส่วนร่วมมือดำเนินการตามโครงการบำรุงกองทัพเรือทั้งสิ้น โดยมีคณะกรรมการ ฯ ชุดนี้ เป็น "สมอง" หรือศูนย์บัญชางาน

ในการประชุมคณะกรรมการ ฯ ครั้งแรกเมื่อ ๓๑ พ.ค. ๗๘ เสนาธิการทหารเรือ ได้แถลงว่า

"โครงการบำรุงกองทัพเรือ ที่วางไว้ แบ่งออกเป็น ๒ สกีม[๑] คือ

สกีมแรก สร้างเรือเล็กไว้ทำการใกล้ฝั่ง

สกีมสอง สร้างเรือใหญ่ขึ้นไว้ทำการรังควานในระยะไกล

จำนวนเรือที่เสนอไปในรายงานถึงรัฐมนตรีว่าการกระทรวงกลาโหมนั้น เป็นเพียงสกีมแรก และเนื่องจากเกรงว่าเงินจะไม่พอ จึงได้แบ่งสกีมแรกออกเป็น ๒ ขั้น ขั้นที่ ๑ คือเรือที่ขอสร้างภายในวงเงิน ๑๘ ล้านบาทนั่นเอง **แต่ในการดำเนินการสร้างเรือจริง ๆ นั้น ได้ทำความตกลงกับรัฐบาลไว้แล้วว่า กองทัพเรือจะเป็นผู้กำหนดเอง โดยมีหลักสำคัญว่า จะให้ได้เรือไม่น้อยกว่าที่เสนอต่อรัฐบาลไว้นั้น**........"

จะเห็นได้ว่า โครงการบำรุงกองทัพเรือในยุคนั้น ได้กำหนดขึ้นโดยมียุทธศาสตร์หรือความมุ่งหมายสำคัญ**ชัดเจน** (รักษาความเป็นกลาง ช่วยป้องกันการยกพลขึ้นบก ช่วยรักษาปีกทหารบกในบริเวณก้นอ่าวสยาม ทำการรุกไม่ได้) **และจัดเป็นขั้นตอนให้เหมาะสมกับฐานะการเงินของประเทศ** ตรงตามหลักที่ว่ามีความเหมาะสม (suitable) สามารถเป็นไปได้ (feasible) และยอมรับปฏิบัติได้ (Acceptable) ซึ่งสอนกันอยู่ในทุกวันนี้

คณะกรรมการ ฯ ได้พิจารณาโดยละเอียดและรอบคอบในเรื่องชนิด จำนวนและคุณสมบัติของเรือที่จะสร้าง อาวุธยุทโธปกรณ์ที่จะติดตั้งในเรือ และอาวุธยุทโธปกรณ์อื่น ๆ ที่จะต้องจัดหาไว้ประกอบกัน เพื่อให้ได้ประโยชน์สมบูรณ์ทั้งในด้าน

๑. คำว่า "สกีม" ใช้ตามที่ท่านใช้ในเวลานั้น รายงานที่รัฐมนตรีว่าการกระทรวงกลาโหมทูลประธานคณะผู้สำเร็จราชการแทนพระองค์ในพิธีขึ้นระวาง ร.ล. ตราด และ ร.ล. ภูเก็ต ใน ๑๙ มี.ค. ๗๙ ก็ใช้คำนี้

ยุทธการและการฝึก ประหยัด และเข้ามาตรฐาน (standard) เดียวกัน ซึ่งหากจะเล่าถึงการพิจารณาของท่านโดยละเอียดก็จะทำให้เรื่องนี้ยืดยาวเกินไป ผมจึงขอสรุปเพียงว่า **ท่านได้พยายามดำเนินการอย่างดีที่สุด** การสร้างเรือและอาวุธทุกชนิด ได้กระทำด้วยวิธีเรียกประกวดราคา (ประมูล) และเลือกซื้อจากบริษัทที่เสนอราคาต่ำ แต่มีคุณภาพตรงกับที่ต้องการ ทั้งนี้ อาจสั่งสร้างเฉพาะตัวเรือ และเครื่องจักรในประเทศหนึ่งแต่ซื้ออาวุธจากอีกประเทศหนึ่งก็ได้ ในเมื่ออาวุธนั้นมีคุณภาพดีตามที่ต้องการ ราคาถูกกว่าที่อื่น และจัดให้เป็นมาตรฐานได้ จะเห็นได้จากเรือตอร์ปิโดใหญ่ ซึ่งสร้างตัวเรือและเครื่องจักรที่อิตาลี ปืนใหญ่ (ขนาด ๗๕/๕๑) สร้างที่บริษัทโบฟอร์ส สวีเดน ตอร์ปิโด สร้างในเดนมาร์ก (แบบ ๔๕ จ.) และญี่ปุ่น (แบบ ๔๕ ฉ.) เป็นต้น

คณะกรรมการ ฯ ได้สั่งสร้างเรือตามลำดับ ดังนี้

กรกฎาคม ๒๔๗๘

ที่อิตาลี–เรือวางทุ่นระเบิด ๒ ลำราคาประมาณ ๕๘๓,๐๐๐ บาท (ไม่มีอาวุธ)

เรือตอร์ปิโดใหญ่ ๗ ลำ ราคาประมาณ ๓,๙๙๙,๙๔๐ บาท (ไม่มีอาวุธ)

สิงหาคม ๒๔๗๘

ที่ญี่ปุ่น–เรือสลุป ๒ ลำ ราคาประมาณ๑,๘๘๕,๐๐๐ บาท (ไม่มีอาวุธ)

พฤศจิกายน ๒๔๗๘

ที่ญี่ปุ่น–เรือดำน้ำ ๔ ลำ ราคาประมาณ ๓,๒๘๐,๐๐๐ บาท (อาวุธพร้อมเว้นลูกตอร์ปิโด)

ธันวาคม ๒๔๗๘

ที่ญี่ปุ่น–เรือปืนหนัก ๒ ลำ ราคาประมาณ ๕,๗๒๖,๖๖๖ บาท (อาวุธพร้อม เว้นปืนเบาขนาด ๗๕)

มกราคม ๒๔๗๘

ที่ญี่ปุ่น–เรือตอร์ปิโดเล็ก ๓ ลำ ราคาประมาณ ๗๒๑,๑๕๔ บาท (อาวุธพร้อม)

มีนาคม ๒๔๗๘

ที่ญี่ปุ่น – เรือลำเลียง ๒ ลำ ราคาประมาณ ๖๗๖,๗๒๒ บาท (ไม่มีอาวุธ)

รวมราคาประมาณ ๑๖,๘๗๒,๔๘๒ บาท

ราคาที่แสดงไว้นี้ เป็นราคาที่ประมูลและปัดเศษเล็กน้อย (เกี่ยวกับอัตราแลกเปลี่ยน) ออก ในการสร้าง ได้มีการปรับปรุงและเพิ่มเติมอุปกรณ์ต่าง ๆ บ้าง ราคาเรือจริง จึงสูงกว่าราคานี้เล็กน้อย

เรือเหล่านี้ ได้มาถึงประเทศไทย ในระหว่าง พ.ศ. ๒๔๘๐–๘๑ ลำสุดท้ายคือ ร.ล. ธนบุรี มาถึงกรุงเทพฯ ใน วันที่ ๕ ตุลาคม ๒๔๘๑

จะเห็นได้ว่า การสร้างเรือ ได้เป็นไปตามอันดับความ สำคัญที่กำหนดไว้ในโครงการ สำหรับเรือลำเลียงนั้น เดิมไม่มีในโครงการ แต่เมื่อประกวดราคาสร้างเรือปืนหนักเสร็จแล้วและเหลือเงินจำนวนสุดท้าย เสนาธิการทหารเรือ ได้เสนอให้คณะกรรมการฯ พิจารณาเลือกว่า จะเอา (ซื้อ) ทุ่นระเบิด ๔๐๐ ลูก (ราคาประมาณ ๑ ล้านบาทเศษ) หรือเรือตอร์ปิโดเล็ก หรือเรือลำเลียง ถ้าเอาทุ่นระเบิด อาจได้เรือลำเลียง แต่ไม่ได้เรือ ตอร์ปิโดเล็ก ถ้าเอาเรือ ตอร์ปิโดเล็ก ๓ ลำกับเรือลำเลียงก็ไม่ได้ทุ่นระเบิด คณะกรรมการฯ ได้ตกลงให้เอาเรือตอร์ปิโดเล็ก ๓ ลำ กับเรือลำเลียง การเรียกประกวดราคา จึงดำเนินไปตามที่กล่าวข้างต้น

นอกจากเรือต่าง ๆ ดังกล่าว แล้วคณะกรรมการฯ ได้พิจารณาสั่งสร้างและซื้ออาวุธยุทโธปกรณ์ต่าง ๆ เท่าที่ทราบราคาโดยประมาณ คือ:

๑. ปืนใหญ่ขนาด ๑๒๐/๔๕ จำนวน ๑๒ กระบอก ราคาประมาณ ๕๑๔,๙๔๘ บาท (ติดในเรือสลุป)

๒. ตอร์ปิโดขนาด ๔๕ ซม. (แบบ ฉ.) ๘๐ ลูก และท่อคู่ และเดี่ยวอย่างละ ๑๕ ชุด ราคาประมาณ ๑,๒๕๙,๕๔๕ บาท (ใช้ในเรือตอร์ปิโด, เรือดำน้ำ)

๓. ปืนใหญ่ขนาด ๗๕/๕๑ (โบฟอร์ส) ๔๐ กระบอก ราคาประมาณ ๑,๒๒๒,๔๐๒ บาท (ใช้ในเรือตอร์ปิโด, เรือปืน)

๔. ทุ่นระเบิดชนิดทอดประจำที่ ๒๐๐ ลูก ราคาประมาณ ๕๐๐,๐๐๐ บาท

๕. เครื่องบินทะเล ๖ เครื่อง (แบบ บรน. ๑) ราคาประมาณ ๒๒๙,๔๗๖ บาท

๖. ปืนใหญ่ขนาด ๗๖/๒๕ (ญี่ปุ่น) ๕ กระบอก ราคาประมาณ ๙๒,๕๐๕ บาท (จะติดในเรือตอร์ปิโดเล็กที่จะสร้างเอง)

๗. ลูกปืน ๗๕/๕๑ เพิ่มเติม และลูกปืนหลอด ราคาประมาณ ๒๑๐,๐๐๐ บาท

๘. ตอร์ปิโดขนาด ๔๕ ซม. (แบบ ฉ.) ๒๐ ลูก และท่อคู่ ๘ ชุด (เพิ่มเติมจากที่ซื้อใน ๒.) ราคาประมาณ ๓๐๑,๒๘๒ บาท (ใช้ในเรือสลุปและพระร่วง)

๙. เครื่องจักรและหม้อน้ำเรือตอร์ปิโดเล็ก ๓ ชุด ราคาประมาณ ๓๓๔,๑๐๓ บาท (จะต่อเอง)

๑๐. สร้างเรือตรวจประมงขนาด ๕๐ ตัน ๓ ลำ ที่กรมอู่ฯ (คือ ร.ล. สารสินธุ, เทียวอุทก และตระเวนวารี) ราคา ๑๕๑,๘๑๕ บาท

๑๑. ซื้อเครื่องหนีภัยจากเรือดำน้ำ ๒๐๐ ชุด ราคา ๑๘,๓๖๖ บาท

รวมเงิน ๔,๘๓๔,๔๔๒ บาท

นอกจากนั้นคณะกรรมการฯยังได้ซื้ออาวุธยุทโธปกรณ์อื่น ๆ อีกหลายรายการ ซึ่งผมไม่สามารถค้นหารายละเอียดและราคามาเสนอได้ แต่ได้จัดซื้อไว้แน่นอน เพราะมีของปรากฏอยู่ คือ

ก. ปืนกลแมคเสน แท่นเดี่ยวและแท่นคู่ ขนาด ๒๐ มม. และลูกปืน

ข. หมวกเหล็ก ๔,๐๐๐ ใบ

ค. ลูกปืนซ้อมยิง ลูกสลุต และเครื่องประกอบอื่น ๆ ของปืน ๑๒๐/๔๕

ง. ลูกระเบิดลึก และพาราเวน (ซื้อจากญี่ปุ่น)

จ. ปืนใหญ่สนามขนาด ๗๕/๔๐ (ขอแบ่งจากที่กองทัพบกซื้อไว้) สำหรับนาวิกโยธิน

ฉ. ปืนกลแมดเสนขนาด ๘ มม. สำหรับนาวิกโยธิน และใช้ในเรือ

ช. สร้างเรือยามฝั่ง ๓ ลำ ที่กรมอู่ทหารเรือ (ร.ย.ฝ. ๙,๑๐ และ ๑๑)

ซ. สร้างเรือบรรทุกน้ำมัน ๑๕๐ ตัน (ร.ล. ปรง) ที่กรมอู่ทหารเรือ (กระทรวงกลาโหม ออกค่าสร้างให้ ๗๕,๐๐๐ บาท และให้ใช้ร่วมกับกรมเชื้อเพลิง)

คณะกรรมการ ฯ ชุดนี้ ได้พิจารณากำหนดหลักเกณฑ์การตั้งชื่อเรือหลวงขึ้นใหม่ ได้พิจารณาเปลี่ยนปืนขนาด ๑๕๒/๕๐ ป้อมเดี่ยวของ ร.ล. รัตนโกสินทร์ และสุโขทัย เป็นปืนขนาด ๑๔๐ มม. (๕.๕ นิ้ว) ป้อมคู่ แต่เมื่อได้เรียกประกวดราคาแล้ว ปรากฏว่า การสร้างปืนต้องใช้เวลาเกือบ ๓ ปี คณะกรรมการ ฯ เห็นว่า กว่าจะได้ปืน และติดตั้งเสร็จก็จะเป็นเวลาไม่ต่ำกว่า ๔ ปี (จะเสร็จประมาณปลาย พ.ศ. ๒๔๘๓) ซึ่งในเวลานั้น เรือ ๒ ลำนี้ก็จะหมดคุณค่าในการรบแล้ว จึงได้ระงับการเปลี่ยนปืนของเรือทั้งสองไว้ นอกจากนั้น ยังได้เตรียมการสร้างเรือตอร์ปิโดเล็ก และสร้างทุ่นระเบิดชนิดทอดประจำที่ขึ้นใช้เอง แต่เกิดสงครามโลกครั้งที่ ๒ ขึ้นเสียก่อน งานของคณะกรรมการ ฯ จึงต้องชะงักลง

สรุปได้ว่า ในชั่วระยะเวลา ๔ ปี (พ.ศ. ๒๔๗๘-๘๑) กองทัพเรือได้ใช้จ่ายเงินในการพัฒนากำลังรบทางเรือ ไปเท่าที่ทราบรายการและราคาแล้วประมาณ ๒๑.๗ ล้านบาท เมื่อรวมกับราคาอาวุธยุทโธปกรณ์ที่ไม่ทราบรายละเอียดและราคากับราคาถาวรวัตถุที่ได้สร้างขึ้นในระยะเวลาเดียวกันคือ อู่แห้ง ๑ อู่ ที่กรมอู่ทหารเรือ อาคารสถานที่ ถังน้ำมันที่สัตหีบ ฯลฯ แล้ว จะเห็นได้ว่ากองทัพเรือต้องใช้จ่ายเงินไปไม่ต่ำกว่า ๒๓ ล้านบาท ทั้งนี้ เป็นเงินที่ได้จากพระราชบัญญัติบำรุงกำลังทางเรือเพียง ๑๖ ล้านบาทเท่านั้น นอกนั้นได้จากการเจียดจ่ายงบประมาณประจำปีของกองทัพเรือ ซึ่งทำให้ต้องประหยัดการใช้จ่ายในด้านอื่น ๆ ให้มากที่สุด เท่าที่ผมได้ทราบก็คือ การประหยัดการใช้พัสดุต่าง ๆ โดยให้เบิกจ่ายแต่ที่จำเป็น และบางราย

การก็ไม่ให้เบิกเลย กรมพัสดุทหารเรือ (คือ กรมพลาธิการทหารเรือปัจจุบัน) ได้ออกหนังสือเวียนถึงหน่วยต่าง ๆ วิงวอนให้ช่วยกันประหยัดพัสดุ และขอให้เห็นใจกรมพัสดุ ฯ ซึ่งได้รับจัดสรรงบประมาณน้อยกว่าที่ต้องการมาก นอกจากนั้น ผมเคยได้รับคำบอกเล่าว่านายทหารเรือที่ไปศึกษาต่างประเทศในเวลานั้น ได้รับเงินค่าใช้จ่ายน้อยกว่านายทหารของกองทัพอื่น ๆ แม้ผู้ที่อยู่ในคณะกรรมการชุดนี้เอง เมื่อกองทัพเรือตกลงให้ไปดูการฝึกทางทะเลของกองทัพเรือญี่ปุ่นใน ก.ค. – ส.ค. ๒๔๗๘ (ตามที่ได้รับเชิญ) ก็ได้ตกลงรับค่าเครื่องแต่งกายนายละ ๒๐๐ บาท เบี้ยเลี้ยงและค่าที่พักวันละปอนด์ครึ่ง (ประมาณ ๑๖ บาท) เท่ากันทุกคน ทั้ง ๆ ที่ผู้ที่จะไปนั้น มียศตั้งแต่ น.ต. – น.อ. รวมทั้งเสนาธิการทหารเรือด้วย ซึ่งผมเข้าใจว่าเป็นค่าใช้จ่ายที่ต่ำกว่า (ที่ควรจะได้รับ) ตามพระราชกฤษฎีกา มิฉะนั้นท่านคงไม่มาตกลงกันให้เสียเวลา นอกจากการสร้างเรือแล้ว กองทัพเรือยังต้องเสียค่าใช้จ่ายในการจัดคนไปรับเรือในการส่งนายทหารและทหารไปศึกษาการใช้เรือดำน้ำ ในการขยายหน่วยนาวิกโยธิน (ซึ่งในปี๒๔๗๙ มีกำลัง ๑ กองพัน) เป็น ๒ กองพัน ใน พ.ศ. ๒๔๘๐ และเป็นกรมใน พ.ศ. ๒๔๘๒ ฯลฯ ค่าใช้จ่ายในการดำเนินการต่าง ๆ ดังกล่าวแล้ว นับว่าเป็นจำนวนไม่น้อยเหมือนกัน

การพัฒนากำลังทางเรือของไทยในยุคนั้น เป็นที่สนใจของต่างประเทศมาก ชาติมหาอำนาจที่เคย "รีดไถ" ประเทศไทยในอดีต ได้เริ่มวิจารณ์ประเทศไทยในหนังสือพิมพ์ทำนอง "วัวสันหลังหวะ" ว่า ไทยจะร่วมมือกับญี่ปุ่นก่อภัยในเอเชียบ้าง ไทยจะเอาดินแดนของตน (ซึ่งความจริงเป็นของไทยมาก่อน) บ้าง ส่วนชาติที่กำลังจะได้เอกราชและมีกองทัพเรือ เช่นฟิลิปปินส์ ได้ยกย่องสรรเสริญไทยว่า "........ได้ขึ้นหน้าเราในการจัดการป้องกันศัตรู........ราชนาวีสยามเป็นนาวีย่อม ๆ และยังไม่มีกำลังพอที่จะต่อสู้แม้แต่กับประเทศที่มีกำลังทางเรือเป็นชั้นที่สอง แต่สยามก็ยังมีราชนาวี กำลังทางเรือของฟิลิปปินส์ยังคงเป็นแต่เพียงการร่างโครงการ........" ผู้ที่สนใจรายละเอียดในเรื่องนี้ จะค้นคว้าได้จากนาวิกศาสตร์ พ.ศ. ๒๔๗๘–๒๔๘๒

การปฏิบัติของทหารเรือรุ่นครูบาอาจารย์ ที่ผมได้เล่ามาถึงเพียงนี้ คงทำให้คุณประพันธ์ฯ มองเห็น "ปัญญา" ของท่านได้ชัดเจนขึ้น ในทรรศนะของผม (ซึ่งใช้การเดา เป็นปัจจัยสำคัญ) เห็นว่า "ปัญญา" ในการสร้างกำลังทางเรือของท่านเหล่านั้น อยู่ที่องค์ประกอบหลายประการ คือ

ประการแรก ได้แก่**ความใกล้ชิดกับรัฐบาล** ดังจะเห็นได้ว่า มีนายทหารเรือชั้นผู้ใหญ่ เป็นรัฐมนตรีอยู่หลายนาย เช่น พล.ร.ต. พระยาศรยุทธเสนี น.อ. พระยาวิจารณ์จักรกิจ น.อ. หลวงสินธุสงครามชัย เป็นต้น ที่เป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (ประเภทที่ ๒) ก็ไม่น้อย นอกจากความใกล้ชิดในฐานะผู้ร่วมงานแล้ว ยังเป็น**ความใกล้ชิดในฐานะผู้ร่วมตาย** (ร่วมก่อการเปลี่ยนแปลงการปกครอง) มาด้วยกันอีกด้วย ทำให้ทหารเรือ ได้รับความเห็นอกเห็นใจและสนับสนุนจากรัฐบาลในการสร้างกำลังทางเรือเป็นอย่างดี ทางด้านสภาผู้แทนราษฎรนั้นนับว่าไม่น่ามีปัญหาขัดข้อง เพราะมีสมาชิกฯ ประเภทที่ ๒ (รัฐบาลแต่งตั้ง) อยู่ถึงครึ่งจำนวน เมื่อรัฐบาลสนับสนุนแล้วสมาชิกฯ เหล่านี้ก็ต้องสนับสนุนด้วย แต่ในการอภิปราย สมาชิกประเภทที่ ๑ (ราษฎรเลือกตั้ง) ก็สนับสนุนกองทัพเรือเหมือนกันดังกล่าวมาแล้ว

ประการที่สองได้แก่**ความสามารถในการโฆษณา** (ซึ่งสมัยนี้ เรียกว่าประชาสัมพันธ์) ให้ประชาชนและรัฐบาลเห็นความจำเป็นที่ต้องสร้างกำลังทางเรือด้วยการลงบทความชักชวนในนาวิกศาสตร์ การพิมพ์หนังสือ "ทหารเรือของชาติ" ขึ้นแจกจ่าย จัดแสดงอาวุธยุทโธปกรณ์ทางเรือในงานต่าง ๆ จัดเรือรบไปเยี่ยมจังหวัดชายทะเลและเปิดให้ประชาชนชม โฆษณาบทความทางวิทยุกระจายเสียง แจกของที่ระลึกแก่ผู้สละทรัพย์บำรุงกองทัพเรือ เสนอ "ผลงาน" ที่ทำไปแล้วให้ประชาชนได้รู้ได้เห็นว่า เงินภาษีอากรที่เขาเสียให้แก่รัฐบาล และเงินส่วนตัวที่เขาสละบำรุงกองทัพเรือนั้น ได้ผลเป็นที่ประจักษ์ด้วยการจัดทำภาพยนตร์ข่าวการเดินทางไปรับเรือที่สร้างใหม่ขึ้นเผยแพร่ เมื่อเรือที่สร้างใหม่มาถึง จัดงานต้อนรับอย่างมโหฬาร มีพิธีเจิมและขึ้นระวางเรือเป็นงานเสด็จพระราชดำเนินเปิดให้ประชาชนชมเรือ มีมหรสพฉลองและจัดแสดงอาวุธยุทโธปกรณ์ตลอดจนภาพโฆษณาประกอบไปด้วย ดัง

จะเห็นได้จากงานต้อนรับและฉลอง ร.ล. ตราด และ ร.ล. ภูเก็ต ในวันที่ ๑๙ – ๒๒ มีนาคม ๒๔๗๘ เป็นต้น ผมใคร่ขอยืมสำนวนของคุณประพันธ์ ฯ มากล่าวว่า ทหารเรือสมัยนั้นมี "เสน่ห์" มากทีเดียว ประชาชนชนนิยมและสนับสนุนด้วยการสละทรัพย์บำรุงกองทัพเรือ โรงมหรสพจัดฉายภาพยนตร์ แสดงละคร ลิเก เก็บเงินช่วยราชการทหารเรือหลายครั้ง ประชาชนบางจังหวัดตั้งทุนซื้อปืนกลหรือเครื่องบินทะเลให้กองทัพเรือก็มี นโยบายของกองทัพเรือสมัยนั้นที่จัดให้เรือหลวงรับโล่ และพระพุทธรูปประจำเรือ จากประชาชน ชาวจังหวัด (หรือภูมิภาค) ที่ใช้ตั้งชื่อเรือ ก็ทำให้ความสัมพันธ์ระหว่างทหารเรือกับประชาชนดีขึ้น ถ้าได้อ่านนาวิกศาสตร์ พ.ศ. ๒๔๗๗ – ๘๒ หรืออ่านแนวโฆษณากิจการทหารเรือซึ่ง พล.ร.อ. หลวงชลธารพฤฒิไกร ได้ทำไว้เมื่อครั้งท่านยังเป็น น.ท. และเป็นประธานอนุกรรมการบำรุงการทหาร (ประจำหน่วยทหารเรือ) ก็จะเห็นได้ว่า ทหารเรือรุ่นครูบาอาจารย์ของเรานั้น "ฝีมือ" ของท่าน "แน่" เพียงไหน ทั้ง ๆ ที่ท่านไม่ได้เล่าเรียนวิชาการประชาสัมพันธ์กันมาก่อนเลย

ประการสุดท้ายก็คือ **ความตั้งใจอันเด็ดเดี่ยวและแท้จริงที่จะสร้างกำลังทางเรือหรือกองทัพเรือ**ด้วยการยอมเสียสละผลประโยชน์ส่วนตัวที่จะได้รับ (เช่นเบี้ยเลี้ยงต่างประเทศ ตามที่ผมได้กล่าวแล้ว) และกวดขันการใช้จ่ายต่าง ๆ อย่างเข้มงวด ซึ่งทหารเรือรุ่นนั้นได้ร่วมมือกันอย่างดียิ่ง จึงสามารถเจียดจ่ายงบประมาณประจำปีไปสร้างกำลังทางเรือได้เป็นจำนวนมาก ผลงานของท่านเป็นที่ประจักษ์แก่พวกเราอยู่แล้ว ความตั้งใจจริงนี้ มิใช่จะมีแต่ในระดับกองทัพเรือเท่านั้น แม้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงกลาโหมในสมัยนั้น (พ.อ. หลวงพิบูลสงคราม) ก็มีความเข้าใจความสำคัญของกำลังทางเรือ และมีความตั้งใจจริงที่จะสนับสนุนกำลังทางเรือเช่นเดียวกัน ดังจะเห็นได้จากรายงานของท่านที่ทูลประธานคณะผู้สำเร็จราชการแทนพระองค์ ในพิธีขึ้นระวาง ร.ล. ตราด และภูเก็ต เมื่อ ๑๙ มีนาคม ๒๔๗๘ ว่า "............จำนวนเงิน ๑๘ ล้านบาทนั้น ยังไม่พอที่จะจัดสร้างกำลังทางเรือให้แข็งแรงขึ้นได้พอกับความต้องการ ทางยุทธศาสตร์ของชาติ................ ถ้าการเงินของประเทศดีขึ้น

กว่านี้อีกแล้ว กระทรวงกลาโหมหวังว่า รัฐบาล สภาผู้แทนราษฎร และประชาชนชาวสยาม คงจะได้ทำนุบำรุงให้ได้กำลังรบทางเรือครบตามจำนวนที่กำหนดไว้ทั้ง ๒ สกีมโดยเร็ว........" และในเดือนธันวาคม ๒๔๗๙ **รัฐมนตรีว่าการกระทรวงกลาโหมคนเดียวกันนี้ ได้สั่งให้กองทัพเรือดำเนินการสร้างเรือลาดตระเวนโดยเร็ว แทนที่กองทัพเรือจะเป็นผู้รายงานขอลงบประมาณมาจัดสร้าง** (ผู้รักษาราชการแทนผู้บัญชาการทหารเรือ แจ้งให้คณะกรรมการพิจารณาโครงการบำรุงกองทัพเรือทราบ ในการประชุมเมื่อ ๑๘ ธันวาคม ๒๔๗๙) คณะกรรมการ ฯ **จึงได้ดำเนินการกำหนด**รายการเรือลาดตระเวนและอาวุธ เรียกประกวดราคา และสั่งสร้างที่อิตาลีเมื่อ ๒๒ กันยายน ๒๔๘๑

ผมได้กล่าวถึงเรื่องราวของการสร้างเรือรบไทยรุ่น พ.ศ. ๒๔๗๘ หรือจะเรียกว่า "เรือรุ่น ๑๘ ล้านบาท" ก็ได้มาพอสมควรที่จะลงเอยได้แล้ว ก่อนจบเรื่องนี้ ผมใคร่ขอให้สังเกตว่า เมื่อพิมพ์หนังสือ "ทหารเรือของชาติ" ใน พ.ศ. ๒๔๗๖ นั้น เรือที่เก่าที่สุดคือ ร.ล. มกุฎราชกุมาร (ซึ่งเคยยิงต่อสู้กับฝรั่งเศสที่ปากน้ำเจ้าพระยา ใน ร.ศ. ๑๑๒) อายุ ๔๔ ปี ร.ล. พาลีรั้งทวีปและสุครีพครองเมือง อายุ ๓๒ ปี ร.ล. เสือทยานชล และ ร.ล. ตอร์ปิโด ๑, ๒ และ ๓ อายุ ๒๔ ปี ร.ล. เสือคำรณสินธุ์ และ ร.ล. ตอร์ปิโด ๔ อายุ ๑๙ ปี ฯลฯ พ้น "เกษียณอายุเรือ" ที่ทหารเรือรุ่นนั้น กำหนดไว้ทั้งนั้น แต่ถ้าพิมพ์ "ทหารเรือของชาติ" อีกใน พ.ศ. ๒๕๑๐ **สถิติอายุเรือ จะนำหน้าเรือ เมื่อ พ.ศ. ๒๔๗๖** อย่างน่าพิศวงเพราะ เรือครู ร.ล. เจ้าพระยา อายุ ๔๙ ปี แล้ว แต่เราก็ยังใช้อยู่ ร.ล. รัตนโกสินทร์ และสุโขทัย อายุ ๔๒ และ ๓๗ ปี ตามลำดับ เรือรุ่น พ.ศ. ๒๔๗๘ หรือรุ่น ๑๘ ล้านบาท อายุ ๓๐ – ๓๓ ปี เรือที่ซื้อเป็นของเหลือใช้หลังสงคราม (War Surplus) อเมริกาก็ดี เรือที่ซื้อจากกองทัพเรืออังกฤษก็ดี เรือที่อเมริกาให้มา "เพื่อความมั่นคงของสหรัฐ ฯ" ก็ดี ล้วนแต่มีอายุไม่ต่ำกว่า ๒๒ ปี ทั้งนั้น ที่ยังใหม่ก็คือ เรือกวาดทุ่นระเบิดแบบ MSC ๔ ลำ และเรือ ต. ๑๑, ต. ๑๒ เท่านั้น นอกนั้นจัดว่าเกิน "เกษียณอายุ" ที่ครูบาอาจารย์ท่านกำหนดไว้ ถึงแม้จะมีผู้อ้างว่า การ

ซ่อมเรือของเราในสมัยนี้ดีกว่าสมัยก่อน เราจึงใช้เรือได้นานกว่า ผมก็ยังเชื่อไม่สนิทนัก เพราะถ้าเป็นความจริง ฝรั่งคงไม่รุเรือกันเรื่อย ๆ เป็นแน่ ทั้ง ๆ ที่การซ่อมของเขาคงดีกว่าของเราแน่นอน ท่านที่ชอบ "ถกเขน" เช่นคุณประพันธ์ ฯ คงจะเห็นว่า ใน "เขน" นั้น กองทัพเรือไทยยังมี "จำนวนหน้า" นำหน้า "กองทัพเรือน้องใหม่" อยู่หลายประเทศ แต่เนื้อหาคือคุณภาพของเรือนั้น คงจะไม่ "นำ" ไปมากนัก นับว่าเคราะห์ดีที่ได้ปลด "เรือ ๔ ชื่อ" (คือ ร.ล. ช้างลำเก่าซึ่งมีชื่อว่า Lycidas ปุก, วิเทศกิจการ และช้าง) ไปเสียเมื่อสองสามปีมานี้ มิฉะนั้นกองทัพเรือไทย อาจได้รับเกียรติว่ามีเรือประจำการเก่าที่สุดในโลกก็ได้ เพราะเรือนี้สร้างเมื่อ ค.ศ. ๑๙๐๒ เมื่อปลดนั้นดูเหมือนจะอายุได้ ๖๐ ปีพอดี

อย่างไรก็ดี ผมยังคิดว่า การที่จะคิดสร้างกองทัพเรือไทยในสมัย พ.ศ. ๒๕๑.... นี้ คงจะไม่ลุล่วงไปได้โดยสะดวก เหมือนเมื่อ พ.ศ. ๒๔๗๘ ทั้ง ๆ ที่ทหารเรือ**อาจมี**องค์ประกอบแห่ง "ปัญญา" (ความใกล้ชิดกับรัฐบาล, ความสามารถในการโฆษณา และความตั้งใจอย่างแท้จริงที่จะสร้างกำลังทางเรือ) เหมือนทหารเรือในยุคนั้น เพราะในระยะที่ใคร ๆ ก็หายใจเป็น "พัฒนาการ" "เศรษฐกิจ" และ "คอมมิวนิสต์" อยู่นี้ การโฆษณาชักชวนให้ประชาชนช่วยกันบำรุงกองทัพเรืออาจเป็นรอง "จิ๊เส้น" ที่มโหฬารที่สุดในรอบปีไปก็ได้ "เศรษฐีใจดี" ที่มาคอยให้อาวุธยุทโธปกรณ์แก่ไทย "เพื่อความมั่นคงของสหรัฐ ฯ" ก็ดูจะเป็นอุปสรรคอยู่บ้างไม่มากก็น้อย เรื่องนี้ผมจะไม่ขอกล่าวให้ยืดยาวต่อไปอีก แต่จะขอฝากให้คุณประพันธ์ ฯ และเพื่อนทหารเรือทั้งหลาย ได้ช่วยกันพินิจพิจารณากันต่อไปตามกำลังสติปัญญา เทอญ

ก่อนจะจบเรื่อง ผมก็ใคร่ขอให้พวกเราได้ "ฝัน" กันไว้ (แม้จะรู้ว่าเป็นความฝันลม ๆ แล้ง ๆ ก็ยังดี) ว่า ก่อนที่จะต้องอำลา "ร่มประดู่" ไป หรือ (ก่อนที่จะอำลาโลกนี้ไป) คงจะได้พบ "พระราชบัญญัติบำรุงกำลังทางเรือ พ.ศ.............." ในราชกิจจานุเบกษา ซึ่งขึ้นต้นว่า "โดยที่สภา............ลงมติว่า กองทัพเรือได้ขาด

การบำรุง....... เห็นสมควรตั้งเงินงบประมาณขึ้นไว้ก้อนหนึ่งเพื่อบำรุงกำลังทางเรือ........" (เช่นที่เคยมีใน พ.ศ. ๒๔๗๘ เป็นครั้งแรกในประวัติศาสตร์ของประเทศไทย) อีกสักครั้ง จำนวนเงินนั้น ถ้าได้ปีละ ๑ เปอร์เซ็นต์ ของงบประมาณของประเทศ ก็เป็นเงินเกือบสองร้อยล้านบาทเข้าไปแล้ว ถ้าโชคดี ได้ถึง ๓ หรือ ๓.๕ เปอร์เซ็นต์ เช่นใน พ.ศ. ๒๔๗๘ ก็จะเป็นเงินถึงปีละประมาณหกร้อยล้านบาท ชั่วเวลา ๓ – ๔ ปี ทหารเรือไทยรุ่นปัจจุบันหรือรุ่นอนาคต ก็คงจะมองหน้า หรือจับมือกับ "ทหารเรือน้องใหม่" รอบ ๆ บ้านเราได้อย่างสมศักดิ์ศรีที่เคยเป็น "ทหารเรือพี่เก่า" เขามาก่อน และคุณประพันธ์ ฯ ก็จะหายกลัว "อาการแทรกซ้อน" ได้บ้าง ยิ่งกว่านั้น เมื่อได้พบกับทหารเรือรุ่นครูบาอาจารย์ในภพที่ท่านไปคอยอยู่แล้ว (ต้องตามท่านไปแน่นอนทุกคน จะช้าหรือเร็ว เท่านั้น) ก็จะเรียนท่านได้เต็มปากว่า "กระผมมิได้ทอดทิ้งกองทัพเรือที่คุณครูได้อุตสาหะสร้างไว้ให้เลยครับ"

ในที่สุดแห่งเรื่อง (อันมีที่มาจากเรื่อง "อาการแทรกซ้อน" ของ นาวาตรี ประพันธ์ รักษ์แก้ว) นี้ ผมต้องขอขอบคุณคุณประพันธ์ ฯ ที่ช่วยก่อความบันดาลใจให้ผมเกิดความขยันเขียนเรื่องนี้ หากเรื่องนี้มีข้อบกพร่องใด ๆ ผมก็ขอรับผิดโดยชื่นตาแต่ผู้เดียว สำหรับความดีของเรื่องนี้ (ที่อาจมี) ผมขออุทิศบูชาพระคุณของทหารเรือรุ่นครูบาอาจารย์ และผู้อื่นที่เกี่ยวข้อง ที่ได้ร่วมแรงร่วมใจ ฝ่าฟันอุปสรรคนานาประการ จัดสร้างกำลังทางเรือและกองทัพเรือขึ้นเป็นปึกแผ่นและเป็น "ไร่นา" ให้ทหารเรือรุ่นหลังได้ใช้หาเลี้ยงชีพตลอดมา เพราะ **การบูชาบุคคลผู้ควรบูชานั้น พระศาสดาของเราท่านสอนไว้ว่า เป็นมงคลอันสูงสุด.**

อาการแทรกซ้อน

เรือเอก ประพันธ์ รักษ์แก้ว

อาการแทรกซ้อน

คำว่า "**อาการแทรกซ้อน**" นี้ผมก็เพิ่งได้ยินมาไม่กี่ปีนี้เองและออกจะเป็นภาษาหมอ และเมื่อผมไม่ใช่หมอ ผมก็เขียนล้อหมออย่างงู ๆ ปลา ๆ จึงถ้าเรื่องนี้เป็นลิเก ผมก็ขอออกแขกเสียก่อนเลยว่า "**อ่านเล่น อ่านเล่นคร๊าบ**"

เมื่อผมได้ดูภาพเรือรบในหนังสือภาพเรือรบทั่วโลกของ "**เจน**" เล่มเมื่อปีที่แล้วจนกระทั่งมือมันเคยไป "**ถกเจน**" เข้าให้ มาตอนนี้ก็ได้พบหน้าตาของ เจน เล่มใหม่ผมก็ได้พลิกซ้ายย้ายขวาดูตามสมควร อยากจะเคยตัวถกอีกก็ถกไม่ออก เพราะชั่วเวลาเพียงปีเดียว คุณเจน ก็ไม่มีอะไรเปลี่ยนแปลงไปมากนัก สวยอย่างไรก็ยังอย่างนั้น ไม่หย่อนกว่าปีที่แล้วไปเลย มิหนำซ้ำบางสัดบางส่วนของ คุณเจน ยัง "**มอเดินไนซ์**" น่าดูยิ่งขึ้นด้วยซ้ำ

อย่างไรก็ตาม แม้จะหาทางถก คุณเจน ไม่ออก คุณเจน ก็ยังแสดงให้เห็นความจริงบางประการที่ทหารเรือทราบกันดีแล้ว คือ เรือรบของอเมริกันแพร่ไปอยู่ตามนาวีเล็ก ๆ มากมายโดยเฉพาะอย่างยิ่งกับนาวีที่เกิดใหม่หลังสงครามโลก และในทำนองเดียวกันนาวีเกิดใหม่บางประเทศก็มีเรือรบของทหารเรือชาติคอมมิวนิสต์ผสมอยู่ด้วยบางส่วนหรือทั้งหมดก็มี ความจริงที่เห็น ๆ กันนี้เมื่อคิด ๆ ไปก็มีอิทธิพลต่อกองทัพเรือไทยเอามาก ๆ ก็เลยเอามา "**อ่านเล่น**" แก้ปวดท้อง

การที่ทหารเรืออเมริกันส่งเรือรบไปให้นาวีต่าง ๆ เอาไปใช้นั้น จะเป็นเรื่องเช่ายืม, เช่าซื้อ, ให้ยืม ให้เลย หรืออย่างไรก็เป็นกรณี ๆ ไป แต่ก็สรุปได้ว่าเป็นความช่วยเหลือทางทหารของสหรัฐอเมริกาต่อประเทศในโลกเสรี เมื่อเร็ว ๆ นี้ นายแม็กนามารา รัฐมนตรีว่าการกระทรวงกลาโหมสหรัฐ ฯ ได้แถลงต่อที่ประชุมคณะกรรมาธิการ งบประมาณ ของ วุฒิสภาใน เรื่อง "โครงการ ช่วยเหลือ ทาง ทหารที่รัฐบาลสหรัฐ ฯ จะให้แก่ประเทศต่าง ๆ สำหรับปีงบประมาณ๒๕๑๐" มีถ้อยคำว่า

"ประเทศเสรีเล็ก ๆ ที่อยู่ติดต่อกับประเทศคอมมิวนิสต์นั้น เสียเปรียบในด้านกำลังอยู่มาก เสถียรภาพของประเทศเสรีย่อมมีความสำคัญต่อความมั่นคงของสหรัฐ ฯ ดังนั้น การช่วยเหลือทางทหารเพื่อให้ประเทศเสรีมีกำลังใจต่อต้านการรุกรานจากภายนอก โดยช่วยให้ประเทศเหล่านี้ได้มีกำลังทหารอันพอเพียงที่จะรักษาความมั่นคง และต่อต้านการโจมตี มีความมั่นใจในทางการทหารและการเมืองในเมื่ออยู่ใกล้การคุกคามของคอมมิวนิสต์ จึงเป็นสิ่งจำเป็น"

เมื่อเป็นอย่างนี้ ทหารเรือไทยก็เห็นจะมีเรือรบอเมริกันไว้ใช้ต่อไปอีกนาน เพราะเข้าหลักเข้าเกณฑ์ของอเมริกันอยู่หลายข้อ คือ – ประเทศเสรีเล็ก ๆ – อยู่ติดต่อกับประเทศคอมมิวนิสต์ – เสีย เปรียบในด้านกำลัง – ใกล้ การคุกคามของ คอมมิวนิสต์ และใน ทำนองเดียวกัน ประเทศเสรีเล็ก ๆ อื่น ๆ ทั้งที่ อยู่ใกล้ หรือ ไกลกับเมืองไทยก็มีโอกาสได้ขี่เรือรบอเมริกันเช่นกัน

อันการให้ของชิ้นใหญ่โตราคาแพงขนาดเรือทั้งลำ เครื่องบินทั้งฝูงแล้วจะคิดว่าผู้ให้ "ให้ด้วยความเสน่หา" หรือ "ให้ไปทำบุญ" นั้นหามิไม่ พิจารณาดูคำแถลงของท่านรัฐมนตรีกลาโหมสหรัฐ ฯ ก็เห็นได้ชัดอยู่แล้ว – "**เสถียรภาพของประเทศเสรีย่อมมีความสำคัญต่อความมั่นคงของสหรัฐ ฯ**" เพราะฉะนั้น เจ๊ก แขก ไทย จาม ฝรั่ง ทั้งหลายที่ได้อาวุธจากอเมริกาก็เพื่อ "**ความมั่นคงของสหรัฐ ฯ**" นั่นเอง เพื่ออื่น ๆ นั้นเป็นเรื่อง "**ผลพลอยได้**" ต่างหาก

ตามนี่เราก็จะเห็นได้ว่า เรือรบอเมริกันก็เพื่อประโยชน์ของอเมริกา เรือรุสเซียก็เพื่อประโยชน์ของโซเวียต เรือจีนแดงก็เพื่อประโยชน์ของจีนคอมมิวนิสต์ เรือฝรั่งก็เพื่อให้ฝรั่งอยู่รอด เรือจีนก็ให้เจ๊กอยู่รอด เป็นยอดของความมุ่งหมายอย่างสหรัฐ ฯ นั้นถ้าจะรบกับคอมมิวนิสต์ละก็เท่าไหร่เท่ากัน เช่นในปี ๒๕๐๕ ที่จีนแดงรุกรานอินเดียที่พรมแดน ทางอินเดียซึ่งได้รับอาวุธช่วยเหลือจากสหรัฐ ฯ อยู่แล้วก็ขออาวุธอเมริกันเพิ่มขึ้นซึ่งสหรัฐ ฯ ก็จำเป็นต้องให้ ที่ว่า "**จำเป็น**" ก็เพราะสหรัฐ ฯ ช่วยเหลือทางทหารแก่อินเดียกับปากีสถาน ซึ่งแก่งแย่งแคว้นแคชเมียร์กันอยู่ทั้งสองฝ่าย พอเกิดความจำเป็นต้องให้อาวุธเพิ่มแก่อินเดียทางปากีสถานก็โกรธว่า

อีกหน่อยอาวุธของอเมริกันนั่นแหละจะไปรบกับอาวุธอเมริกันเอง ซึ่งอเมริกันนั้นให้อาวุธแก่ทั้งสองฝ่ายไว้สำหรับรบกับคอมมิวนิสต์อย่างเดียวไม่ได้ให้ไปทะเลาะกัน แล้วต่อมาในปี ๒๕๐๘ อินเดียกับปากีสถานก็รบกันจริง ๆ ก็เรื่องของแขกด้วยกันเอง อเมริกันก็พูดไม่ออกได้แต่กรอกหน้า ที่ประเทศที่ตนช่วยเหลือไว้ได้ใช้ปืน MADE IN USA. ไปยิงกันอันทำให้ "ความมั่นคงของสหรัฐ ฯ" คลอนแคลน

เพราะฉะนั้น ประเทศเสรีต่าง ๆ ที่มีอาวุธอเมริกันอยู่ในมือนั้นทางอเมริกาเขาก็มุ่งหวังที่จะให้เอาไปต่อต้านคอมมิวนิสต์เท่านั้น เรื่องราวหรือปัญหาส่วนตัวอย่างว่า พิพาทกันเรื่องชายแดน, ลำแดน, ลำน้ำ ระหว่างชาตินั้นไม่ใช่เรื่องอันพึงประสงค์ที่สหรัฐ ฯ จะให้ใช้อาวุธอเมริกัน **การให้อาวุธของอเมริกันก็จึงให้มาทั้งแบบและชนิดรบกับคอมมิวนิสต์** ไม่ได้ให้มาอย่างที่ใช้กับความมุ่งหมายอื่น **เรือรบอเมริกันทั้งหลายที่ทหารเรือไทยได้รับมาก็จึงเหมาะแก่รบกับคอมมิวนิสต์เท่านั้น จะเอาไปทำธุระอื่นไม่ค่อยเหมาะ**

ถ้าได้พิจารณาเรือรบไทยในปัจจุบันนี้ ก็น่าจะแบ่งได้เป็น ๒ พวกใหญ่ ๆ คือเรือรุ่นเก่าที่เราหาเอาไว้ใช้เอง กับเรือรุ่นใหม่ที่ได้มาจากสหรัฐ ฯ ผมได้เคยอ่าน "**นาวิกศาสตร์**" มาครั้งหนึ่ง ในเรื่อง "**เรือรบไทยในวันข้างหน้า**" ท่านผู้เขียนเห็นจะไม่ใช่คนเล็ก ๆ ได้แสดงความเห็นไว้ว่า ในระยะเวลา ๑๐ ปีต่อจากนั้นไป ทหารเรือไทยควรจัดหาเรือ **ตามลำดับความสำคัญ** คือ

เรือกวาดทุ่นระเบิด
เรือปราบเรือดำน้ำ
เรือยนต์เร็ว
เรือดำน้ำ

การ "**จัดหา**" ที่ว่านี้จะได้มาโดย "ความมั่นคงของสหรัฐ ฯ" หรือโดย "**กระเป๋าตาสี**" ก็ตาม ก็หมายความถึง "**การมีไว้ใช้**" นั่นเอง ผมก็สังเกตดูความ "**เจริญเติบโต**" ของเรื่องนี้ด้วยความสนใจในฐานะร่วมเครือนาวีหน่อยหนึ่งก็รู้สึกอยู่ว่าใน ๒ – ๓ ปีมานี้ ทหารเรือไทย ก็ได้รับเรือ กวาดทุ่นระเบิด รุ่นล่าสุด จากทหารเรือ

อเมริกันอยู่หลายลำ และก็ได้ส่งเรือปราบเรือดำน้ำไปรับการซ่อมทำ และติดอาวุธใหม่เพิ่มเติมที่ฐานทัพเรือของสหรัฐ ฯ อีกด้วย ท่าทีอันนี้ก็แสดงอยู่ว่าทหารเรือไทยได้จัดแจงแต่งปรุงต่อเรือรบของเราตามลำดับความสำคัญที่มีอยู่ให้ไว้ข้างต้นนี้

ตามนี้ก็จะกล่าวเป็นอื่นไม่ได้เลย **นอกจากว่า ทหารเรือไทยได้ประมาณการณ์ในอนาคตไว้คือ เห็นจะต้องเล่นอยู่กับสงครามทุ่นระเบิดและสงครามปราบเรือดำน้ำเป็นแน่** แล้วถ้าพิเคราะห์ดูก็น่าจะกล่าวได้ว่า **ความคิดนี้ได้มาจากบทเรียนในสงครามโลกครั้งที่ ๒ เป็นส่วนใหญ่ และได้มาจากการรบทางเรือก่อนสงครามโลกครั้งที่ ๒ นั่นเป็นส่วนน้อย** ถ้าพิเคราะห์นี้ผิดก็เอาไว้ "**อ่านเล่น**" นะครับ

เมื่อได้พิจารณาเรือรบไทยหลังจาก พ.ศ. ๒๔๗๗ จนกระทั่งถึงสงครามโลกจะเห็นได้ว่าทหารเรือไทยมีทั้งกำลังทางอากาศ กำลังผิวน้ำ กำลังใต้น้ำ ก็เพราะว่าเราจะรบกับฝรั่งเศสในข้อพิพาทเรื่องดินแดนในอินโดจีน เราจะรบกับญี่ปุ่นเพราะญี่ปุ่นจะใช้กำลังเข้ายึดครองประเทศไทย แล้วเราก็ได้รบจริง ๆ กับทั้งฝรั่งเศสและญี่ปุ่น ในที่สุดในสงครามโลกเราก็ต้องผจญกับทหารเรือฝรั่งซึ่งคุกคามทหารเรือไทยด้วยทุ่นระเบิดและเรือดำน้ำ เรือรบไทยรวมทั้งเรือสินค้าทั้งหลายที่กระดิกกระเดียไม่ได้เพราะทุ่นระเบิดฝรั่งไปจนถึงเหตุการณ์ที่ ร.ล. สมุย ลำเก่า และเรือสินค้าบางลำถูกเรือดำน้ำฝรั่งยิงจม ก็จึงเป็นเรื่องที่ทหารเรือบันทึกไว้เป็นประวัติศาสตร์ที่จำกันแม่น เพราะฉะนั้น ลำดับความสำคัญที่ทหารเรือไทยแสดงท่าทีไว้ในการ "ตกแต่ง" เรือรบในอนาคตก็จึงออกมาในรูปเรือกวาดทุ่นระเบิดและเรือปราบเรือดำน้ำเป็นสำคัญ **เห็นจะรบกับทหารเรือชาติมหาอำนาจอย่างฝรั่งอย่างญี่ปุ่นอีกกระมัง ?**

ถ้าได้มองออกไปรอบ ๆ อ่าวไทยแล้วพิจารณากันว่า ใครจะมาสงครามทุ่นระเบิดและสงครามเรือดำน้ำกับเรา มีครับ ! ทหารเรือใหญ่ ๆ พอประมาณทั้งนั้นอย่างใกล้ก็อินโดนีเซียที่มีทั้งเรือทุ่นระเบิดและเรือดำน้ำ ห่างออกไปอีกก็ทหารเรือจีนแดงและที่ห่างออกไปครึ่งโลกก็คือทหารเรือรุสเซีย แต่ข้อที่น่าเพ่งเล็งก็คือ เมื่อใดที่ทหารเรืออินโดนีเซีย ทหารเรือจีนแดง ทหารเรือรุสเซีย จะรบลามปามมาถึง

อ่าวไทยหรือเมืองไทย? เอาละ! เมื่อใดก็เมื่อนั้น และนั่นก็คือ มันต้องเป็นสงครามใหญ่ สงครามขนาดครึ่งโลกค่อนโลกหรือไม่ก็สงครามโลกครั้งที่ ๓ เลยทีเดียว พิจารณาได้เลยว่า **ทหารเรือไทยเตรียมตัวเตรียมใจไว้หวังจะรบในสงครามใหญ่จะรบกันใหญ่!**

แล้วถ้าจะคิดไปถึงว่า เมื่อใดที่โลกซีกแปซิฟิกและมหาสมุทรอินเดีย จะเกิดสงครามใหญ่ที่ทหารเรือหวังจะไปรบด้วย? มันก็อาจจะเกิดพรุ่งนี้ เกิดเดือนหน้า อีกห้าสิบปี หรือมันอาจจะไม่เกิดก็ได้ตามประสาของสงคราม แต่เราเรียกได้ว่า มัน **เป็นสงครามของฝรั่ง** พวกแขกพม่ารามัญไม่มีปัญญาจะให้สงครามขนาดนั้นเป็นสงครามของตนเองได้ดอก และถ้าเราจะร่วมรบกับเขาด้วยเพราะเอาเรือของฝรั่งมาก็**ด้วยผลประโยชน์ของฝรั่ง ความมั่นคงของฝรั่ง**" เป็นสำคัญ สงครามอนาคตนั้นจะมีทหารเรือมะรุมมะตุ้มรบกันนัวเนียหลายชาติ **เราเองก็ท่าจะเป็นเพียงเม็ดข้างกระดานหมากรุกเท่านั้นเอง** เจ้าทุ่นระเบิดและเรือดำน้ำของทหารเรือฝ่ายตรงข้ามจะเข้ามาทำให้อ่าวไทยไม่สะอาดหรือไม่ก็คะเนไม่ได้ เพราะมีกำลังของพรรคพวกทหารเรือไทยอยู่ขอบนอกของอ่าวไทยอยู่เกะกะ ถ้าคิดเอาข้างร้ายเสียว่า คงจะมีทุ่นระเบิดและเรือดำน้ำของศัตรูมาป้วนเปี้ยนอยู่ในอ่าวไทยถ้าเกิดสงครามใหญ่อย่างนั้นขึ้น แต่**สงครามอย่างนั้นเห็นจะยังไม่เกิดและยังไม่มีท่าทีว่าจะเกิด** ส่วนเรื่องที่มันน่าเกิดมัน**จะต้องเกิด มันก็เกิดขึ้นมาแล้วและมันจะเกิดขึ้นอีก มันเป็นขึ้นมาก่อน** มันเป็นเรื่องคล้าย ๆ เช่นอินเดียเกิดกับปากีสถาน อินโดนีเซียเกิดกับมาเลเซียเป็นต้น มันเป็นเรื่องของสิ้นกับฟันกระทบกันเพราะอยู่ใกล้กัน ไม่ใช่เรื่องการคุกคามจากคอมมิวนิสต์ หรือความมั่นคงของสหรัฐฯ แต่เป็นเรื่องของตัวเอง ของอินเดียของปากีสถานหรือของใคร ๆ ก็ตามแต่ มันก็เป็นเรื่องที่น่าจะมอง ๆ ดู

ลองเปรียบเทียบไปตามประสาหมอว่าโรคใหญ่ของเราคือโรคคอมมิวนิสต์ เราก็รักษาโรคคอมมิวนิสต์กันใหญ่ แต่บางทีเกิด "อาการแทรกซ้อน" เข้ามาโดยไม่ได้รับเชิญและเราไม่พยายามเตรียมเนื้อเตรียมตัวไว้บ้าง บางทีโรคซ้อนมันแทรกเอาแย่ไปเหมือนกัน ถ้าหมอไม่เก่งจริงหรือคนไข้จน ๆ ก็น่ากลัวอันตราย

อย่างสหรัฐอเมริกาที่รบกับใครต่อใครชนะมาหมดนั้น ก็มุ่งหวังที่จะเอาชนะต่อไปอีกด้วย กำลังอำนาจที่มีอยู่แล้วคนอเมริกันเขาก็ภาคภูมิอยู่กับประวัติการยุทธ์และอาวุธยุทโธปกรณ์ทั้งหลายของเขานักหนา ในการยุทธ์กับเยอรมันและญี่ปุ่นในสงครามโลกครั้งที่ ๒ นั้น นักบินอเมริกันก็ต้องพบกับเครื่องบินซีโรอันปราดเปรียวของญี่ปุ่น กับเครื่องบินเมสเสอร์ชมิดท์อันเป็นเครื่องบินรบเครื่องยนต์เจ็ตของเยอรมันต้องลืมตาอ้าปากดูอาวุธจรวดวี่ต่าง ๆ ของเยอรมันอีก แล้วก็พบกับรถถังคันใหญ่โตหนักจนถนนยุบ กับปืนใหญ่ที่ยิงข้ามทะเลได้ สัประยุทธ์กับกองเรือประจัญบานเรือบรรทุกเครื่องบินเป็นโหล ๆ พออเมริกันชนะสงครามครั้งนั้น อเมริกันก็สร้างใหญ่กับเครื่องบินที่บินได้สูงที่สุด บินเร็วที่สุดไม่มีใครสู้ สร้างใหญ่กับรถถังแรงช้างสารและปืนใหญ่ยิงไกลข้ามเมือง แล้วก็เรืออันทรงอานุภาพที่ใครแทบจะจมไม่ได้ สร้างเอาไว้รบในสงครามคราวหน้า! เห็นจะเป็นคอมมิวนิสต์? และคงจะได้รบอย่างที่รบกับญี่ปุ่นและเยอรมัน

และแล้วก็เกิดมี "อาการแทรกซ้อน" ที่เกือบนึกไม่ถึง ทำอะไรจะไม่ทัน ผมคุยกับนายทหารอเมริกัน เขาว่าเขาลืมครับ! เครื่องบินที่บินได้สูงที่สุด เร็วที่สุด **ไม่รู้จะทำยังไงกับเป้าที่อยู่ในสุมทุมพุ่มไม้ รถถังอันเกรียงไกรก็ลงท้องนาไม่ได้ เรือรบอันทรงฤทธิ์ก็หาคู่ต่อสู้ที่สมศักดิ์ศรีไม่เจอ**

ทีนี้สหรัฐฯ ก็ตาลีตาเหลือกต้องการเครื่องบินที่บินได้ต่ำที่สุด ช้าที่สุด แล้วก็ตาลีตาลานออกแบบและสร้างเครื่องบินอย่างนี้ออกมา ต้องการรถถังคันเล็ก ๆ เบา ๆ ไปไหนไปได้ แม้กระทั่งในโคลน ต้องการเรือลำน้อยแล่นเร็วจี๋ถึงกับต้องขอซื้อจากอังกฤษและสวีเดนเพราะเกิดต้องการใช้ขึ้นมา เคราะห์ดีที่เป็นเมืองคนรวย **แล้วก็จะเนรมิตอะไร** ก็เสกเอาได้ ก็พอแก้อาการแทรกซ้อนไปได้บ้าง ไม่ยังงั้น "ความมั่นคง" ก็อาจกลับกลายเป็น "คงมั่นมั้ง" ถึงกาลกิริยาเอาง่าย ๆ

แต่ถ้าไม่ใช่เมืองคนรวย เสกอะไรก็เสกไม่ได้อย่างประเทศเล็ก ๆ ก็เห็นจะต้องเตรียมอะไร ๆ ไว้ล่วงหน้าแต่เนิ่น ๆ บ้าง พอถึงเวลาที่จะต้องการใช้จะได้ "มีใช้ทัน" อย่างทหารเรือไทยก็ได้มีท่าทางไว้แล้วว่าจะกวาดทุ่นระเบิดกับปราบเรือดำน้ำ

สำหรับสงครามใหญ่ สู้รบปรบมือกับทหารเรือ แดนไกลหรือรบกับคอมมิวนิสต์แล้วก็มี "อาการแทรกซ้อน" เข้ามาบ้างไหมหนอ ?

นับตั้งแต่ตั้งกรุงธนบุรีเป็นต้นมาประเทศไทยก็เป็นประเทศเดียวที่เป็นเอกราชตลอดเวลาอยู่ท่ามกลางแหลมทองนี้ คือนับตั้งแต่ฝั่งทะเลเมดิเตอร์เรเนียน จนถึงแหลมอินโดจีนเอาทีเดียว ที่ทุกประเทศต่างตกอยู่ในความเป็นประเทศราชของฝรั่ง ในเวลานั้นก็นับได้ว่า เราตกอยู่ท่ามกลางข้าฝรั่งซึ่งประเทศเหล่านี้ก็ไม่มีทหารเรือเป็นของตนเอง เพราะฉะนั้นนับตั้งแต่รัชกาลที่ ๕ ที่ทหารเรือเราถือว่า "ได้มีรากหยั่งลงแล้ว" เข้ายุคทหารเรือสมัยใหม่มาจนถึงสงครามโลกครั้งที่ ๒ รอบตัวเรานี้ก็มีแต่ทหารเรือ**ฝรั่งทั้งสิ้น** เหตุการณ์ทั้งหลายที่เกิดขึ้นก็จึงเป็นเรื่องของทหารเรือไทยต่อทหารเรือ**ฝรั่งทั้งสิ้น** ทหารเรือไทยถึงต้องรบกับทหารเรือฝรั่งเศสในสมัยรัชกาลที่ ๕ แล้วก็รบกับทหารฝรั่งเศสอีกในสงครามอินโดจีนสมัยรัชกาลที่ ๘ ต่อมาในสงครามโลกก็ต้องรบกับทหารเรืออเมริกัน และอังกฤษเพราะเมืองไทยไป "ร่วมรบร่วมรุก" กับญี่ปุ่นเขาเข้า มีแต่ทหารเรือเป็น ๆ ทั้งนั้นเลย ที่ทหารเรือไทยหาญเข้าไปต่อกรด้วย

หลังจากสงครามโลกจบลงแล้ว ประเทศราชนับสิบ ๆ ประเทศทั่วโลกต่างก็เป็นเอกราชเป็นสมัยนิยมกันไปหมดจนบัดนี้นั้น บ้านใกล้เรือนเคียงทั้งสิ้นของไทยก็พลอยลืมตาอ้าปากหายใจเอาความเป็นเอกราชเข้าไปด้วย เราก็จึงตกอยู่ท่ามกลางประเทศที่เพิ่งเป็นเอกราชอีกและ **ความเป็น "น้องใหม่" ของประเทศเอกราชก็กระทบกระเทือนมาถึงเมืองไทยอยู่มาก**

ถ้าได้สังเกตตลอดมาก็จะเห็นได้ว่า เรื่องวุ่นวายทั้งหลายในโลกนี้จะเกิดแก่ประเทศใหม่ ๆ ทั้งสิ้นซึ่งส่วนมากก็อยู่ในแอฟริกาและเอเซียนี่เอง ผมไม่เห็นว่าประเทศเอกราชดั้งเดิมที่ไหนจะมีเรื่องวุ่นวายเป็น "จุดร้อน" เกิดขึ้นอย่างที่เป็นอยู่กับประเทศเกิดใหม่ เรื่องวุ่น ๆ พวกนี้ก็เกิดไปทั้งนั้นในแอฟริกา ในตะวันออกกลาง ตะวันออกใกล้ ตะวันออกไกล จากป่าในแอฟริกาไปจนกลางมหาสมุทรแปซิฟิก จากคองโกไปจนถึงเส้นขนานที่ ๓๘ ที่เกาหลี จากคลองสุเอซไปจนถึงเส้นขนานที่ ๑๗ ที่เวียดนาม เรื่องวุ่นวายที่เกิดขึ้นก็เป็นเพราะว่าเมื่อฝรั่งปล่อยให้ประเทศเหล่านี้เป็นเอกราชไปตาม

กาลสมัยแล้ว ประเทศเกิดใหม่ก็ยังและมีปัญหาใหญ่ ๆ เกิดขึ้น นับตั้งแต่ ใครจะเป็นผู้ปกครองหรือนำประเทศต่อไป ชนเผ่าไหนจะเป็นใหญ่และปกครองประเทศ ไปจนถึงเรื่องทำมาหากินและเส้นแดนพรมแดนจิปาถะ ประเทศไหนเตรียมแก้ปัญหาไว้พร้อมหรือฝรั่งช่วยประคับประคองไว้ก่อนก็พอรอดตัวไป อ้าปากหายใจได้ ประเทศใดที่ฝรั่งปล่อยไปอย่าง "ตัดหางปล่อยวัด" ก็จะเกิดปัญหาเกิดเรื่องวุ่นวายแล้วก็ปฏิวัติรัฐประหารกันไม่หยุด และส่วนมากก็ต้องปกครองประเทศด้วยท่านองเผด็จการกันนับเป็นสิบๆ ประเทศ เมืองไทยเราที่ตกอยู่ท่ามกลางประเทศเกิดใหม่ก็เท่ากับว่าตกอยู่ท่ามกลางความวุ่นวายโกลาหลของประเทศเพื่อนบ้านเอาทีเดียว อ้ายเรื่องที่จะคิดว่า เรื่องบ้านคนอื่นแล้วเราไม่เกี่ยวข้องด้วยนั้นมันเป็นไปไม่ได้เหมือนกับว่า **บ้านเราไฟไม่ไหม้แต่บ้านใกล้ ๆ เขาเกิดไฟไหม้ขึ้น เราก็ต้องถูกเหตุการณ์บังคับให้ต้องทำอะไรต่อ**อะไรหลาย ๆ อย่างเป็นแน่ ขั้นดีที่สุดที่ไฟไม่ลามป่ามมาถึงบ้านเราแล้วเราก็อาจต้องให้ที่นอนที่พักพิงแก่เพื่อนบ้านที่บ้านแตกสาแหรกขาด หรือไม่ก็เพื่อนบ้านที่หมดตัวก็อาจจะคิดขโมยของของเราก็อาจจะเป็นได้เป็นต้น มันเป็นไปได้ทั้งนั้น

อันประเทศที่เกิดใหม่ทั้งหลายต่างก็ตั้งกองทัพของตนขึ้นตามธรรมเนียมนิยมประเทศเอกราชทีแรกก็มักมีทหารบกกันก่อนแล้ว ถ้าประเทศไหนมีทะเลและมีอัฐก็มีทหารเรือกับเขาด้วย การมีกองทัพของประเทศเกิดใหม่ก็เป็นเรื่องจำเป็นเพราะตัวเองอยากเป็นเอกราชกัน ทางพวกฝรั่งเขาก็ถอนทหารของเขาออกไป โดยเฉพาะอย่างยิ่งประเทศเกิดใหม่ "อะไร ๆ ก็ไม่ค่อยจะเรียบร้อย" ดังที่ได้กล่าวมาแล้วก็ต้องอาศัย "กำลังและอำนาจ" ทำอะไร ๆ ให้เรียบร้อยให้ได้ดังใจ **เพราะฉะนั้นเหตุการณ์อันนี้ก็เป็นเหตุการณ์ที่เปลี่ยนแปลงไปอย่างสำคัญ คือ ทหารเรือที่อยู่รอบตัวทหารเรือไทยเดี๋ยวนี้ ไม่ใช่ทหารเรือฝรั่งแล้ว เป็นทหารเรือหน้าใหม่ที่คุณเจนกล่าวไว้ว่ามีอายุเพียง ๑๐ ขวบปีปลายเท่านั้นเอง** ล้อมรอบตัวทหารเรือไทยได้แก่ทหารเรือลาว ทหารเรือเขมร ทหารเรือมาเลย์ และทหารเรือพม่า ซึ่งทหารเรือเหล่านี้ยังไม่ใช่ทหารเรือชาติคอมมิวนิสต์ ที่เราเตรียมเรือเตรียมแพเอาไว้สู้รบด้วย จึงถ้าจะเกิดอาการ "แทรกซ้อน" ก็น่าจะคำนึงถึงทหารเรือน้องใหม่อยู่ไม่น้อย

สำหรับลาว ดูจะเกิดอาการแทรกซ้อน ทางทหารเรือ ออกจะยาก เพราะแม้ว่าจะมีทหารเรือก็จริงอยู่ แต่ผมก็เห็นมาแล้วว่า ลาวเขาตั้งทหารเรือขึ้นมาก็ "ตามธรรมเนียม" ของประเทศทั้งหลายที่ต้องมีทหาร ๓ เหล่าเท่านั้นเอง ไม่งั้นลาวก็ขายขี้หน้าประเทศอื่นเขาแย่ โดยเฉพาะอย่างยิ่งทหารเรือลาวนั้น "เข่ง" ไม่ออกเพราะเขาไม่มีทะเลหรือน่านน้ำอะไรที่จะมาปวดหัวทหารเรือไทยให้ ถ้าจะเกิดแทรกซ้อนมาจากลาวก็คิดว่าเป็นเรื่องของทางบกกับทางอากาศเสียมากกว่าก็เป็นอันจบเรื่องลาวได้

ก็มีเหลืออยู่อีก ๓ ประเทศซึ่งเขาก็มีทะเลมาชนกับทะเลของเราอยู่ และต่างก็มีทหารเรือด้วยกันทั้งนั้น จริงอยู่ในบรรดาประเทศรอบอ่าวไทยและทะเลอันดามันนั้น ทหารเรือไทยเก่าแก่และเป็นหลักเป็นฐานกว่าเพื่อน แต่ความเก่าแก่และเป็นหลักฐานไม่ได้หมายความว่าทหารเรือไทย "ใหญ่" กว่าเขาอื่น ยิ่งความเคยตัวของทหารเรือไทยที่เคยถูกล้อมรอบด้วยทหารเรือฝรั่ง ยิ่งการเตรียมเรือเตรียมแพเพื่อสู้รบกับคอมมิวนิสต์แต่เพียงฝ่ายเดียว บางทีความเก่าแก่และความเป็นหลักเป็นฐานก็ช่วยอะไรเราไม่ได้มากนัก ถ้าหากว่าคู่ต่อสู้ที่มาถึงก่อนนั้น ไม่ใช่คอมมิวนิสต์! และแล้วกำลังรบที่เรามีอยู่ "เพื่อความมั่นคงของสหรัฐ ฯ" ก็อาจจะไม่เหมาะสมสำหรับคู่ต่อสู้ที่แทรกเข้ามาก่อน

แน่นอน ที่ประเทศเพื่อนบ้านของเราออกจะดี ๆ ด้วยกันทั้งนั้น แต่ประวัติศาสตร์ได้พิสูจน์ให้ใคร ๆ เห็นแล้วว่า ลิ้นกับฟันมันกระทบกันได้ทั้งโดยตั้งใจและมิได้ตั้งใจ ใครเป็นเพื่อนบ้านที่ดีที่สุดของเรา และใครเป็นเพื่อนบ้านที่เลวที่สุดของเราเราก็รู้กันอยู่ และตัวอย่างก็การกระทบกันมันก็เกิดขึ้นแล้ว เหตุการณ์ข้างหน้ามันก็อาจเกิดขึ้นและเปลี่ยนแปลงไปได้ตั้งห้าร้อยห้าพันอย่าง เพื่อนที่ดีที่สุดอาจจะกลายเป็นเพื่อนที่เลวที่สุดไปก็ได้ แล้วทหารเรือไทยจะหัวแทบแตกในเมื่อไม่ใช่สงครามทุ่นระเบิดสงครามปราบเรือดำน้ำ มันเป็นสงครามของการลากเรือข้ามคอคอดกระและเป็นสงครามของการไล่เรือลำเล็ก ๆ ของคู่ต่อสู้ที่เราจะไม่มีวันไล่ได้ทันถ้ายัง "เพื่อความมั่นคงของสหรัฐ ฯ" อยู่

เรื่องอย่างนี้จะเกิดขึ้นหรือเกิดขึ้นเมื่อใดก็ออกจะทายยากเพราะต้องมองกันหลายด้านหลายมุมซึ่งคนอย่างเรือเอกจะรู้กว้างขวางลึกซึ้งไปไม่ได้ แต่มีข้อคิดอยู่อย่างหนึ่งก็คือ ผมได้เคยฟังการบรรยายของเจ้าหน้าที่จากกรมตำรวจในเรื่อง "การเคลื่อนไหวของคอมมิวนิสต์" ที่ รร. การข่าว ปรากฏว่า ท่านพันตำรวจเอกผู้บรรยายไม่ได้พูดถึงการเคลื่อนไหวของคอมมิวนิสต์เท่าไหร่เลย ท่านกับพูดถึงลักษณะผู้นำของชาติต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับเมืองไทย คือ ท่านหม่องเนวินแห่งพม่าลุงโฮจิมินห์ของเวียดนามใต้ บังโซการ์โนอินโดนีเซีย ศรีเนห์รูผู้ล่วงลับไปแล้ว เจ้าสีหนุผู้เต้นรำเหยียบเท้ากับคนไทย ท่านตวนกูอับดุลราห์มานของมาเลเซีย จนกระทั่งลุงเมาที่จีนแดงและเจ้าลัทธิเลนินก็พูดด้วยสองสามคำ ตามนี้ก็จะเห็นได้ว่า "ท่าทีทางการเมืองระหว่างประเทศอยู่ที่อุปนิสัยใจคอและประวัติเบื้องหลังของท่านผู้นำทั้งหลายเป็นสำคัญ" ทะเลแถวเกาะกูดหรือทะเลอันดามันจะขุ่นจะร้อนให้ทหารเรือไทยร้อนใจหรือไม่ก็ขึ้นอยู่กับท่านผู้นำรอบ ๆ ตัวเรานี้เอง และผมก็ไม่ประสงค์จะวิเคราะห์ท่านผู้นำเหล่านี้ "นาวิกศาสตร์" ก็มีชื่อเสียงในทางเซ็นเซอร์อยู่เหมือนกัน แต่ก็มีความจริงอยู่ว่าท่านผู้นำมิได้อยู่ค้ำฟ้า อย่างน้อย ๆ ท่านก็ตายเหมือนคนธรรมดา เมื่อท่านผู้นำเปลี่ยนไป เหตุการณ์ก็เปลี่ยนไปด้วยและก็อาจเปลี่ยนไปจนทหารเรือไทยอยู่ไม่สุขโดยไม่เกี่ยวกับ "ความมั่นคงของสหรัฐ ฯ" เสียด้วย

ทหารเรือหน้าใหม่ที่ล้อมรอบทหารเรือไทยอยู่นั้นก็ได้ใช้เวลากว่า ๑๐ ปีในการก่อร่างสร้างตัว และก็ปรากฏออกมาว่าแต่ละชาติก็ล้วนแต่มีทหารเรือที่หน้าตาขึงขังพอใช้ เป็นของแน่ที่การสร้างกองทัพขึ้นมาใหม่ของประเทศที่เพิ่งเป็นเอกราชก็มักจะได้ "นายฝรั่งเก่า" เป็นคนวางรากฐานและนำทางให้ ทหารเรือหน้าใหม่ก็จึงใหม่แต่เพียงหน้าเท่านั้น อย่างอื่น ๆ นั้นเก่าและเป็นหลักเป็นฐานพอ ๆ กับทหารเรือฝรั่งทีเดียว มิหนำซ้ำที่สำคัญยิ่งก็คือ ทหารเรือใหม่มักจะมีเรือใหม่ซึ่งแน่นอนที่สุดถ้าใช้เป็นแล้ว เรือใหม่มันก็ดีเท่าเรือเก่าวันยังค่ำ

มีเหตุการณ์สำคัญที่ทหารเรือทราบกันดี คือทหารเรือหน้าใหม่ตัวเล็กยังอาจเข้าตียักษ์ใหญ่แห่งวงการทหารเรือของโลก ในเดือนสิงหาคม ปี ๒๕๐๗ เรือตอร์

ปีโดของทหารเรือเวียดนามเหนือได้กรากเข้าโจมตีเรือพิฆาต ฯ ของทหารเรืออเมริกันที่อ่าวตังเกี๋ย เราจะเห็นได้ว่าพวกเวียดนามเหนือไม่ได้เกี่ยงน้ำหนักหรือความเก่าแก่ของพวกอเมริกันเลย ทั้ง ๆ ที่เรือยนต์ตอร์ปิโดก็ไม่มีความเร็วสูงกว่าเรือพิฆาต ฯ มากมายนัก กลับยังเป็นรองในอำนาจอยู่มากอีกด้วย เรือจำพวกนี้จึงเป็นเรือที่เผลอไม่ได้อย่างแท้จริง มีคนเขาว่า ๆ กันว่า เรือรบลำเล็กความเร็วสูงทั้งหลายเป็นที่นิยมชมชอบและใฝ่หากันของทหารเรือคอมมิวนิสต์ ทหารเรือโลกเสรีไม่ค่อยชอบ จะว่าไม่ใช่เรือของสุภาพบุรุษก็เป็นได้ เพราะชอบลักลอบโจมตีเวลาคนอื่นเขาเผลอ ทางทหารเรือโลกเสรีจึงไม่ค่อยชอบมีกัน ทหารเรือไทยเป็นทหารเรือโลกเสรีเต็มตัวด้วยการไม่มีเรืออย่างนี้เลย

แต่มันจะเป็นเรื่องบังเอิญหรือ "ฟ้า" บันดาลอะไรก็แล้วแต่ รอบ ๆ ตัวทหารเรือไทยมีเรือพรรค์นี้อยู่นับสิบ ๆ ลำโดยผู้เป็นเจ้าของไม่ได้เป็นคอมมิวนิสต์ ผมก็อาศัยหนังสือของคุณเจนตามเคยก็พบว่า ทหารเรือมาเลเซียมีเรือยนต์ปืนรุ่น "ศรี" ต่อจากอังกฤษใหม่เอี่ยม ๑๐ ลำ แต่ละลำติดปืน ๔๐ มม. ๒ กระบอก และปืนสู้อากาศยาน ๗๐ คาลิเบอร์อีกหนึ่งกระบอก ความเร็วกำลังดี ๒๗ นอต

ทหารเรือพม่ายิ่งแล้วใหญ่ เขามีเรือยนต์ที่อาจใช้เป็นทั้งติดตอร์ปิโดหรือติดปืนก็ได้ต่อจากอังกฤษใหม่ ๆ เช่นกัน ๕ ลำ ถ้าใช้ตอร์ปิโดแล้วจะติดท่อขนาด ๒๑ นิ้ว ๔ ท่อกับปืน ๒๐ มม. แฝด ถ้าเป็นเรือปืนก็ติดปืน ๔.๕ นิ้ว ๑ กระบอกกับปืนสู้อากาศยาน ๔๐ มม. อีก ๑ กระบอก ความเร็วหายห่วง ๔๒ นอต

ที่อยู่ใกล้และน่าเป็นห่วงนักก็เรือยนต์ปืนชั้น "ซัวเถา" ติดปืน ๓๗ มม. ๔ กระบอก ความเร็วมากกว่า ๔๐ นอต ทหารเรือเขมรทำมาหาได้จากทหารเรือจีนแดง

ที่อยู่ห่างออกไปหน่อยก็เป็นของทหารเรืออินโดนีเซียที่เคยเข้ามาแถว ๆ ขอบอ่าวไทยเป็นเรือยนต์ตอร์ปิโดรุ่น "จากัว" ต่อจากเยอรมัน ๘ ลำ ความเร็ว ๔๐ – ๔๒ นอต แล้วก็ยังมีที่ต่อจากรุสเซียอีก ๘ ลำ ความเร็วไม่ปรากฏแต่เลข ๔ นำหน้าแน่

ทหารเรือไทยก็มีเหมือนกันและเราเรียกว่า เรือยามฝั่งซึ่งมีความเร็วพอกวดใคร ๆ เขาได้ เพียงแต่ว่ารุ่นอาและลุงเท่านั้นที่ท่านได้ขี่กัน มารุ่น ๆ ผมนี้พอได้นั่งเรือฝรั่งความเร็วสูงที่หนึ่งก็เอ็กไซต์แทบแย่ เมื่อในอ่าวไทยและทะเลอันดามันเขามีเรือแบบนี้ใช้กันทั้งสิ้น เรือเช่นนี้ก็เห็นจะมีประโยชน์เป็นแน่ทีเดียว ไม่งั้นก็จะเสียอธิปไตยเปล่า เรื่องความดีความเลวของเรือแบบนี้เรื่องอ่าวไทยกับทหารเรือไทยเหมาะสมกับเรือเช่นนี้ หรือไม่ เพียงไร ก็มีท่านที่นับถือ มากหน้า หลายปากได้ตะโกนโพนทนากระซิบกระซาบ และสวดบริกรรม มานาน จนเด็ก ๆ อย่างผม ก็ได้พลอยรู้ไปด้วยโดยไม่ต้องเรียน แต่เวลานี้เราก็ยังไม่มี เรากำลังมีเรือ "เพื่อความมั่นคงของสหรัฐ ฯ" อยู่แต่เพียงอย่างเดียว

ตั้งแต่เด็ก ๆ จนโตมานี้ผมก็ดูภาพและก็ดูเรื่องของทหารเรือไทยเสมอมาจนกระทั่งมา "ร่วมเครือ" เป็นเชื้อหน่อนาวีอยู่จนบัดนี้ เรือรบไทยเริ่มยุคสมัยใหม่ก็เห็นจะได้แก่เรือรุ่น พ.ศ. ๒๔๗๗ เป็นต้นมาซึ่งเป็นเรือก่อนสงครามโลกครั้งที่ ๒ ทั้งสิ้นทหารเรือไทย "**มีปัญญา**" ที่จะสั่งต่อเรือรบได้ตามความต้องการตามที่คิด "**จะแก้ปัญหา**" คือคงได้รบกับทหารเรือใกล้เคียงกัน ได้แก่ทหารเรือฝรั่งเศส เรามีทั้งเรือปืนหนัก เรือตอร์ปิโด เรือยามฝั่ง เรือดำน้ำ และก็แทบจะมีเรือลาดตระเวน ใกล้เคียงความเป็นทหารเรือชั้นนำเข้าไปมาก เดี๋ยวนี้เรือแต่ละรุ่น ๆ นี้ก็ยังอยู่ผสมกับเรือหลังสงครามโลกเป็นแกนของกองทัพเรืออยู่ทุกวันนี้ เรือรบไทยที่แล่นเร็วที่สุดแทนที่จะเป็นเรือใหม่ กลับเป็นเรือเก่า อันได้แก่เรือตอร์ปิโด ซึ่งล้วนแล้วแต่มีอายุเกิน ๒๐ ปีแล้วทั้งสิ้น ทหารเรือทั่วโลกมักถือกันว่า เรือรบที่มีอายุถึง ๒๐ ปีนั้นเป็นเรือหมดอายุนอกจากจะซ่อมใหญ่ **เพราะฉะนั้นเรือตอร์ปิโดของเราที่มีอายุมาเหยียบ ๆ ๓๐ ปีและยังครองตำแหน่งเรือรบที่แล่นเร็วที่สุดของกองทัพเรือไว้ได้ก็แสดงให้เห็นถึง "สีมือ" ของทหารเรือรุ่นครูบาอาจารย์ ในการใช้เรือและรักษาเรือว่า "เยี่ยมมาก"**

แต่ก่อนนี้ผมก็สงสัยอยู่ว่าทหารเรือไป "**หาปัญญา**" มาจากไหนจนสั่งต่อเรือรบมาได้มากมายอย่างนั้น และก็ได้ทราบจาก "**นาวิกศาสตร์**" นี้เองว่า เรือ

รุ่นก่อนสงครามโลกนั้นได้มาจาก "พระราชบัญญัติพิเศษในการปรับปรุงกำลังทหารในการป้องกันประเทศ" ท่านผู้ใดก็ตามที่ทำการโฆษณาหรือชักชวนให้ประชาชนชาวไทยและสมาชิกสภาของชาติให้เห็นความสำคัญที่กองทัพเรือต้องมีเรือรบเหล่านั้นจน "เข็น" พระราชบัญญัติฉบับนั้นออกมาให้กองทัพเรือมีเรือรุ่นนั้นไว้ใช้มาจนบัดนี้ก็ได้โปรดรับความเคารพและนับถืออย่างสูงจากทหารเรือเด็ก ๆ คนหนึ่ง หลังสงครามโลกแล้วทหารเรือไทยก็ยัง "มีปัญญา" อยู่บ้างที่จัดซื้อเรือมาใช้ราชการ คือ ซื้อเรือโปเกมาซ่อมทำเองจนใช้ราชการได้อยู่หลายลำ อย่างพวกเรือกวาดทุ่นระเบิดรุ่นลาดหญ้าลำเก่า เรืออ่างทอง, กูด, ไผ่ ฯลฯ เป็นต้น แต่หลังจากการได้เรือโปเกที่เดี่ยวนี้ก็ยังใช้อยู่บางลำรุ่นนี้แล้ว เราก็ยัง "หาปัญญา" ไม่ได้ที่จะมีเรือมาใช้ราชการทัพเรืออีก เราได้เรือรุ่นใหม่มาจากทหารเรืออเมริกันตามโครงการช่วยเหลือทางทหารระหว่างประเทศทั้งเราและเขา **แต่มันเป็นเรือฝรั่ง เพื่อฝรั่ง สำหรับแก้ปัญหาของฝรั่งสำหรับรบในสงครามใหญ่** สงครามอันไกลโพ้น สงครามที่ยังมาไม่ถึง

สมมติว่าเรามีเรือพีซีอยู่ แล้วก็เกิดไฟไหม้ริมแม่น้ำขึ้นมา ทหารเรือพีซีก็ไปช่วยเขาดับไฟโดยส่งพวกป้องกันความเสียหายขึ้นไป นั่นก็เป็นทางดีที่สุดที่เรือพีซีจะทำได้ แต่วิธีที่ดีที่สุดที่จะไปดับไฟริมแม่น้ำนั้นคือ ส่ง "**เรือผจญเพลิง**" เพราะปัญหาที่เกิดขึ้นได้แก่ "**เพลิงไหม้**" เพราะฉะนั้นการมีเรือผจญเพลิงก็จึงเหมาะที่สุดที่จะแก้ "**ปัญหาไฟไหม้**" เรือพีซีจะช่วยได้ก็ยังงั้น ๆ เราก็อย่าหวังไว้ว่า เรือฝรั่งสำหรับปัญหาของฝรั่ง จะแก้ปัญหาของเมืองไทยได้เสมอไป ปัญหาบางอันของเมืองไทยนั้น **ฝรั่งไม่เกี่ยว หรือไม่ก็ ฝรั่งไม่อยากเกี่ยว** ก็มี !

ก่อนสงครามโลกครั้งที่แล้ว เราก็ตกอยู่ในวงล้อมของประเทศเมืองขึ้นฝรั่งทั้งนั้น ถ้าเราจะมีปัญหาขัดแย้งกับเพื่อนบ้านก็คือขัดแย้งกับฝรั่ง ปรากฏว่าเราไม่มีปัญหาเล็ก ๆ อะไรกับฝรั่งเพราะฝรั่งเขามีเมืองขึ้นอยู่ทั่วโลกเขาก็ขี้เกียจจะต่อแยกับเรื่องเล็ก ๆ น้อย ๆ เช่นเรื่องชายแดนนิด ๆ หน่อย ๆ ยิงกันเพาะ ๆ แพะ ๆ หรือล้ำแดนข้ามแดนกันบ้างเป็นต้น **เรามีปัญหาใหญ่อันเดียวอยู่กับฝรั่ง** คือระวังตัวไม่ให้ตกไปเป็น

เมืองขึ้นของฝรั่ง แต่กับประเทศเอกราชรอบบ้านเราและกับทหารเรือหน้าใหม่เดี๋ยวนี้ **ปัญหามันจะเปลี่ยนไปเป็นปัญหาเล็ก ๆ หลายอัน** พูดง่าย ๆ ก็ว่าฝรั่งนั้นเขาเป็นผู้ใหญ่ เคยปกครองคนเป็นเจ้าคนนายคนมามากนมนาน เขาก็รอบคอบและหนักแน่นอย่างผู้ใหญ่ แต่ประเทศที่เพิ่งได้เอกราชนั้นก็ค่อนข้างจะงง ๆ อยู่กับเอกราชที่ได้รับ และทำอะไรเผลอไผลเป็นเด็กไปก็มี ว่างั้นเถอะครับถ้าการเผลอไผลอะไรถึงกับทหารเรือไทยต้องลงไม้ลงมือบ้าง เรือ "เพื่อความมั่นคงของสหรัฐ ฯ" ก็อาจจะออกโรงได้ไม่ถนัด

ผมมิได้มีความตั้งใจที่จะให้ทหารเรือไทย หวาดระแวง ทหารเรือเพื่อนบ้าน แต่ผมอยากจะให้เราซึ่งเป็นผู้คุ้มครองทะเลให้ประชาชนอุ่นใจได้ตลอดกาลในทะเลและ **ถ้าจะถึงเวลาที่จะต้องจับให้ได้ไล่ให้ทันเราก็ทำได้** ถ้าจะเปรียบเทียบว่า เพื่อนบ้านของเราเขามีรถสปอร์ตขี่ ก็ไม่เห็นจำเป็นที่เราจะต้องขี่รถสปอร์ตบ้าง เราใช้รถเก๋งคันโอ่อ่าโก้ดีกว่า **แต่เรื่องกำลังอำนาจและอาวุธแล้วผิดกัน ถ้าที่จุดใดของโลกมีสมการของอำนาจไม่เท่ากัน** จุดนั้นก็จะหาความสงบได้ยาก **ไม่วันนี้ก็วันหน้า** อย่างปากีสถานที่รู้ตัวว่ามีกำลัง และ อำนาจน้อยกว่าอินเดีย ก็พยายามเสริมสร้างขึ้นมาพอวัดพอเหวี่ยงกับอินเดียได้ พอจีนแดงรุกราน พรมแดน อินเดีย และอินเดียขออาวุธจากอเมริกาและอังกฤษได้ ปากีสถาน ก็ไม่พอใจเพราะตนพยายามมีอาวุธเทียบเท่าอินเดีย แล้วอินเดียก็เกิดเหตุการณ์จนมีอาวุธมาก หนีปากีสถาน ไปอีก แล้วในที่สุดก็รบกันอย่างเบอร์ลินตะวันตกและเบอร์ลิน ตะวันออก ถ้าวันนี้ฝูงบินขับไล่ รุ่นใหม่ สุด ของอเมริกาไปลงยังสนามบินในเบอร์ลินตะวันตก และเมื่อรุสเซียรู้เข้า อีกสองสามวันฝูงบินขับไล่มิก รุ่นล่าสุด ของรุสเซีย ก็ไปลงยัง สนามบิน ใน เบอร์ลิน ตะวันออก เช่นกัน **มันต้องเป็นอย่างนั้น** ถึงจะเกรงกัน ไม่งั้นโลกระเบิดแย่

นอกจากความสำคัญ ของเรือที่จะตอบโต้ กับเรือของผู้ถูกรุกราน ได้ทันการณ์แล้ว การปฏิบัติของทหารในเรือรบก็เป็นเรื่องที่สำคัญมากที่จะต้องมีวิธีการที่จะให้ผู้การนำเรือได้ทันการณ์ด้วย แน่นอนละที่ผู้การย่อมต้องปฏิบัติไปตามคำสั่งหรือโอวาทยุทธ

การที่ตนได้รับ แต่ถ้ามีขีดจำกัดหรือข้อมูลมากเกินไปผู้ฯการก็อาจปวดหัวก็ได้ อย่างที่ "นาวิกศาสตร์" เคยลงไว้ในกรณีที่เรือรบอเมริกันและเรือรบอังกฤษถูกส่งไปทำงานอย่างเดียวกัน ผู้ฯการเรืออังกฤษก็แปลกใจมากที่เพียงเวลา ๒ วันเท่านั้น เรืออเมริกันได้รับคำสั่ง, โอวาท และคำแนะนำจากผู้บัญชาการกองเรือ ผู้บัญชาการภาค ผู้บัญชาการทหารเรือเป็นตั้ง ๆ จนต้องทำตู้ชั้นเรียงเอาไว้ค้น ทางเรืออังกฤษได้รับคำสั่งเพียงว่า "ให้กระทำการอย่างใดอย่างหนึ่ง เพื่อผลประโยชน์ของพระราชินี" เพราะฉะนั้นพอเกิดเรื่องขึ้น ผู้ฯการเรืออเมริกันก็ต้องไป "ค้นตำรา" ว่าจะเข้ากรณีไหนบ้าง และเวลานี้เราก็อเมริกันจ๋าจะตายไป บางทีผู้ฯการเราอาจจะ "เปิดตำรา" ไม่ทันบ้างก็ได้ จึงถ้าไว้ใจจนตั้งเป็นผู้ฯการเรือแล้วก็ควรจะไว้ใจในกรณี "ยิงก่อน พูดทีหลัง" ในบางครั้งของผู้ฯการเขาด้วย การที่จะให้ทหารในสนามหรือในทะเลอดทนอดกลั้นต่อการยั่วยุของฝ่ายตรงกันข้าม อย่างที่นักการเมืองบางท่านเขาว่าก็พาให้ทหารบอดไปได้ง่ายเหมือนกัน **เพราะลูกปืนที่ข้าศึกยิงมาจะด้วยการยั่วยุหรือการจงใจหรือทักทายเล่นถ้าถูกเข้ามันตายได้เท่า ๆ กัน** ไม่ขาดเกินกันไปเลย นักการเมืองหรือผู้บังคับบัญชาทหารชั้นสูงก็น่าจะเห็นอกเห็นใจคนในสนามในเรื่องนี้เหมือนกัน เอาเถอะครับแม้ว่าทหารที่จะตายเพราะถูกฝ่ายตรงข้ามยิงมายั่วยุจะได้ชื่อว่าตายเพื่อชาติ แต่มันเป็นการตายอย่างที่พาลีสอนน้องว่า "ไม่ควรม้วยจึงเสียดายดวงชีวา" และถ้าจะตายก็ควรตายให้สวยกว่านี้อย่าง "อันควรม้วยมรณา อย่าอาลัย" ก็จะสมชายชาติทหารยิ่งขึ้น

เรื่องของหมอ คือ อาการแทรกซ้อน ซึ่งเขียนมาสำหรับ "อ่านเล่น" เท่านั้น โดยคนที่ไม่ใช่หมอ คือผม ก็เห็นจะแทรกไปไม่ได้อีกก็ขอแทรกเป็นท้ายสุดว่า "**ทหารเรือรอบตัวเราเดี๋ยวนี้ไม่ใช่ทหารเรือฝรั่งแล้ว เป็นทหารเรือของชาติที่เพิ่งได้รับเอกราช เป็นทหารเรือหน้าใหม่**

ผู้นำข้างบ้านเราไม่ได้อยู่ค้ำฟ้า ถ้าผู้นำเปลี่ยน เหตุการณ์ก็อาจเปลี่ยนตามอีกไม่กี่ปีทหารเรือไทยกับทหารเรือเขมรอาจกินเนื้อกันทุกเดือน ทหารเรือไทยอาจต้องทำสงครามลากเรือข้ามคอคอดกระ อย่าคิดว่าเรือ "เพื่อความมั่นคงของสหรัฐ ฯ จะทำธุระของเราได้ทุกอย่าง

เครื่องบินรอบเมืองไทยยังไม่มีของใครที่จะบินได้เร็วกว่าเครื่องบินเมืองไทย

รถถังรอบเมืองไทยยังไม่มีของใครหนักกว่ารถถังเมืองไทย

ปืนใหญ่รอบเมืองไทยยังไม่มีของใครยิงไกลกว่าปืนใหญ่เมืองไทย

แต่เรือรบรอบเมืองไทยที่แล่นเร็วกว่าเมืองไทย มีแล้ว หลายปีแล้ว หลายลำ และหลายชาติ

ถ้ายังยื่นจมูกคนอื่นไว้ตลอดกาล ถ้าเกิด "อาการแทรกซ้อน" ทหารเรือไทยจะหายใจไม่ได้.

พิมพ์ที่โรงพิมพ์กรมสารบรรณทหารเรือ
นาวาเอก นพ โหตรภวานนท์ ผู้พิมพ์โฆษณา
พ.ศ. ๑๒